II. 1762

La mulți ani!
1983

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

1

JOI, 6 IANUARIE, 1983, ANUL XVII (NR. 796)

686.041 P

30 Decembrie, 1982. Ca de fiecare dată în prag de An nou, de pe întreg cuprinsul patriei au sosit, în marea piață din fața sediului Comitetului Central al partidului, sute de copii și tineri pentru a ura, după datina străbună, cu toată căldura inimilor lor, tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu, celorlalți tovarăși din conducerea partidului și statului viață îndelungată și sănătate, multă putere de muncă, spre binele și fericirea întregului nostru popor, pentru împlinirea năzuințelor sale de propășire și pace.

Pentru colindători – pionieri și șoimi ai patriei, tineri ce-și desfășoară activitatea pe marile șantiere, pe ogoarele țării, ostași, elevi și studenți –, acest moment a constituit un prilej fericit de a da glas sentimentelor de dragoste și profundă recunoștință pe care tînăra generație le poartă, alături de întregul popor, tovarășului Nicolae Ceaușescu – conducătorul încercat al poporului, cel mai iubit și apropiat prieten și îndrumător al celor ce sînt chemați să ducă mai departe minunatele cuceriri de astăzi – tovarășei Elena Ceaușescu, luptătoare neobosită, alături de întîiul bărbat al țării, pentru destinul fericit al poporului său, savant de renume mondial ce a dus departe de fruntarele țării prestigiul științei românești.

In rîndul colindătorilor se află reprezentanții copiilor și tinerilor din toate colțurile țării, îmbrăcați în minunate costume populare ale locurilor natale, în uniforme de șoimi și pionieri, în salopete ale muncii sau în uniforme ostășești. Văzduhul vibrează de clinchete de clopoței, de pocnete de bici, de sunete de buhai și de tălăngi.

Semnificația marelui eveniment recent din viața poporului nostru, Conferința Națională a partidului, este subliniată în versuri de mare forță mobilizatoare, pe fundalul unui dans tineresc ce simbolizează munca înfrățită a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, a întregului popor pentru înfăptuirea hotărîrilor forumului comuniștilor.

Cu mîndria și bucuria succeselor obținute în muncă și învățătură, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor țin să-și exprime și ei – prin frumosul moment coregrafic pe care îl execută, prin versurile pe care le rostesc – recunoștința pentru condițiile minunate create copiilor țării de către partidul și statul nostru.

Într-o atmosferă solemnă, de puternică emoție, colindătorii urează conducătorului iubit, din toată inima, viață lungă, sănătate și fericire cu ocazia împlinirii a 65 de ani de viață și a peste 50 de ani de activitate revoluționară, aniversare pe care întreg poporul se pregătește să o cinstească cu bucurie și mîndrie patriotică, cu cele mai alese sentimente de stimă și prețuire, de recunoștință fierbinte pentru partidul și statul nostru.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului au răspuns cu dragoste participanților la „Plugușorul 1983". Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu s-au fotografiat împreună cu copiii și tinerii adresîndu-le urări de succese la învățătură, de împliniri în muncă și viață.

Adresind un cald cuvînt copiilor și tinerilor, tuturor celor prezenți, întregii țări, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a spus:

Utecişti şi tineri,
Dragi șoimi ai patriei, dragi copii,
Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc, în primul rînd, să vă multumesc pentru urările ce ni le-ați adresat, pentru urările adresate partidului, poporului, patriei noastre, de a obține rezultate tot mai mari în toate domeniile de activitate.

Intr-adevăr, încheiem anul 1982 cu noi succese în dezvoltarea economică și socială. Deși – așa cum am menționat la Conferința Națională a partidului – am urcat spre culmile înalte într-un ritm mai încet, dar am continuat să mergem înainte spre zorile luminoase ale comunismului. Patria noastră a devenit mai bogată; la frumusețile și bogățiile ei s-au adăugat noi unități economice și sociale, noi locuințe, noi construcții sociale din diferite domenii. S-a ridicat continuu bunăstarea poporului nostru, s-au dezvoltat învățămîntul, știința, cultura. Milioane de tineri ai țării noastre – de la șoimii patriei pînă la studenți – au învățat și și-au însușit minunate cunoștințe din toate domeniile de activitate, au învățat să-și iubească patria, poporul. Ei au învățat să-și însușească o meserie în diferite sectoare de activitate, să se pregătească pentru muncă, pentru viață, pentru a servi în orice împrejurări poporul, patria, pentru a fi gata de a duce mai departe făclia luminoasă a dezvoltării economice și sociale, a bunăstării, a fericirii, a comunismului! **(Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!".)**

Intrăm în noul an cu un program de perspectivă, elaborat de Conferința Națională a partidului. Avem toate condițiile ca, în noul an, patria noastră să meargă cu pași mai mari înainte, să urce mai multe trepte spre zorile luminoase ale comunismului, decît în anul 1982. Trebuie ca, prin munca unită a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor, să facem ca în anul '83 patria noastră să urce, într-un ritm mai vioi, pe noi culmi, să obținem rezultate mai bune în dezvoltarea economico-socială, în ridicarea bunăstării poporului, în întărirea independenței și suveranității sale! **(Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!".)**

In anul pe care îl încheiem, în viața internațională au apărut mulți nori de furtună. Este adevărat că popoarele au înțeles că trebuie să-și unească forțele, să acționeze pentru împrăștierea norilor aducători de ploaie și furtună radioactivă, au înțeles că stă în puterea lor să împiedice mersul spre prăpastie. Datorită acțiunilor puternice ale popoarelor – la care s-a alăturat cu întreaga sa forță și poporul român – putem spune că s-a putut determina o anumită îmbunătățire, o anumită luminare în viața internațională, deși încă, la orizont, norii furtunii atomice amenință grav însăși existența omenirii. Iată de ce trebuie să facem totul pentru ca, în noul an, 1983, prin lupta unită a popoarelor de pretutindeni, să împrăștiem norii aducători de moarte, să facem să triumfe înțelepciunea, lumina, să asigurăm oamenilor libertatea, viața, pacea! **(Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — pace!".)**

Aș dori acum, în ajunul Noului An, în ziua sărbătoririi a 35 de ani de la proclamarea Republicii, să îndrept primul gînd către minunatul nostru popor, care de-a lungul secolelor – de mai bine de două milenii, pe aceste meleaguri – a asigurat dezvoltarea și înflorirea națiunii noastre, să-i urăm de a trăi în veci de veci în libertate și independență, în bunăstare și fericire, în societatea comunistă, în pace! **(Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!".)**

Adresez minunatei noastre clase muncitoare, muncitorilor din toate sectoarele de activitate – odată cu mulțumirile pentru activitatea din anul 1982 – urarea de a face totul ca, în 1983, patria noastră să primească mai mult petrol, mai mult cărbune, pentru a crea condițiile asigurării independenței energetice, pentru a asigura țării energia, lumina, căldura necesară! **(Aplauze și urale prelungite; se scandează „Ceaușescu și poporul!".)**

Chimiștilor și metalurgiștilor, constructorilor de mașini, muncitorilor din industria ușoară, materialelor de construcții le cerem să facă totul pentru a da mai multe materiale chimice de înaltă calitate, mai multe oțeluri de înaltă calitate, utilaje de înaltă calitate, tractoare și mașini-unelte mai multe, de a da mai multe țesături, mai multe bunuri de consum pentru dezvoltarea generală a patriei, pentru bunăstarea întregului popor. **(Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează „Ceaușescu și poporul!".)**

Tuturor le adresăm urarea de a face ca anul 1983 să demonstreze forța minunatei noastre

LA MULȚI ANI, PENTRU VIITORUL FERICIT AL ROMÂNIEI !

clase muncitoare - clasa conducătoare a națiunii noastre - în edificarea socialismului multilateral dezvoltat în România. Să facem în așa fel încît anul 1983 să marcheze o ridicare pe noi trepte de calitate și de eficiență economică a întregii activități industriale! **(Urale și aplauze puternice; se scandează „Ceaușescu și poporul!".)**

Adresez țărănimii noastre cooperatiste, întregii țărănimi, tuturor oamenilor muncii din agricultură mulțumiri și felicitări pentru rezultatele obținute în 1982, cînd pentru prima dată am realizat 1 000 kg de cereale pe locuitor. Le adresez urarea ca, în 1983, să realizăm o recoltă și mai mare, să crească bogăția produselor agricole, să obținem satisfacerea mai deplină a necesităților poporului nostru, să sporească contribuția agriculturii la dezvoltarea generală a patriei socialiste! **(Aplauze și urale puternice, îndelungate; se scandează „Ceaușescu și poporul!".)**

Intelectualității noastre din toate sectoarele de activitate îi adresez mulțumiri și felicitări pentru contribuția importantă adusă la dezvoltarea patriei noastre, la înălțarea științei românești pe noi culmi, la demonstrarea capacității științei, a poporului nostru de a obține succese tot mai mari în toate domeniile cunoașterii. Prin aceste rezultate, oamenii de știință, de cultură, întreaga intelectualitate românească, împreună cu clasa muncitoare, cu țărănimea, își aduc o contribuție de seamă la înflorirea patriei noastre socialiste. Le urez ca, în 1983, să obțină noi și noi succese, să realizeze noi descoperiri, să dezlege noi taine ale naturii, ale cunoașterii umane, să înalțe știința românească, cunoașterea, pe noi trepte, să demonstreze forța și capacitatea intelectualilor, a poporului nostru de a contribui la dezvoltarea științei și culturii universale. **(Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!".)**

Adresez femeilor din patria noastră mulțumiri pentru activitatea depusă, pentru rezultatele obținute în toate domeniile de activitate. Nu există sector unde femeile să nu acționeze, alături de bărbați, nu numai în deplină egalitate, dar cu aceleași forțe și, de ce să n-o spunem, cîteodată chiar cu rezultate mai bune în activitatea lor, demonstrînd, prin fapte, ce este în stare să realizeze femeia liberă, egală, într-o țară în care întregul popor este stăpîn pe destinele sale. **(Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu și poporul!".)**

În ajunul Anului Nou - și pentru că avem aici un „An Nou", reprezentat prin acest mic copil - aș dori să mulțumesc femeilor și pentru darul cel mai de preț pe care-l fac poporului nostru, asemenea copii minunați care reprezintă viitorul patriei noastre. **(Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și copiii!", „Ceaușescu — tinerii!".)**

Urez femeilor din patria noastră să obțină rezultate tot mai bune în toate domeniile de activitate, le urez o viață tot mai bună, mai îmbelșugată, mai fericită și să facă în așa fel încît - așa cum au făcut mamele, întotdeauna - să asigure dezvoltarea continuă a patriei noastre și, an de an, să ne dea mai mulți asemenea „Ani Noi" sănătoși, care să asigure viitorul permanent, veșnic al poporului nostru. **(Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează „Ceaușescu și poporul!").**

Adresez felicitări tinerilor din patria noastră care - pe diferite șantiere, în uzine, pe ogoare, în școli și în universități - au depus o activitate susținută și au adus o contribuție de mare însemnătate la rezultatele obținute în dezvoltarea economico-socială a țării, și-au însușit și își însușesc noi și noi cunoștințe, pregătindu-se pentru a fi gata să-și îndeplinească rolul lor important în diferite sectoare de activitate.

Vă urez, dragi tovarăși tineri, ca în anul 1983 să obțineți rezultate tot mai bune, în toate domeniile! Să nu fie șantier unde tineretul să nu-și facă cunoscute forța, priceperea, entuziasmul său! Să grăbim punerea în producție a noilor unități economice, care vor ridica patria noastră pe noi trepte de progres! Să depuneți eforturi pentru a învăța, a învăța, a vă însuși, în cele mai bune condiții, minunatele cuceriri ale științei, ale cunoașterii umane! Să aveți permanent în fața voastră faptul că, fără cultură, fără știință, fără cunoașterea universului, nu veți putea să serviți patria așa cum trebuie; de aceea trebuie să învățați și iar să învățați! **(Urale și aplauze puternice).** Să nu uitați nici un moment că voi trebuie să construiți comunismul - și comunismul înseamnă știință, cultură, libertate, independență, bunăstare și fericire! **(Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — tinerii!".)**

Vouă, dragi copii ai patriei noastre socialiste, dragii mei prieteni, vă urez o viață tot mai bună, tot mai îmbelșugată și fericită! Și voi, cei care vă aflați pe băncile școlii, trebuie să învățați, să învățați și iar să învățați! În toate domeniile, trebuie să avem permanent în vedere că viitorul României este în mîinile tineretului, ale copiilor, că de felul cum va crește tineretul, cum vor crește copiii patriei noastre, așa va fi și viitorul României socialiste. Și am deplina convingere că creștem un tineret bun, copii sănătoși - și fizic, și intelectual - cu o minte și cu o gîndire înaripate, care se pregătesc să servească patria, poporul, comunismul! **(Aplauze și urale prelungite; se scandează „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — tinerii!".)**

Vom face totul, dragi prieteni, dragi copii, pentru ca viața voastră, anii voștri de copilărie să fie cît mai luminoși, cît mai fericiți! Vom face totul pentru a asigura pacea întregului popor, pentru a putea să creșteți mari, în liniște, să puteți duce mai departe făclia libertății, a independenței patriei noastre! **(Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează „Ceaușescu — tinerii!".)**

Tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregului nostru popor, îi adresez, de Anul Nou, urarea de a obține succese tot mai mărețe în toate domeniile de activitate, de a face ca, prin muncă unită, să ridicăm patria noastră pe noi culmi de progres și civilizație! Să facem ca poporul român să obțină rezultate tot mai mărețe în dezvoltarea economiei, științei, culturii, în ridicarea bunăstării materiale și spirituale, să demonstrăm forța unită a unui popor stăpîn pe destinele sale, care își făurește în mod liber și conștient propriul său viitor, viitorul comunist. **(Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!".)**

Adresez urarea ca anul 1983 să ducă la întărirea relațiilor de colaborare și prietenie ale poporului nostru, ale țării noastre, cu toate popoarele și țările lumii, fără deosebire de orînduire socială! Să facem astfel încît anul 1983 să ducă la succese importante în lupta pentru dezarmare, pentru destindere, să deschidă calea unei lumi a păcii și a dreptății sociale! **(Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — pace!".)**

Doresc să adresez întregului nostru popor, acum, în ajunul Anului Nou, după datinile noastre strămoșești, urarea străbună de multă fericire și „La mulți ani!". **(Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — pace!". Într-o atmosferă de puternică insuflețire, copiii și tineretul, toți cei prezenți aclamă și ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Republica Socialistă România, pentru secretarul general al partidului, președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu — și îi urează, din adîncul inimii, „La mulți ani!".)**

EDIȚIE SPECIALĂ!

BUCURIILE vacanței

1

După ce am salutat cu toții sosirea noului an, prefigurînd noi bucurii și noi împliniri, iată-ne continuînd călătoria la bordul vacanței de iarnă.

Cîntec de brad

Steluțe, raze, bucurii
În jurul „pomului de iarnă".
Mă minunez cum au ajuns
Atîția fulgi pe el să cearnă...

Alături alți copii — ochi mari —
Ca mine palme mici desfată,
Printre poteci de ramuri crude
Alunecînd, visînd zăpadă.

Cînd Moș Gerilă ne întreabă
De nume și de-am fost cuminți
O carte-mi dă, cu brazi de stemă
Din țara bravilor părinți!

CRISTIAN M. PETRE

BUN VENIT ÎN ORĂȘELELE COPIILOR!

O lume de basm, de veselie, cu surprize dulci, cu daruri și întîlniri cu Moș Gerilă, cu caruselele, în vîrtejul cărora se avîntă temerari fetițe și băieți cu obrajii îmbujorați – iată definită în cîteva cuvinte atmosfera ce domnește în numeroasele orășele ale copiilor din întreaga țară ce-și primesc în aceste zile bucuroșii oaspeți. Imaginile pe care vi le prezentăm surprind cîteva momente de amuzament și veselie din Orășelul copiilor deschis în Parcul tineretului din Capitală (foto 1–2).

2

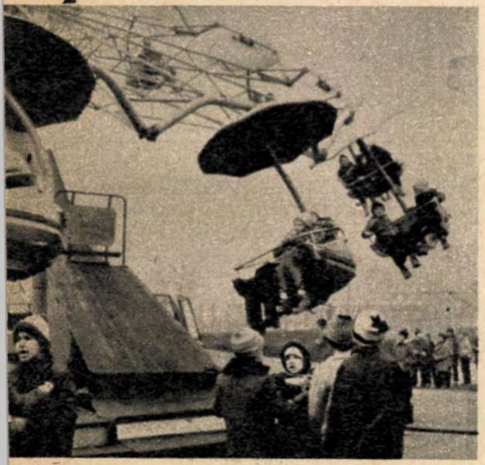

3

4

MICROFERMA PIONIERILOR DIN BICAZ

Nu, fără îndoială că nici familia urecheaților, nici păsăretul care locuiește în microferma recent înființată la Casa pionierilor și șoimilor patriei din **Bicaz** nu prea știu ce-i aceea vacanță de iarnă. Dacă ar... hiberna, ar mai putea avea idee despre așa ceva, însă precum se știe și iepurii și păsările domestice au un apetit grozav în timpul iernii. Și totuși, din felul cum sînt ele îngrijite și hrănite ar putea să deducă faptul că e vacanță. În primul rînd, fiindcă cele 58 de viețuitoare se bucură acum de un „personal îngrijitor" mult mai numeros. Un al doilea indice ar putea fi acela că echipele care le asigură, prin rotație, hrana, întreținerea și curățenia, se schimbă mult mai des. Iar un al treilea reper, de astă dată sonor – zgomotul uneltelor cu care lucrează băieții pe „șantierul de extindere a spațiului locativ" al acestor două familii care își vor spori simțitor numărul membrilor. Imaginile pe care vi le prezentăm sînt edificatoare pentru hărnicia pionierilor din Bicaz. Adăugăm și o cifră concludentă în același sens: pînă la această oră ei au livrat deja către fondul de stat peste 100 kg carne de iepure și pasăre (foto 3–4).

„COLIBRI" — DIN NOU ÎN TURNEU

Apariția „Colibrilor" în cadrul programului „Revelion '83" ne-a oferit o nouă și superbă sărbătoare a copilăriei, a colindelor, cîntecelor și jocurilor de iarnă. Dar noi i-am cunoscut și acasă, la **Brăila**, cînd, reîntorși din vacanța de vară cu dorul febril al reîntîlnirii cu colegii din această minunată familie muzicală, ne-au impresionat prin explozia de cîntece cu care și-au sărbătorit revederea. Ne-a uimit mai ales faptul că nici unul, dar absolut nici unul, nu-și uitase rolul sau partitura. Repetițiile au început ad-hoc, fiindcă aveau să întreprindă în cursul lunii octombrie un turneu la Satu Mare, Marghita, Tășnad și Carei. Curînd aveam să primim la redacție o scurtă depeșă prin care ne anunțau succesul repurtat pe scenele sătmărene. Chiar înainte de închiderea ediției acestui număr am primit o nouă veste de la „Colibri": „Ne pregătim să pornim într-un turneu de vacanță pe

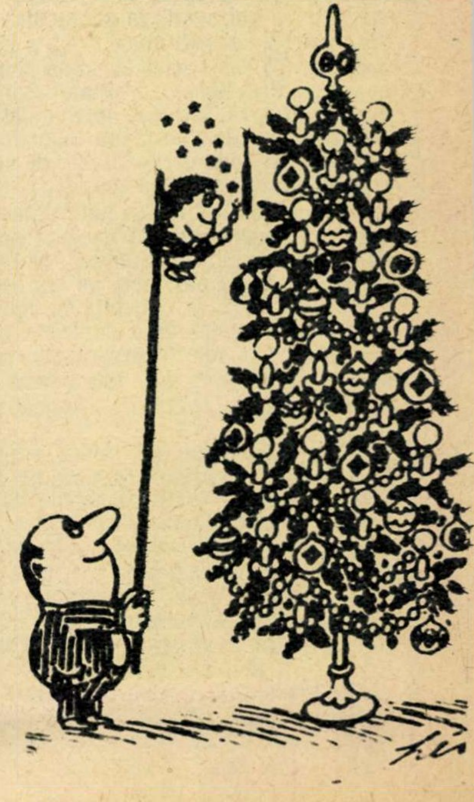

5

Valea Prahovei. Ne-am reîmprospătat repertoriul cu noi colinde și cîntece de iarnă, între care am inclus, firește, piesele compuse recent de colegii noștri Lavinia Vasile, Oana Cîmpeanu și Mircea Oculeanu". Credem că cea mai rapidă urare de succes pe scenele noului turneu le-o putem transmite chiar prin intermediul acestor pagini.

CU APARATUL FOTO, LA BORDUL VACANȚEI

Iată și cîteva imagini care ilustrează bogatul caleidoscop al vacanței pionierilor din **Tîrnăveni.** În vreme ce unii dintre fotoreporterii Casei pionierilor și șoimilor patriei își însoțesc colegii pe itinerarele excursiilor, drumețiilor, jocurilor și sporturilor în aer liber, ceilalți au surprins, în memoria cea mai recentă a peliculei, activitatea trupei de teatru, a formației de dans tematic, a tarafului și bineînțeles a fanfarei care în aceste zile animă scenele pionierești (foto 5).

STOP-CADRU... DRAMATIC!

Dramatic nu numai fiindcă asistăm la o repetiție a trupei de teatru din **Buftea,** ci pentru că în contextul piesei pe care mulți dintre voi o cunoașteți – „Băiatul și inima lui" – se dă o dramatică luptă în conștiința eroului-pionier. Este, desigur, vorba de duelul dintre Gîndul Alb și Gîndul Negru, reprezentînd lupta dintre cei doi adversari etici – Binele și Răul. Precum știți, Costel, eroul piesei, nu va urma îndemnurile Gîndului Negru, ci sfaturile înțeleptului Gînd Alb. În finalul piesei, somnul băiatului e netulburat, inima bate din nou liniștit, fiindcă în această noapte din copilăria lui „a învățat că drumul ce duce spre omenie este curajul, sinceritatea, dragostea față de cei din jur".

Deși spectacolul a fost prezentat recent într-o premieră de succes, trupa de teatru își continuă intens și ambițios repetițiile: replicile sînt acum mai nuanțate, chipurile mai expresive, mișcarea scenică mult mai dezinvoltă. Cristinel Oprea (Costel), Anișoara Mircea (Gînd Alb), Luzia Ghețea (Gînd Negru), Mihai Burlacu (Primul chiulangiu), Gheorghe Marcel (Al doilea chiulangiu), Fănel Balea (Elevul bun), George-Cristian Iacob (Tatăl) și prezentatorul Florin Aniței și-au depășit emoțiile scenei, interpretînd cu multă sensibilitate acest alegoric, dar foarte posibil vis din somnul unui școlar care oscilează între bine și rău. O nouă confruntare cu publicul îi așteaptă pe artiștii noștri cu prilejul apropiatei faze pe sector din cadrul Festivalului național „Cîntarea României". Evident, repetițiile pentru spectacolul pe care îl vor susține atunci se desfășoară în paralel cu alte trei piese incluse recent în repertoriul lor dramatic (foto 6).

ATENȚIE! STUDIOUL LOCAL BUFTEA TRANSMITE EMISIUNEA „ȚELEX PIONIERESC"

Într-adevăr, colegii voștri din Buftea pot asculta, în fiecare sîmbătă la orele 8 dimineața (cu reluare duminica), această emisiune realizată integral de

7

către cei 15 reporteri radio de la Casa pionierilor și șoimilor patriei. Nu i-am putut întîlni însă pe colegii noștri întru

8

meserie fiindcă se aflau „pe teren", pregătind înregistrările pentru viitoarea ediție a telexului – intitulată „Microfonul vacanței vă aparține". Ne-au invitat însă prietenii lor de la cercul UNICEF, oferindu-ne o frumoasă audiție din montajul muzical-literar pentru „Clubul vacanței". Nu puteam refuza nici invitația celor de la „Atelierul fanteziei", unde atît proiectele de vacanță cît și cele pentru concursul „Start spre viitor" sînt în plină materializare. O machetă foarte originală prinde contururile unui oraș agroindustrial al viitorului, din care nu lipsește moderna Casă a pionierilor și șoimilor patriei, prevăzută cu laboratoare și ateliere multifuncționale și multidisciplinare (foto 7–8).

ESCADRILA... „MAISTRULUI" DOREL

Urcînd spre atelierele de la etajul Casei pionierilor și șoimilor patriei din Buftea, zărim, printr-o ușă rămasă deschisă, două chipuri privind captivate silueta sveltă a unui planor aflat în construcție.

– V-ar plăcea să-l vedeți zburînd, nu-i așa? Dar aveți grijă să nu-i stricați ceva – le atragem noi atenția celor doi pici care nu par să aibă mai mult de 7–8 ani.

– Cum să-l stricăm? – sare indignat cel mai mărișor dintre ei. Îi arăt prietenului meu Eugen, dintr-a I, proaspăt ucenic la cercul nostru, cum se fixează elicea avionului captiv pentru școală și antrenament, ne lămurește foarte competent... veteranul dintr-a II-a! De data asta am venit și noi mai devreme... peste vreun sfert de ceas or să apară și cei mai mari...

Răstimp în care aflăm că „maistrul" lui Eugen, adică proaspătul pionier Dorel Ștefan, dispune deja de o escadrilă proprie de avioane construite de el. „Capul de coloană e întotdeauna „Albatrosul", fiindcă el zboară cel mai frumos", ne spune mîndru Dorel. Din gestul său, imitînd grațioasele decolări ale „Albatrosului", înțelegem și cîte escadre de visuri înalță Dorel – către timpul cînd va deveni, poate, unul dintre temerarii piloți ai aeronavelor viitorului.

ILEANA PIȚA

SURPRIZA DIN HOLUL CINEMATOGRAFULUI „SCALA"

Spectatorii care vizionează în aceste zile filmele ce rulează pe ecranul Cinematografului „Scala" din Capitală sînt plăcut surprinși de o interesantă expoziție deschisă în holul acestuia. Le atrage atenția, mai întîi, denumirile inedite, scrise cu litere mari pe numeroase panouri: „Egreta", „Zada", „Cireșarii", „Oaspeții crestelor carpatine", „Getica", „Păunașii codrilor", „Entuziaștii"... Apoi, după ce se apropie, curioși, de aceste panouri, descoperă pe ele zeci de fotografii, în care numeroși copii sînt surprinși în ipostaza de expediționari pe cărările patriei: vizitînd șantiere, locuri și monumente istorice, escaladînd crestele munților sau plutind cu bărcile în Delta Dunării, montîndu-și corturile pentru popasurile de noapte, pregătindu-și mîncarea la focuri de vreascuri, cercetînd flora și fauna unor zone și... tot așa mai departe. Și dacă se întîmplă cumva să fii printre acești spectatori, poți să le citești în priviri admirația față de acești copii și chiar să-i auzi spunînd: „Bravo lor!"

La fel le spunem și noi, pe această cale, sutelor de pionieri și școlari din București, participanți la ediția de anul trecut a Expedițiilor „Cutezătorii". Pentru că expoziția, recent deschisă în holul Cinematografului „Scala", e o dovadă grăitoare a pasiunii lor deosebite pentru practicarea turismului în această originală formă a expedițiilor, acțiune la care ei participă în fiecare an, nu numai în număr din ce în ce mai mare, ci și cu rezultate mereu mai bune.

An nou, 1983! Păşind pe primele sale trepte – însoţiţi de năzuinţe înaripate şi visuri cutezătoare – noi, copiii ţării, pionieri şi şoimi ai patriei, ne îndreptăm gîndurile încărcate de dragoste şi recunoştinţă către Dumneavoastră, mult stimată tovarăşă Elena Ceauşescu care, alături de secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cel mai iubit fiu al poporului nostru, vegheaţi cu devotament şi dragoste părintească copilăria noastră luminoasă, vă preocupaţi să creştem şi să ne formăm astfel încît să devenim buni cetăţeni, de mîine, ai patriei socialiste – România.

Pentru noi toţi, strălucita Dumneavoastră activitate politică desfăşurată încă din anii grei ai ilegalităţii, opera Dumneavoastră ştiinţifică de reputaţie mondială, ca şi permanenta activitate desfăşurată pentru înflorirea ştiinţei, culturii şi învăţămîntului din patria noastră, constituie exemplul viu şi convingător al chipului adevăratului comunist, luptător revoluţionar neobosit.

Noi, copiii întregii patrii, vă adresăm, mult stimată şi iubită tovarăşă Elena Ceauşescu, cu prilejul zilei Dumneavoastră de naştere, gîndurile noastre cele mai frumoase, urările de sănătate şi fericire, putere de muncă pentru îndeplinirea înaltelor sarcini ce v-au fost încredinţate de partid şi popor. Şi vă făgăduim că noi, milioanele de copii ai României, viitorii tineri comunişti ai patriei, vom face totul pentru a fi la înălţimea măreţelor idealuri ale partidului, ale poporului căruia îi aparţinem.

IMN DE DRAGOSTE COPIII

OMAGIU CONDUCĂTORILOR IUBIȚI

Cu inima vibrînd de mulțumire,
Vă cînt, iubiți conducători,
Un imn de slavă și iubire,
Ce-i glasu-ntregului popor!

Cu gîndul sincer, azi, ca niciodată,
Urarea mea s-ajungă mai departe,
„Ani mulți și multă sănătate!"
Rostesc cu inima înflăcărată.

Vă dăruim, iubiți conducători,
Iubirea noastră, sinceră, fierbinte,
Recunoștința-ntregului popor
Purtat de voi, spre biruință, înainte!

Priviți spre viitor cutezători
La cîrma țării, drepți, neistoviți, —
Ni-i scumpă România tuturor
Și vă urmăm, cu drag, conducători iubiți!

Liliana Rusu
Școala generală Lețcani, jud. Iași.

ELOGIU

De ambele părți ale Carpaților
trăiește-un popor viteaz, creator al timpului nou,
condus de un Om de fapte mari,
cunoscut, elogiat, slăvit pretutindeni.

La dreapta lui stă rațiunea și credința,
știința, o inimă de mamă și virtute.
La mulți ani, tovarășe Nicolae Ceaușescu!
La mulți ani, tovarășă Elena Ceaușescu! —
Oameni ai păcii, prietenii cei mai dragi ai tineretului.

Christian Johrend
Școala generală nr. 2, Sibiu.

VEGHINDU-NE COPILĂRIA

Ce sus se-nalță albatroșii,
Ce înspumate se ridică valurile mării,
Ce-nălțător e cuvîntul patriei,
Ce cald e zîmbetul de mamă al tovarășei
Elena Ceaușescu,
Veghindu-ne copilăria
Mai drepți ca brazii să urcăm.

Cîte izvoare se revarsă în sufletul meu,
Ce adîncă e iubirea de țară, de mamă.
Izvorînd mereu în cutezători ghiocei
Și revărsîndu-se
Cu primele flori de ianuarie.

Cristina-Emanuela Dascălu
Școala generală nr. 2, Tg. Neamț.

GLASUL COPIILOR

Elena Ceaușescu —
mamă a tuturor copiilor țării
V-ați născut acolo
unde apele murmură baladele
zămislite din lumină
V-ați născut acolo
unde cerbii își limpezesc coarnele
în raza dimineții.
V-ați născut
acolo
unde oamenii își împletesc destinele
pe vatra căreia de veacuri
îi spunem
patrie.

Antoaneta Bele
Cenaclul Casei centrale a pionierilor și șoimilor patriei.

O „EXCURSIE“

care a devenit fapt istoric

Dragii mei, vreau să vă istorisesc acum o întîmplare din vremea cînd comuniștii erau foarte persecutați. Nu li se îngăduia nici măcar să se întîlnească pentru a se sfătui între dînșii. Cum aflau că s-au strîns mai mulți comuniști la un loc, polițiștii și jandarmii tăbărau asupra lor: îi împrăștiau și, de multe ori, îi arestau și-i băteau cumplit. De aceea comuniștii născoceau cele mai neașteptate feluri de a se putea aduna. Ca să înșele pe polițiști, se adunau, de pildă, în cantina unei fabrici, unde se ținea o serbare. Sau la un bal. Ori în vreo excursie. Toate le făceau anume ca să găsească un moment bun, cînd să se sfătuiască.

Printre cei mai iscusiți organizatori ai întrunirilor de tineret de acest fel a fost tînărul comunist Nicolae Ceaușescu.

Odată trebuia să comunice tinerilor prieteni comuniști cîteva hotărîri foarte importante. Dar cum să-i adune? Serbare sau bal nu se putea face. Atunci a anunțat că organizează o excursie. La munte, cu camionul. Toți cei invitați au venit la ora și la locul întîlnirii. Au umplut un camion, stăteau fie pe bănci din scîndură, fie în picioare. Toți erau tineri muncitori și muncitoare de la diferite fabrici din București. Cît au mers prin oraș au spus glume ori au cîntat, cum cîntă tinerii. Cînd au ieșit în afară, tînărul Ceaușescu și alți comuniști le-au vorbit, le-au comunicat hotărîrile, i-au povățuit cum să se poarte în misiunile cu care i-a însărcinat partidul comuniștilor. Ca de pildă: să strîngă ajutoare pentru cei din închisori, să răspîndească manifeste și ziarul partidului, să apere pe cei nedreptățiți. Toți ascultau cu cea mai mare atenție și se legau să ducă la îndeplinire, fără greș, misiunea încredințată. Cînd camionul trecea prin vreun sat ori vedeau vreun jandarm, tinerii începeau să cînte, să spună poezii ori să glumească. Se purtau așa fel ca oricine să creadă că nu-s altceva decît un grup de tineri veseli, plecați în excursie. Printre tinerele care spuneau frumos, cu talent și cu căldură poezii în acel camion, se afla și tînăra muncitoare Elena Petrescu. Lucra la o fabrică de postav. Cu ochi mari, luminoși, cu fruntea înaltă, cu părul bogat, îmbrăcată cu îngrijire, demnă, cuviincioasă, făcea o impresie deosebită. Toți tovarășii de excursie au ascultat-o recitînd poezii, despre muncitori, despre țărani. Era foarte mîndră și bucuroasă pentru misiunea încredințată de a ajuta tovarășele de muncă din fabrica unde lucra. Spunea: „Voi dovedi că merit încrederea partidului“.

Dar iată că, înainte de a ajunge la munte, de după niște copaci, cinci jandarmi au ieșit înaintea camionului: „Opriți!... Unde mergeți?“ a întrebat plutonierul de jandarmi. „În excursie!“ a răspuns tovarășul Nicolae Ceaușescu, în numele tuturor. „În excursie? a întrebat jandarmul. Dar de ce sînteți așa de veseli?“ „E ziua noastră liberă, a răspuns tînărul Ceaușescu, iar veselia nu-i interzisă de nici o lege, atunci cînd e cuviincioasă“. „Da?!“ s-a mirat jandarmul. Dar parcă... vorbeați ceva între voi; pot ști și eu ce anume?“ „Recitam poezii, domnule plutonier“, a spus zîmbind tînăra Elena Petrescu. „Poezii? Ce fel de poezii?“ „Poezii de Eminescu, de Coșbuc“... „Ia s-aud și eu“, a cerut jandarmul. „Poftim!“ a zîmbit iar tînăra muncitoare și a început să recite cu glas puternic, clocotind de emoție.

Jandarmul a întrerupt-o, întrebînd răstit: „Și asta nu cumva-i poezie... comunistă?“ „Nu știu dacă-i comunistă, dar pot să te înștiințez, domnule plutonier, că-i tipărită în cărțile de școală. Dacă dumneata învățai ceva mai conștiincios, acum recitam împreună această poezie, care vorbește despre viața grea a țăranilor“... „Nu mă dăscăli, fată, că acuș te iau între baionete“... „Nu te dăscălesc, domnule plutonier, ci ne pare rău că nu ții cu țăranii. Dar poate ești fecior de muncitor și-atunci știi poezia aceasta, scurtă...“

Auzind cît de inimos, de hotărît și de frumos recita tînăra muncitoare, ceilalți patru jandarmi au început a o privi cu admirație. Poate chiar s-ar fi bucurat de felul cum această fată îl înfrunta, cu vorba, pe plutonier, dar nu cutezau. Se temeau de plutonier. De, le era superior și se puteau alege cu palme, pumni și zile de carceră.

Totuși, unul nu s-a putut stăpîni și a zis:

„Domn' plutonier, să-i lăsăm în pace... Auzi ce frumos spune poezii fata aceasta. Și eu știu de la bunicu' că aceia care cîntă ori spun frumos poezii sînt oameni buni“...

„Adevărat, a zis tînărul Nicolae Ceaușescu, prietena noastră știe multe poezii, scrise anume ca să meargă la inima poporului. Iar noi, tinere și tineri muncitori, asta vrem: să fim cît mai aproape de inima poporului. Pentru că nu sîntem altceva decît fii de muncitori și de țărani și vrem numai binele și fericirea țării“.

Asemenea cuvinte înțelepte au aprins un fel de lumină pe chipul celor patru jandarmi. Numai plutonierul s-a arătat și mai supărat. Totuși s-a ferit la o parte din calea camionului și a făcut un semn șoferului să continue drumul.

Așa, „excursia“ tinerilor comuniști a continuat, fără alt necaz.

Azi, acea tînără este tovarășa Elena Ceaușescu, înțeleapta soție a președintelui nostru. Printr-o muncă stăruitoare a ajuns un remarcabil om de știință, inginer și academician, cu lucrări de o mare valoare științifică, apreciate de toți oamenii de știință din lume.

Nu-i așa că, acum, cînd știți în ce împrejurări s-au cunoscut, îi iubiți și mai mult?

Sînt sigur că da, dragii mei copii.

DUMITRU ALMAȘ

ÎNTĂ

Mesajul din BALADĂ

SCHIȚĂ DE *Vasile Băran*

De pe balustradă, Andrei privi forfota aceea și întreaga hală i se păru a fi o gară acoperită cu sticlă. Peroanele încadrau vagoanele formînd linii, suprafețe și volume așezate simetric și luminate de sus de razele cercului de dincolo de cupolă – soarele! Un soare de început de iarnă, mare, chiar foarte mare, de parcă ar fi voit să-și arate oricînd, indiferent de anotimp, întreaga putere. Andrei le făcu semn celorlalți să coboare după el scara de metal. Erau cu toții șapte, una dintre cele cinci grupe de practică de la școala generală patronată de uzinele de reparat vagoane, iar el, responsabilul, urma să-i conducă la profesorul-maistru. Hala uzinei semăna destul de mult cu o gară. Numai că aici locomotivele aduceau vagoanele nu să fie încărcate cu pasageri, ci să intre în reparații generale, iar „călătorii", care mișunau într-o parte și în alta, erau muncitorii care executau cele mai diferite lucrări, de la sudură și lăcătușărie pînă la tîmplărie și vopsitorie.

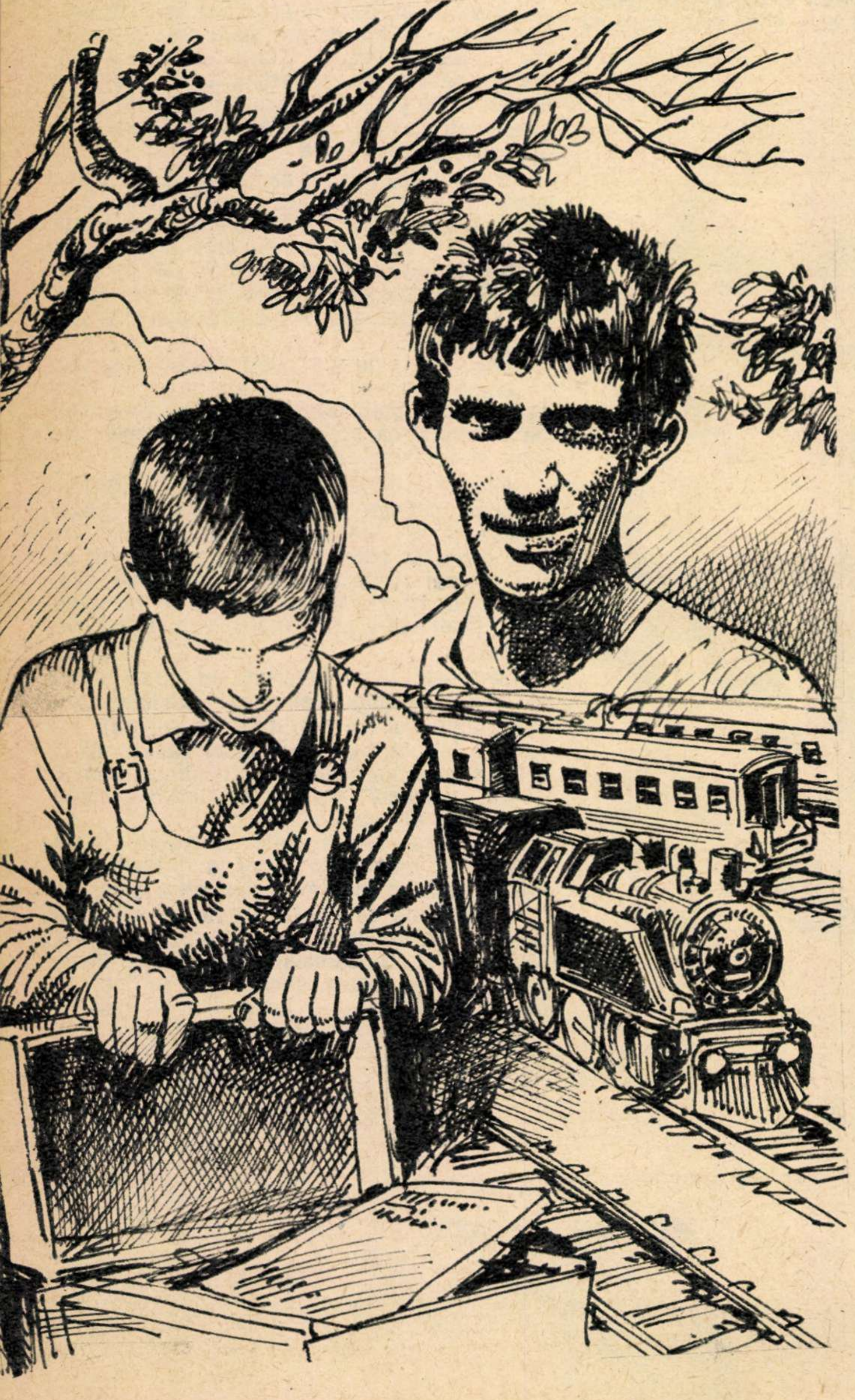

Profesorul-maistru îi duse la un vagon sosit aici în urmă cu o zi. Stătea undeva la intrarea dinspre sud a halei și arăta atît de jerpelit, încît Andrei era convins că ai fi putut intra în vagon chiar și numai dacă ai fi izbit cu pumnul într-una din scîndurile învinețite de timpul în care zăcuse undeva, pe o linie „moartă" dintr-un „depozit-azil" de pe lîngă Porțile de Fier. Trebuia să aibă o vîrstă destul de înaintată; oricum, de cînd fusese teafăr, trecuseră zeci de ani. Grupa de practică în producție urma să-i facă mai întîi o curățenie generală – cum le explicase profesorul –, ei, elevii, ei, pionierii, fiindu-i primii „consultanți".

Și iată că această curățenie generală a început. Trei dintre colegii lui Andrei s-au urcat în vagon cu găleți, perii și cîrpe, oprindu-se o clipă, nehotărîți parcă de unde să înceapă. Fusese, pesemne, un vagon încîntător. Canapelele rupte, cu arcurile din sîrmă oțelită și încă lucioasă, dădeau imaginea unei case aristocratice pe roți. Cine-o fi călătorit în ea cu atîția ani în urmă? Din cele șase ferestre în arcadă, numai două mai aveau sticla prin care soarele își prefira din ce în ce mai puternic lumina; celelalte erau astupate cu placaj. Una din foile de placaj avea o gură neagră, ca umbra unui obuz pierdut definitiv în aerul prin care trecuse.

În vagon erau acum toți șapte. Pășeau unul după altul, aproape în vîrful picioarelor. Nu aveau nici un motiv să creadă că vor descoperi un lucru uimitor. Și totuși...

Petre, cel mic, uscățiv și vînos, cu o privire mereu iscoditoare, dădu semnalul:

– Veniți!

În „subsolul" vagonului, între două podele, un fel de boxă strîmtă. Acolo Petre găsise o cutie de aluminiu, o lădiță ciudată.

– Nu te mișca! strigă Andrei.

Petre încremenise. Devenise, adică, de piatră. Nu înțelegea încă această interdicție atît de categorică.

– Nu te mișca! repetă Andrei, coborînd repede în hală și alergînd spre profesorul-maistru care tocmai se îndrepta spre vagon însoțit de șeful secției, aducînd cu ei tot felul de scule pentru începerea renovării propriu-zise. Cînd a ajuns cu ei în vagon, Petre, colegul său cel uscățiv și nerăbdător, se ridicase în mîini cu lădița aceea neobișnuită. Dinlăuntrul ei părea să se audă un zgomot repetat. Ticăitul unui ceas. Andrei se gîndea la istorie, la filmele văzute pe tema războiului și a luptelor antifasciste.

– Nu te mișca! mai zise el, dar acum inginerul, șeful secției, examina lădița din metal strălucitor desfăcută în mijlocul podelei. Andrei s-ar fi putut liniști, ar fi putut izbucni chiar în rîs, un rîs care să alunge dintr-o dată teama aceea nelămurită. Ticăitul era chiar al inimilor lor!

În momentul următor se petrecu, într-adevăr, un lucru nebănuit. În lădița aceea care încă nu ruginise și care încă sclipea, în lădița aceea ascunsă cîndva sub podeaua unui vagon cu canapele îmbrăcate în catifea, acum zdrențuită, nu se afla nici dinamită, nici un ceas declanșator de explozii, ci o carte. O carte din plăci! Adică nu o carte cu file de hîrtie, cum sînt toate cărțile, ci una care s-ar fi putut asemăna cu acelea de demult, de la începuturile scrisului – cărțile de lut. Numai că această carte găsită de Petre cel uscățiv și iscoditor nu era din plăci de cărămidă, ci din stejar despicat cu securea și cuțitoaia, tras la rîndea și gravat. Pe o parte cu desene, pe cealaltă cu litere. Față în față, ilustrație și vers, adînc săpate în lemn.

Inginerul se sfătui cu maistrul-profesor. N-aveau altceva de făcut decît să le încredințeze lor, pionierilor, cartea misterioasă. Meritul îl aveau cu toții, iar Petre cel uscățiv, cu ochi sfredelitori n-o să se supere dacă va lucra împreună cu colegii la descifrarea ei.

Așa că lădița din metal strălucitor, avînd în ea o carte din lemn, a fost dusă de elevii din grupa de practică de la uzina de reparat vagoane la școala în care învățau. Petre a fost de acord cu Andrei, responsabilul grupei, să preia conducerea cercetării. Metodele n-au fost dintre cele mai complicate. Cartea, avînd 44 de pagini (adică 22 de plăci din lemn) putea fi asemănată cu tot atîtea rame tipografice. Sau cu niște ștampile. În cabinetul de desen, laboratorul preferat pentru experiențele în care e nevoie de cerneluri pentru reproduceri, Andrei i-a strîns, în prima oră liberă, pe toți. Imprimate pe coli albe de hîrtie, desenele și literele gravate în lemn au iscat un interes din ce în ce mai mare. Fiecare gravură și fiecare strofă erau într-atît de legate între ele încît desenul cioplit trebuia citit ca și versul. Nici un semn nu trebuia interpretat la liberă alegere. Fiecare sens, fiecare idee se cereau văzute, ba chiar și auzite. Pentru că această carte ciudată părea să cînte. În clipa în care Andrei i-a imprimat titlul, colegii lui au rămas înmărmuriți. Cîntecul era profund, tulburător. Cîntecul acestei cărți venea din adîncurile pămîntului, dar, totodată, și de pe înălțimile munților, venea din bucium și din frunză, din fluier și din nai. Titlul cărții era mai strălucitor decît tot ceea ce se afla în jur: „Miorița".

Andrei a imprimat, una după alta, plăcile de lemn pe colile albe de hîrtie și versurile baladei s-au desprins și s-au unit ca și cum ar fi fost transcrise chiar în acea clipă de ei toți, fiecare pe un caiet al său, pe un album de preț. Și tot în aceeași clipă stejarul din care fuseseră făcute paginile păru că se aprinde hrănind un foc înalt care nu numai că nu-l ardea, ba chiar îi mărea puterea sevei, nicicînd secată.

Petre cel uscățiv și nerăbdător n-a putut să nu se întrebe: „Ce căuta această carte neobișnuită în lădița ascunsă într-un vagon de cale ferată de-atîta vreme părăsit?" Au urmat alte clipe de cercetare. Și tot Andrei a fost acela care a descoperit că în lădița de metal ce închidea o carte de lemn, așa cum se păstrau, în secole depărtate, incunabulele, se ascundea, de fapt, o parolă. Un mesaj. Un ordin de luptă. Fiindcă, iată, la unele pagini ale cărții gravate în lemn cu versuri și imagini din „Miorița" erau și niște semne care, cercetate, formau, la un loc, un semnal.

Colegii din grupa de practică i-au

dat responsabilului lor dreptate. Împrejurarea, acum, după atîția ani, după atîtea întîmplări eroice, după atîtea reconstituiri ale luptelor pentru libertate și dreptate socială nici nu erau greu de imaginat. Versurile: „Fluieraș de soc, mult zice cu foc“ erau încrustate într-un mod anumit, iar cele care urmau: „Vîntul cînd a bate,/ Prin ele-a răzbate!“ păreau să fixeze chiar momentul acțiunii. Aceste versuri se aflau la pagina a douăsprezecea. Pe aceeași pagină gravată se afla și un fel de trimitere la pagina următoare, care se deosebea de celelalte printr-un abia vizibil și ascuțit vîrf de săgeată. Sub cadrul în care ciobanul cînta din fluier pe-un munte din Carpați, atrăgea, de asemenea, atenția o altă cifră prin care părea să se fi numerotat exemplarul: 43. Pe cealaltă filă erau gravate versurile anume incorect redate: „Că la nunta mea, **n**-a căzut o stea!“ Astfel că atît Andrei cît și Petre cel iscoditor și toți colegii lor n-au putut decît să fie de acord: aveau în față cartea prin care se transmisese cîndva o hotărîre în condiții de conspirativitate. Pe măsură ce imprimau pe foile de hîrtie desenele și literele gravate de pe plăcile de lemn, înțelesurile deveneau mai adînci și mai bogate. Păreau ecouri îndepărtate, purtate de curgerea baladei: în zilele acelea „Miorița“ purta cu ea un mesaj. Un mesaj plin de bărbăție, respirînd un profund dor de libertate. Acele cifre nu puteau însemna decît fixarea unui moment de acțiune antifascistă. Versul: „Vîntul cînd a bate“ ar fi putut fi un semnal concret, simplu și concis, fără penumbre și presupuneri, întocmai ca și următorul: „Prin ele-a răzbate!“ sau ca acela, din nou, anume modificat:

„**Nu** lacrimi de sînge
Pe mine m-or plînge!“

Andrei își imagină cum s-ar fi petrecut lucrurile. Lădița sclipitoare avea o semnificație legată de lupta împotriva fascismului. Ducea cu ea, asemenea unei luminițe, ideea de libertate. Trebuia să călătorească și să strălumineze o acțiune. Dar care acțiune și cînd s-a desfășurat ea? Ce însemnau cifrele 12 și 2? 12 februarie sau 2 decembrie? Dar 43? Anul 1943? Și de ce fusese ascunsă cartea într-o dublură a podelei unui vagon somptuos? Petre, iscoditorul, spuse cu voce tare:

– Să știi Andrei că numai cu ajutorul ceferiștilor și cu acest vagon putea cartea să ajungă unde trebuia să ajungă!

– Unde? întrebă Andrei.

– Undeva! La un grup de luptători comuniști. La un grup de tineri care trebuia să execute o acțiune, să îndeplinească o sarcină a luptei revoluționare dată de partid. Aici în acest vagon li s-a transmis acea sarcină...

– De ce prin gravuri? întrebă iarăși Andrei.

Petre cel iscoditor își urmă gîndul:

– Nu-i greu de imaginat. Pentru că așa... cereau situația și condițiile grele ale luptei în ilegalitate... Gravorul ori sculptorul în lemn a găsit că-i mai sigur acest mod de transmitere a mesajului.

Profesorul-maistru îi ascultă și le dădu dreptate. Așa trebuie să fi fost. Iar în ceea ce privește alegerea „Mioriței“ drept purtătoare de mesaj pentru o acțiune antifascistă, nici nu i se putea încredința pe atunci o misiune mai potrivită, străbuna și celebra baladă fiind ea însăși o armă de neînvins, arma spirituală de veacuri a poporului român în lupta sa pentru libertate și dreptate socială.

„Eroica'83“

ȚĂRII MELE

Aici, în țara cu foșnet de fagi
Trăiesc copii ca florile-n cîmpie
Cu chipul blînd, cu visuri dragi
Precum e chipul tău,
slăvită Românie!

Cu purpura pe pieptul lor fierbinte
Urmează drumul drept mereu 'nainte
Sub pavăza Partidului — făclie
Spre fericirea ta,
slăvită Românie!

În iarnă cu ninsori de floare
Ți-aduc cu toți un dar de sărbătoare
Urare de belșug în glie
Spre fericirea ta,
slăvită Românie!

Alina Ungureanu
Casa pionierilor și șoimilor patriei Cîmpulung — Argeș.

SILABE SCUMPE

Ța-ră!...
Te silabisesc copiii la școală,
Te găsesc în abecedare
De la munții cei înalți,
Pînă la mare.

Ța-ră!...
Te văd în chipul mamei drag,
Te văd în stema de pe steag
Și-oriunde mă găsesc
În grîu, în ape te-ntîlnesc
Și în al casei prag.

Ța-ră!...
Silabe scumpe ce le cînt,
Pe timp frumos le strig în vînt,
Răzbat în cele patru zări,
Să-ți ducă faima peste țări,
Peste întregul pămînt!

Georgeta Albu
Școala generală nr. 13, Ploiești.

IUBIRE DE PATRIE

Flacără nemuritoare,
Izvor de fapte mari,
Înălțătoare,
Și legămîntul nostru
Strîns, cu glia.
Un vis de soare și lumină,
Din care liberă
Se-nalță România!

Daniel Dinu
Cercul de creație literară de la Școala generală Maia, județul Ialomița.

ȚARĂ MÎNDRĂ, DULCE, DRAGĂ

Versuri: C. ȘERBAN **Muzica: GH. NEAGU**

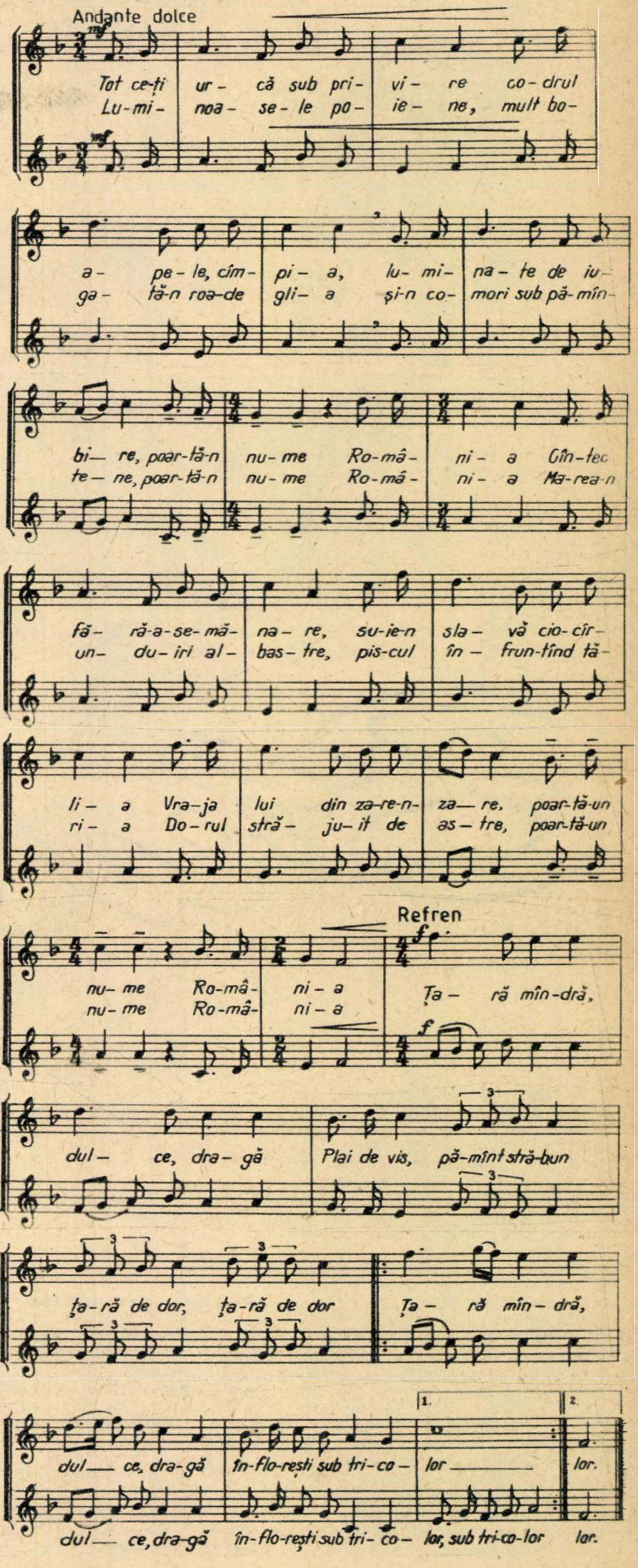
Andante dolce
Tot ce-ți ur- că sub pri- vi- re co- drul a- pe- le, cîm- pi- a, lu- mi- na- te de iu- bi- re, poar-tă-n nu- me Ro- mâ- ni- a Cîn- tec fă- ră-a-se-mă- na- re, su-ie-n sla- vă cio-cîr- li- a Vra-ja lui din za-re-n- za- re, poar-tă-un nu- me Ro- mâ- ni- a
Lu-mi- noa- se- le po- ie- ne, mult bo- ga- tă-n roa-de gli- a și-n co- mori sub pă- mîn- te- ne, poar-tă-n nu- me Ro- mâ- ni- a Ma-rea-n un- du-iri al- bas- tre, pis-cul în- frun-tînd tă- ri- a Do-rul stră- ju- it de as- tre, poar-tă-un nu- me Ro- mâ- ni- a
Refren
Ța- ră mîn-dră, dul- ce, dra- gă Plai de vis, pă-mînt stră-bun ța-ră de dor, ța-ră de dor Ța- ră mîn- dră, dul- ce, dra-gă în-flo-rești sub tri-co- lor lor.
dul- ce, dra-gă în-flo-rești sub tri- co- lor, sub tri-co-lor lor.

DIN ENCICLOPEDIA CUTEZANȚEI

Zburătorul pe schiuri

O spectaculoasă săritură de pe marea trambulină de la Bergisel - INNSBRUCK

Să zbori cu... schiurile!... Nu cu aripi și asigurat cu parașută în spate, ci cu... două scînduri prinse de picioare!... Trebuie să recunoaștem că nu oricine e capabil de așa ceva, că pentru a te încumeta să învingi gravitația folosindu-te doar de asemenea mijloace presupune să ai un curaj ieșit din comun. Și totuși există printre noi asemenea oameni.

Unul dintre ei e și austriacul **Armin Kogler.** Contemporan cu noi. Și tînăr, tînăr de tot. Are doar 23 de ani. La vîrsta asta el a și intrat în istoria sportului, în care numele lui e trecut definitiv, cu litere mari. Și l-a înscris anul trecut prin incredibila lui performanță, prin fantasticul lui zbor pe schiuri pe care l-a reușit pe cunoscuta pîrtie de la Obersdorf din R.F.G.

Cei care au fost în preajma lui în ziua aceea din iarna anului 1981 au mărturisit, ulterior, că Armin Kogler era mai calm și mai vesel decît de obicei. Glumea cu toată lumea, ba chiar și-a exprimat intenția de-a încerca să doboare toate recordurile de pînă atunci. **„Cam lăudăros“** - și-au zis unii. În realitate însă, era vorba despre altceva: în felul acesta tînărul zburător își disimula încordarea extremă, puternica emoție pe care o trăia înaintea marii lui încercări. Pentru că el știa că aceasta e marea încercare a vieții lui de sportiv și că de ea depindea totul, totul...

În copilărie, Armin Kogler nici nu se gîndise că va deveni săritor de la trambulină. Pînă la 14 ani a practicat numai schiul de fond, sport căruia intenționa să i se dedice. Dar la un moment dat succesele unor compatrioți de-ai săi în zborul pe schiuri l-au determinat să-și încerce și el... puterile. Prudent la început, nu are nevoie de prea mult timp pentru a-și descoperi în acest nou și temerar sport adevărata sa vocație. Și se... dezlănțuie! Ambițios și de un curaj aproape fără limită, el urcă vertiginos pe „scara valorică“ a zburătorilor și cînd compatriotul său, celebrul săritor de la trambulină Tony Innauer, realizează în 1980 o săritură de 176 metri - cea mai bună performanță de pînă atunci, care-i aduce acestuia titlul de campion mondial, săritură pe care unii specialiști o considerau „de neîntrecut“ - Kogler are îndrăzneala să declare: **„Dacă Tony a sărit atît, eu voi sări cu cel puțin un metru mai mult!“**. Dar aici, de la vorbă la faptă distanța e, totdeauna, uriașă. La Jocurile Olimpice de iarnă din 1980, de la Lake Placid (S.U.A.), Kogler se situează doar pe locul 5 la tambulina de 70 de metri și pe locul... 12 la cea de 90 de metri. Cine să creadă în afirmațiile lui? Și totuși doi oameni cred: el și Max Gosler,

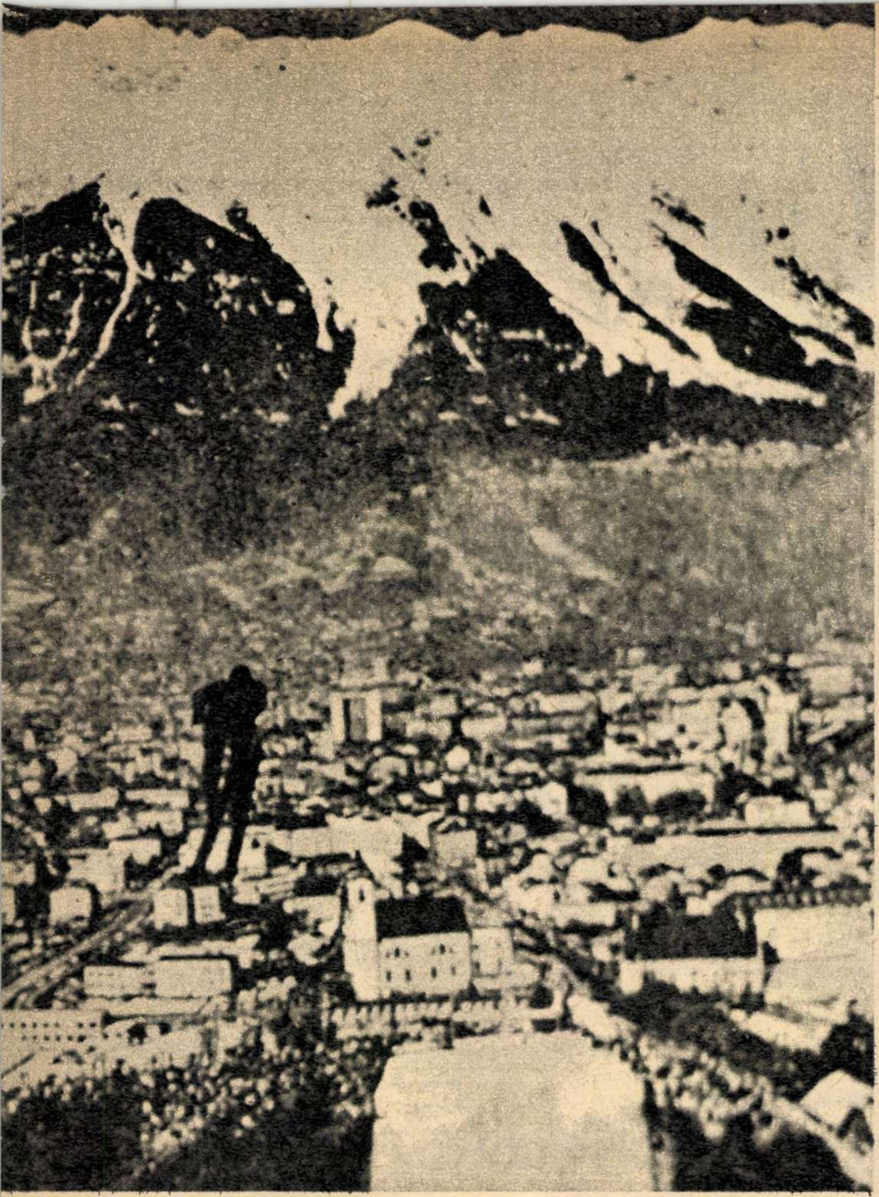

antrenorul lui, care îl cunoaște bine.

În sezonul 80–81, Kogler face noi pași spre vîrful piramidei sportive, situîndu-se pe locul 2 în celebrul „Turneu al celor patru trambuline”. Dar pînă sus, în vîrful ei, mai e încă drum lung pe care puțini, foarte puțini reușesc să-l străbată... Armin Kogler e decis, hotărît să-l parcurgă azi. Nu-l poate impiedica nimic, decît ceața care stăruie, învăluind trambulina.

Ceața! Cel mai periculos dușman al zburătorilor pe schiuri. Cîți săritori nu i-au plătit tribut ignorînd-o! Îndrăznețul Kuçera, de pildă. În 1970, în Munții Tatra Înaltă, la Campionatul mondial de schi nordic, Kucera s-a încumetat să sară și să zboare pe o ceață densă. A plonjat în... necunoscut și s-a prăbușit... Dar Armin Kogler are noroc. Ceața se ridică. Doar cîțiva norișori mai pătează cerul albastru de deasupra Obersdorfului. Nu mai există nici o piedică în tentativa lui. Poate că și din acest motiv era atît de calm, de vesel, de comunicativ. Numai să-i vină rîndul...

Iată-l la start. Se mai uită o dată la pîrtia pe care o cunoaște bine, cu trambulina ei, una dintre cele mai mari și mai moderne din lume: 39 de grade înclinație, 145 de metri lungime, 65 de metri înălțime, capabilă să-i ofere schiorului posibilitatea de a atinge o viteză de elan, de 115 kilometri la oră. Va încerca să scoată totul din avantajele pe care ea i le oferă. Totul. Se-apleacă. Se concentrează... patru, trei, doi, unu, start! Își ia avînt. Pornește, lunecă, mai repede, tot mai repede. O desprindere scurtă, viguroasă. Și iată-l zburînd. O plutire amețitoare peste uriașa limbă de gheață a pistei, dar perfect stăpînită, perfect calculată...

Să-l lăsăm pe temerarul Icar să-și continue zborul lui pe schiuri, care avea să devină celebru, și să facem o mică paranteză pe care o considerăm absolut necesară. Săriturile de la trambulină nu sînt, cum ar putea să pară unora, niște... exhibiții acrobatice. Zborul acesta cere, într-adevăr, mult, foarte mult curaj, dar și multă, foarte multă inteligență. Totul, absolut totul e dinainte studiat și calculat pînă la gram, pînă la milimetru, pînă la fracțiune de secundă. Și totuși sportivul nu concurează, nu poate concura ca un automat, ci ca o ființă rațională, armonios echilibrată, conștientă de capacitatea sa, cu simțuri ascuțite, cu nervi de oțel. Și, pe deasupra, cu o mistuitoare pasiune, cu o imensă bucurie a zborului.

De toate aceste calități, duse pînă la cota lor cea mai înaltă cu putință, a dat dovadă Armin Kogler în zborul acela al lui. Cel mai mare zbor pe schiuri de pînă acum: 180 de metri. Deloc lăudăros, dimpotrivă, cunoscîndu-și bine posibilitățile, tînărul Armin Kogler, care face parte dintre acei temerari care încearcă să forțeze imposibilul, a declarat imediat după performanța aceasta incredibilă, care i-a adus titlul de campion mondial și Cupa mondială: **„Cred că aș fi putut sări și mai mult dacă pista de elan ar fi fost ceva mai alunecoasă. Dar nu uitați că nu am decît 22 de ani...”**

Va reuși Armin Kogler să-și realizeze și această ultimă promisiune? Poate că da, poate că nu. Dar că alt Icar pe schiuri va depăși și bariera celor 180 de metri de zbor, de faptul acesta putem fi siguri. Ne dau această certitudine atît constructorii de trambuline care aduc noi și noi perfecționări acestor adevărate „piste de zbor”, cît și schiorii care se află într-o continuă căutare a noi și noi metode, cît mai adecvate, de prelungire a fascinantelor lor zboruri pe... două scînduri. Vom fi, cu siguranță, martorii unor performanțe și mai înalte și-n acest sport, ca în toate celelalte, fapt care dovedește, convingător, că posibilitățile omului nu au, de fapt, nici o limită.

TIBERIU STAMA

MICRO-DOCUMENTAR

O primă referire scrisă despre săriturile cu schiurile datează din 1862. În acel an a avut loc la Grörund, în Norvegia, prima demonstrație de acest fel. Evenimentul era comentat astfel de un ziar local: **„Concursul** *(inițial a avut loc o întrecere de schi fond – n.n.)* **a luat sfîrșit cu un epilog neașteptat. Pe pista de la Grefsen, cîțiva tineri au sărit peste un zid de 9 picioare!”**... *Adică de aproape 3 metri.*

Apărea, astfel, o nouă ramură a schiului. Oficializarea ei avea să se petreacă însă 6 ani mai tîrziu, în 1868, și tot în Norvegia. Cel care și-a înscris numele – primul deci – pe lista recordmenilor „zburători pe schiuri” – cum vor fi numiți ei în mod curent – a fost **Sobdre Auresen Norheim.** *El a cîștigat concursul de la poalele unei coline aflată în vecinătatea localității Brukenberg,* **sărind 19 metri,** *fără bețe de sprijin sau de împingere, cu picioarele întinse, fără a le îndoi din genunchi decît pentru a amortiza șocul aterizării. Tot el va fi autorul unei isprăvi și mai răsunătoare, sărind – în orașul său, Telemark – de pe o stîncă înaltă de 30 de metri! Dar performanța aceasta n-a fost omologată.*

Primul record al lui Norheim „cade” 10 ani mai tîrziu. Îl doboară **A. Hangen** *cu o săritură de 22 de metri. Tot el este cel care va atinge pragul celor 50 de metri (în 1911). Doi factori contribuie la creșterea tot mai spectaculoasă a recordurilor: apariția unor trambuline moderne, care îngăduie viteze de pînă la 80 km la oră, precum și continua îmbunătățire a tehnicii săriturilor.*

Inițiatorul unei sărituri cu totul aparte, prin aplecarea accentuată înainte a corpului, folosind curenții de aer, este **Iacob Tullin Thams** *care ajunge campion olimpic, în 1924, la Chamonix. Și tot el, în același an, în orașu-i natal, Odnes, din Norvegia, realizează, în premieră, o săritură de 70 de metri.*

Începe o veritabilă cursă a Icarilor pe schiuri! Alături de Thams, considerat drept precursorul stilului aerodinamic modern, apar mulți alți săritori de mare cutezanță, între care se disting **frații Sigmund** *și* **Birger Ruud.** *Ultimul poartă ștafeta recordurilor pînă la 92 de metri, performanță realizată în 1934, pe o pîrtie din Iugoslavia (cea de la Planica).*

Cine și cînd va depăși pragul celor 100 de metri? Studiile de balistică și de aerodinamică pe care obligatoriu și le însușeau (adaptîndu-le) așii săritorilor de la trambulină „spuneau” că suta de metri va rămîne în curînd doar o amintire. Într-adevăr, așa a fost! A demonstrat-o austriacul **Josef Bradl,** *cu 101,5 metri, în 1936. Ambiției recordmanului să-i adăugăm și contribuția inginerului* **Stanko Bloudec,** *creatorul unei pîrtii noi și a trambulinei-mamut de la Planica, pe care un alt temerar Icar pe schiuri, elvețianul* **F. Tchannen,** *va „urca”, în 1948, recordul la 120 de metri!*

Corectarea continuă a recordurilor își mai are o explicație: apariția tot mai multor trambuline moderne, la Radice – Cehoslovacia, apoi la Ponte di Lengo – Italia, după aceea la Obersdorf, în R.F.G. – cea mai perfecționată la ora actuală. Acolo cavalcada recordurilor devine tot mai amețitoare, pînă la acest 180 de metri al lui Armin Kogler.

● ●

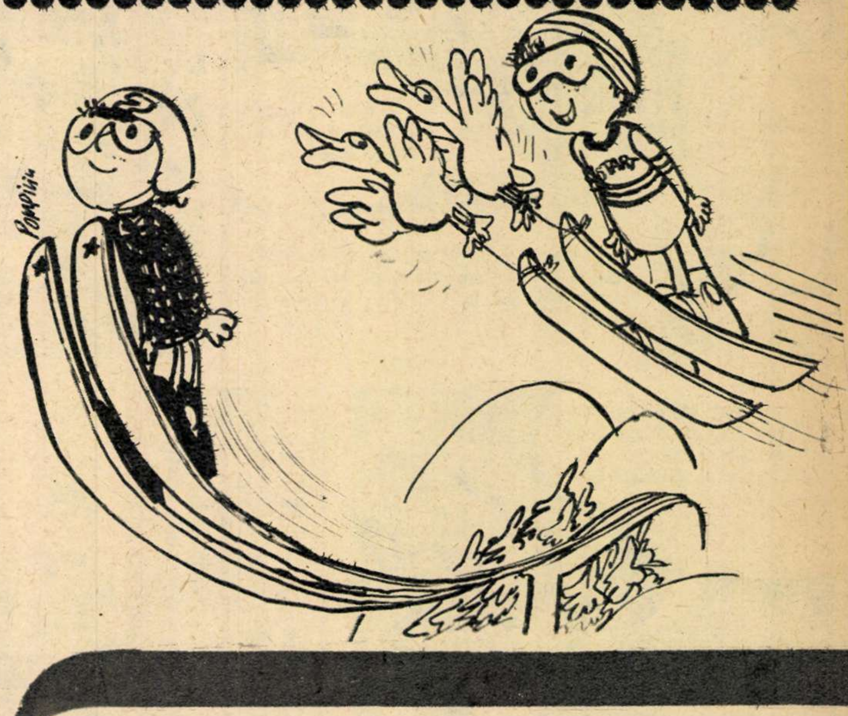

Redactor șef MIHAI NEGULESCU: Secretar responsabil de redacție OVIDIU ZOTTA; Responsabil de număr: ELENA MĂNESCU: Foto copertă: GRIGORE PREPELIȚĂ: Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: LUCIA SICOMAȘ.
Redacția Piața Scînteii nr. 1 București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia”. TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137. Telex:11226 București.
Index 41633 12 pagini, 1,50 lei.

NEÎNFRICAȚII

Isprăvind școala de ucenici și intrînd lucrător la depoul de locomotive Ștefan, fratele meu mai mare, a început să poarte lucrurile tatei. Întîi i-a luat bicicleta și lădița din lemn de cireș. Apoi scurta de doc și șapca albastră cu carouri albe. Cînd se întorcea de la lucru, întîi deasupra gardului îi apărea șapca. Eu credeam că e tata și alergam să-l întîmpin. Dar tata era concentrat.

Așa treceau zilele în primăvara aceea. Noi, copiii, n-aveam nici o grijă. Grijile erau ale celor mari. Ștefan se întorcea tot mai întunecat de la lucru, unchiul lui Smărăndoaie fusese arestat. Se făcuseră arestări în tot cartierul în legătură cu explozia de la fabrica de vagoane și cu manifestele lăsate să zboare peste oraș din turnul primăriei.

SCENARIU: COSTACHE ANTON DESENE: VALENTIN TĂNASE ȘI RADU VINTILESCU

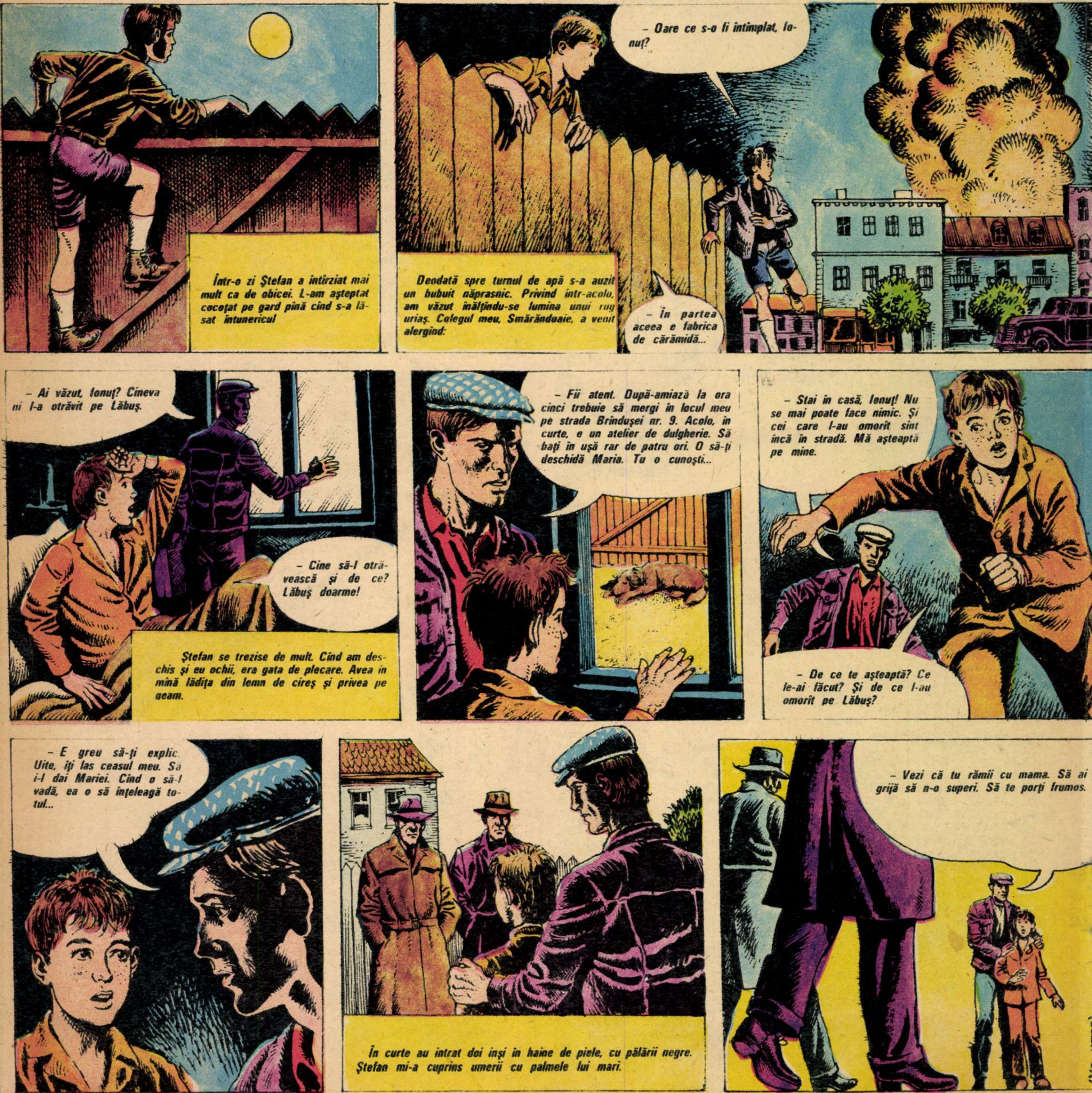
Într-o zi Ștefan a întîrziat mai mult ca de obicei. L-am așteptat cocoțat pe gard pînă cînd s-a lăsat întunericul
– Oare ce s-o fi întîmplat, Ionuț?
Deodată spre turnul de apă s-a auzit un bubuit năprasnic. Privind într-acolo, am văzut înălțîndu-se lumina unui rug uriaș. Colegul meu, Smărăndoaie, a venit alergînd:
– În partea aceea e fabrica de cărămidă...
– Ai văzut, Ionuț? Cineva ni l-a otrăvit pe Lăbuș.
– Cine să-l otrăvească și de ce? Lăbuș doarme!
Ștefan se trezise de mult. Cînd am deschis și eu ochii, era gata de plecare. Avea în mînă lădița din lemn de cireș și privea pe geam.
– Fii atent. După-amiază la ora cinci trebuie să mergi în locul meu pe strada Brîndușei nr. 9. Acolo, în curte, e un atelier de dulgherie. Să bați în ușă rar de patru ori. O să-ți deschidă Maria. Tu o cunoști...
– Stai în casă, Ionuț! Nu se mai poate face nimic. Și cei care l-au omorît sînt încă în stradă. Mă așteaptă pe mine.
– De ce te așteaptă? Ce le-ai făcut? Și de ce l-au omorît pe Lăbuș?
– E greu să-ți explic. Uite, îți las ceasul meu. Să i-l dai Mariei. Cînd o să-l vadă, ea o să înțeleagă totul...
În curte au intrat doi inși în haine de piele, cu pălării negre. Ștefan mi-a cuprins umerii cu palmele lui mari.
– Vezi că tu rămîi cu mama. Să ai grijă să n-o superi. Să te porți frumos.

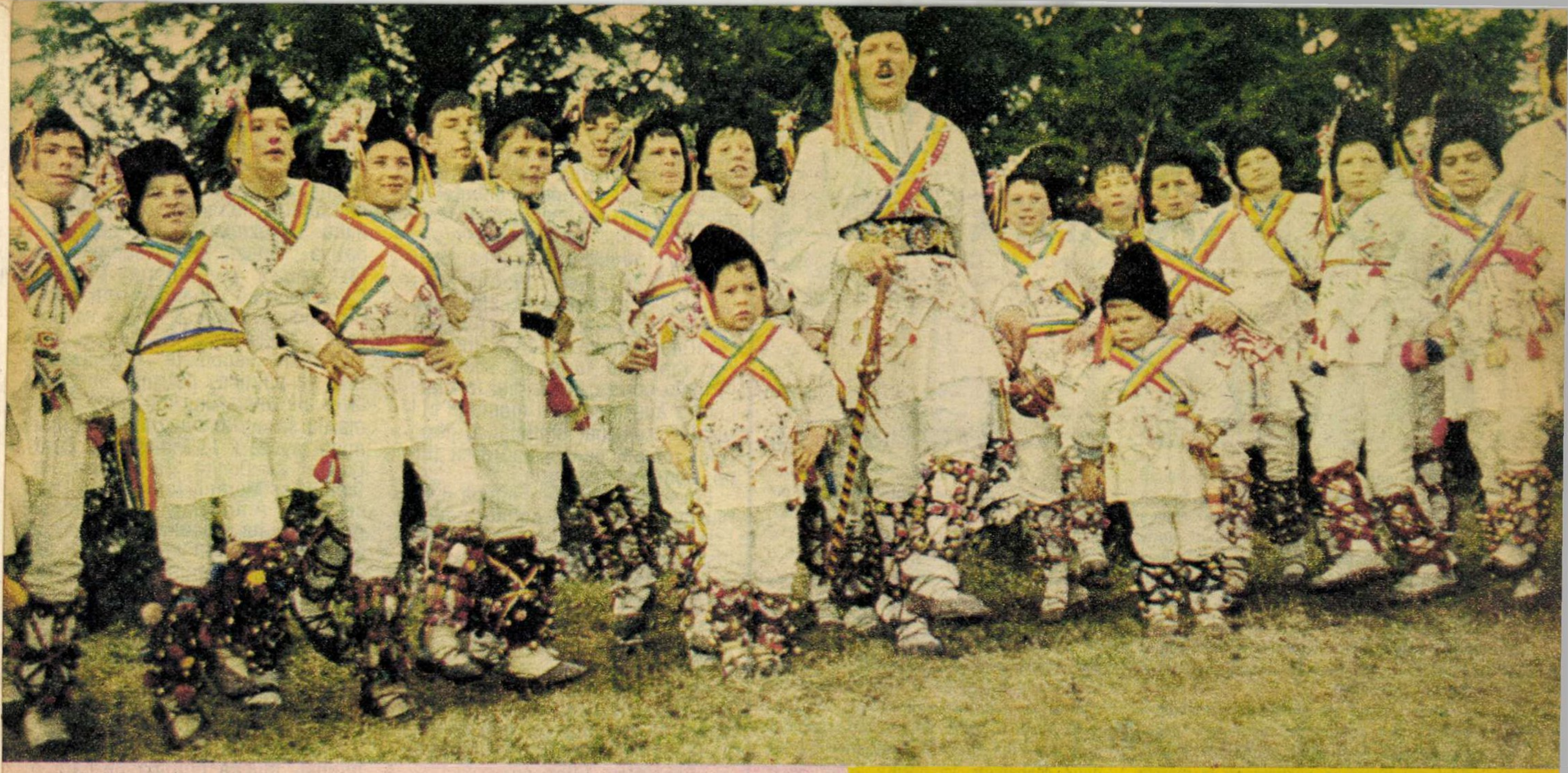

FRUMUSEŢEA MILENARELOR TRADIŢII
În imagine, „Căluşarii" din Răşinari—Sibiu, o formaţie apreciată, cuprinzînd interpreţi din toate generaţiile.

O reuşită competiţie sportivă a copiilor — Festivalul pionieresc de judo (pag. 8—9)

JOI, 13 IANUARIE, 1983,
ANUL XII (NR. 797)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

jurnal DE VACANȚĂ

Dacă cineva și-a închipuit că după sărbătoarea Anului nou poşta se va mai... odihni puțin, ei bine, acel cineva s-a înşelat. Şi aceasta din simplul motiv că prietenii noştri — copiii — sînt încă în vacanță! O vacanță activă, veselă, folositoare. De aceea, zilnic, din cele mai diferite colțuri ale țării, la redacție sosesc nenumărate ilustrate, scrisori, fotografii din care răzbate bucuria unor frumoase împliniri.

Aflăm astfel că pretutindeni pionierii organizează acțiuni de cunoaştere a documentelor Conferinței Naționale a partidului, întîlniri cu participanți la marele forum al comuniştilor români.

Printr-o multitudine de acțiuni, organizate cu multă dragoste şi dăruire, purtătorii cravatelor roşii cu tricolor îşi aduc omagiul lor fierbinte conducătorului iubit, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, cu prilejul împlinirii a 65 de ani de viață şi a peste 50 de ani de activitate revoluționară.

● „Încă din ultimele zile de şcoală visam la excursia organizată de „prietenii istoriei" din şcoala noastră, ne scriu Mihaela Coste şi Bogdan Călin de la Şcoala generală nr. 6 din **Alba Iulia.** Itinerarul — Alba Iulia — Roşia Montană — Cîmpeni — Lupşa — Buru — Aiud — ni se părea pasionant. Şi aşa a fost. Încă de la primul popas, la exploatarea minieră Roşia Montană, am aflat o mulțime de lucruri interesante. De pildă, în muzeul organizat cu prilejul împlinirii a 1 850 de ani de la atestarea documentară a minei am văzut fotografii-document care înfățişează viața grea din trecut a minerilor, am intrat într-o galerie veche datînd din 131 e.n.! Ne-am întîlnit şi cu un fost miner, acum octogenar, moş Albu. A avut multe să ne povestească despre viața din trecut pe acele meleaguri. Ne-au impresionat mult cele auzite.

Au urmat Cîmpeni, Lupşa..."

Scrisoarea se întinde pe mai multe file, putînd să refacem cu uşurință itinerarul unei frumoase lecții de istorie. Rîndurile de față însă şi-au propus să amintească, desigur pe scurt, şi alte bucurii de vacanță.

● Două spectacole-concurs (la Sfîntu Gheorghe şi Tîrgu Secuiesc, județul **Covasna)** şi 1 500 de pionieri participanți; deschiderea orăşelelor copiilor şi a expoziției județene cu cele mai bune realizări de materiale metodice; programe artistice prezentate de către formații artistice evidențiate în cadrul Festivalului național „Cîntarea României"; acțiunea complexă turistică de la Malnaş la care au participat 15 echipaje din județul Covasna şi la care au fost invitate şi 5 echipaje din județul Harghita; iată cîteva dintre activitățile pionierilor acestui județ, desfăşurate în decurs de numai o săptămînă!

● Din județul **Vaslui** aflăm că expoziția de artă plastică intitulată „Omagiu patriei la cea de-a 35-a aniversare", organizată de către pionierii de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Huşi s-a bucurat de un deosebit interes, ca dealtfel şi concursul „File din istoria patriei străbune", inițiat de către colegii lor din comuna Codăeşti. Cupa „Cea de-a 35-a aniversare a Republicii" la şah a polarizat participarea a sute şi sute de iubitori ai sportului minții.

● Peste 3 000 de pionieri şi şoimi ai patriei din Drobeta-Turnu Severin, județul **Mehedinți,** se bucură, zilnic, de o veselă şi plăcută ambianță în Orăşelul copiilor. Programele artistice prezentate de cele mai bune formații premiate în Festivalul național „Cîntarea României", jocurile mecanice ca şi întîlnirile cu artişti sînt tot atîtea puncte de atracție, de petrecere în mod plăcut a timpului liber.

Concursul zonal la tenis de masă, de la Baia de Aramă, vizitele la muzeul „Porțile de Fier", întîlnirile cu muncitori de la Uzina de vagoane Drobeta-Turnu Severin, întrecerile formațiilor artistice pionierești în cadrul etapei de masă a Festivalului național „Cîntarea României" completează tabloul frumoaselor zile de vacanță ale pionierilor mehedințeni.

Şi acum, cîteva imagini primite, la închiderea ediției, de la pionierii din Slobozia, județul **Ialomița.**

ELENA MĂNESCU

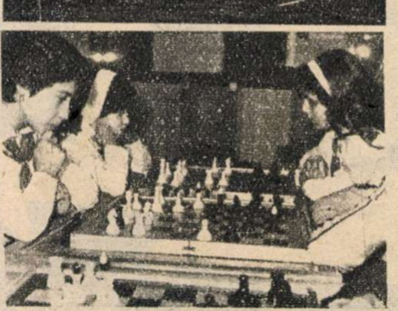

În zbuciumata și eroica noastră istorie milenară au existat numeroase momente de angajare plenară a tinerei generații în lupta pentru menținerea sau recîștigarea libertății, a independenței și suveranității depline, pentru realizarea cadrului necesar dezvoltării culturii și civilizației proprii. Pe firul eroic al faptelor istorice, desfășurate sub semnul acestui ideal, se înscrie și angajarea activă a tineretului român, alături de cele mai înaintate forțe ale societății, în lupta contra primejdiei fasciste, pentru apărarea patrimoniului cultural și spiritual umanist al poporului român, pentru apărarea ființei noastre naționale.

Era epoca tulbure de după deceniul al treilea al secolului nostru. Era epoca marșurilor naziste și a discursurilor furibunde, provocatoare la război, la revanșă și revizuiri teritoriale. Aflat în ilegalitate, Partidul Comunist Român, ca exponent al intereselor fundamentale ale poporului, a chemat, în acele împrejurări grele, toate forțele democratice, antifasciste la apărarea bunului cel mai de preț al României: integritatea hotarelor ei, libertatea fiilor săi.

Profund atașați istoriei patriei strămoșești, pe care o voiau mereu dreaptă, mereu frumoasă – ca vîrsta lor –, tinerii au făcut din nou dovada că nimic din ceea ce avea această istorie mai important, mai semnificativ nu se putea realiza decît cu aportul lor. Alături de cei vîrstnici, ei și-au unit glasul strigînd:**„Jos fascismul!, Jos revizionismul!, Vrem România liberă și independentă"!**

Capacitatea tinerei generații din România de a răspunde momentului istoric printr-o atitudine înaintată, antifascistă, pătrunsă de un fierbinte patriotism, a fost dovedită în epoca respectivă cum nu se poate mai plenar de tînărul muncitor utecist Nicolae Ceaușescu. Ea, această capacitate politică și organizatorică, confirma în gradul cel mai înalt justețea desemnării lui de către partid în conducerea Comitetului Național Antifascist. După cum tot această capacitate de excepție – grefată pe vocația patriotică înnăscută, pornită din părinții plugari, bazată pe iubirea statornică pentru țară și pentru popor – va determina ulterior partidul comunist să-i încredințeze conducerea efectivă a tineretului antifascist din București. Mai apoi din Argeș, Vîlcea, Mehedinți.

Iarna aspră a anilor 1935–1936 îl va găsi pe Valea Prahovei. Și nu pentru a huzuri în stațiunile montane, hărăzite în trecut doar celor care disprețuiau munca, efortul creator. Comunistul Nicolae Ceaușescu, la fel ca întreaga sa generație de tineri truditori, din fabrici sau de pe ogoare, nu avea mijloace pentru a se distra. El venea pe Valea Prahovei doar pentru a munci. Îl aștepta o muncă aspră, primejdioasă, dar inegalabilă prin satisfacțiile sale morale: munca politică și patriotică a partidului comunist.

Nu împlinise încă atunci, în toamna anului 1935, cînd partidul îi încredințase sarcina de a conduce organizația regională Prahova a Uniunii Tineretului Comunist, vîrsta de 18 ani. Și din nou înalta încredere avea să rămînă nedezmințită. Cu energia-i nativă, cutezanța și competența fără egal, comunistul Nicolae Ceaușescu se va angaja într-o întreprindere politică grea, va începe o nouă luptă. Roadele activității sale neobosite, organizatorice și politice, pătrund în zone largi ale tineretului muncitor. Chemarea sa se face auzită în tot mai multe așezări: la Ploiești, la Gura Ocniței și Ocnița, la Adînca, la Ochiuri și Moreni, la Șotînga, Doicești și Aninoasa, pretutindeni prezența lui Nicolae Ceaușescu avea semnificația unui semnal de alarmă față de primejdia fascistă, pretutindeni organiza, mobiliza, conducea noi contingente de tineri patrioți în rîndurile tineretului comunist, în vîltoarea activității revoluționare a partidului comunist.

Ceea ce făcea la vremea respectivă un secretar de comitet regional al Uniunii Tineretului Comunist, munca politică pe care o desfășura presupunea însă nu numai efort și pricepere, curaj nemărginit, dăruire pînă la sacrificiu pentru cauza dreaptă a celor mulți, a poporului român. Ea, această muncă, implica riscurile mari și permanente ale conspirativității, prigoana necontenită a aparatului represiv al burgheziei, impresionant prin arsenalul mijloacelor de represiune pe care le avea la îndemînă.

Și iată că, după satisfacția sarcinii de partid împlinite exemplar, comunistul Nicolae Ceaușescu avea să cunoască din nou represiunea celor care în România burgheză promovau „democrația" prin intermediul bîtei și al tribunalelor militare. A fost arestat la 15 ianuarie 1936, în comuna Ulmi din județul Dîmbovița (în urma denunțului unui agent provocator), în timpul ședinței conspirative menite să lărgească activitatea revoluționară a Uniunii Tineretului Comunist din localitate, să pună baza unei filiale locale a Blocului pentru apărarea libertăților democratice, organizația de masă prin intermediul căreia partidul comunist își desfășura în acei ani politica sa națională de realizare a Frontului Popular Antifascist.

Ce a urmat apoi va rămîne pentru totdeauna incrustat în documentele epocii și, deopotrivă, în inima și conștiința poporului român. A fost mai întîi calvarul anchetei plutonierilor de jandarmi din Ulmi și alte localități. **„Am fost dus într-o pădure și bătut întruna timp de un ceas** – declara în cursul procesului muncitorul Petre Andrei. **Cînd leșinam, eram aruncat într-o băltoacă, iar după ce îmi reveneam, eram luat din nou la bătaie".** Furia anchetatorilor s-a îndreptat cu precădere împotriva tovarășului Nicolae Ceaușescu. A fost cel mai curajos, cel mai intransigent, cel mai demn în fața samavolniciei și a

Tinereţea unui Erou

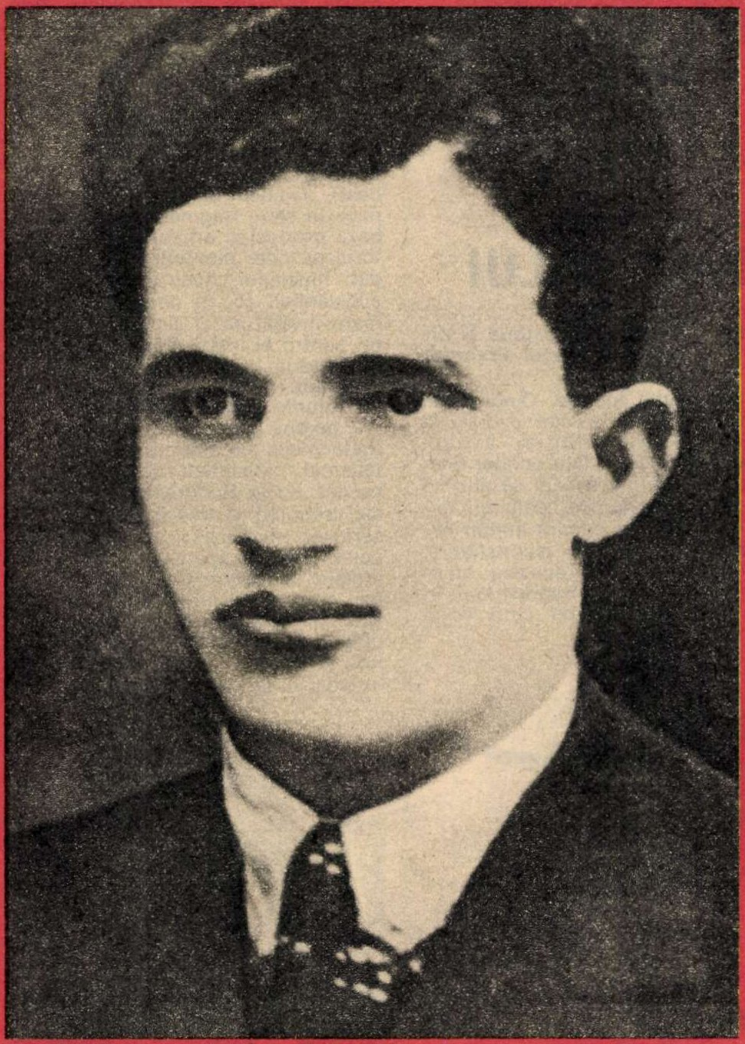

represiunii. Călăii intuiau în persoana sa conducătorul. Şi nu se înşelau. **„Cel mai mult a avut de suferit tovarăşul Nicolae Ceauşescu** – scria comunistul Ion Stănescu, unul dintre cei 25 de tineri comunişti implicaţi în proces **– datorită dîrzeniei de care a dat dovadă. Organele de anchetă nu au reuşit să-i afle nici măcar numele, fiind nevoie să ceară sprijin agenţilor de la Bucureşti ai Siguranţei statului pentru a-i stabili identitatea“.**

A urmat apoi aşa-zisa „instrucţie judiciară“, efectuată de Tribunalul militar al Corpului 5 de armată din Braşov. **„Ce-aţi mîncat voi bătaie la jandarmi, dar ce-o să mîncaţi aici!“** Aceasta a fost deviza sub semnul căreia magistraţii militari reacţionari s-au străduit să smulgă declaraţiile de culpabilitate pentru cele peste 150 de capete de „acuzare“ puse în seama militanţilor comunişti şi antifascişti arestaţi. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a fost socotit **„culpabil de faptul de infracţiune la Legea pentru reprimarea unor noi infracţiuni contra liniştei publice, prin aceea că în ziua de 15 ianuarie 1936, cu bună ştiinţă, a păstrat asupra lui broşuri clandestine incendiare, broşuri găsite cu ocazia percheziţiei ce i s-a făcut în comuna Ulmi, judeţul Dîmboviţa, şi pe care le păstra în vederea răspîndirii în public“** – după cum scria procurorul regal în actul de trimitere în judecată, adăugînd apoi numeroase alte aşa-zise „delicte“ socotite în acea vreme „crime politice“ împotriva statului. **„Acuzatul susnumit este culpabil şi de faptul de participare la asociaţiuni secrete, prin aceea că făcind parte din Uniunea Tineretului Comunist, partid** (organizaţie – **n.n — O.M.) dizolvat, în scop de a eluda dispoziţiile legii, a participat la consfătuiri clandestine ce s-au ţinut în cursul lunii ianuarie 1936, cu care ocazie s-au recrutat noi aderenţi în scopul de a înfiinţa noi nuclee comuniste...“**

PENITENCIARUL DOFTANA

Desigur, toate acestea, ca şi alte acţiuni revoluţionare ale luptătorului comunist Nicolae Ceauşescu erau adevărate, ele ţineau de esenţa practicii politice şi patriotice a partidului comunist. Ceea ce negau însă tinerii comunişti implicaţi în proces, ceea ce nega în primul rînd tovarăşul Nicolae Ceauşescu era sensul incriminatoriu pe care clasele exploatatoare îl atribuiau acestei activităţi politice. Bătăi repetate şi barbare, injurii, ameninţări şi izolare celulară vor rămîne zadarnice în faţa voinţei sale de fier. Anchetatorii vor primi din partea sa o singură declaraţie, cea prin care îşi anunţa hotărîrea de a declara greva foamei drept ultim mijloc de protest împotriva samavolniciilor de tot felul la care era supus fără încetare.

Ziariştii prezenţi în sala Tribunalului militar din Braşov, în zilele de 27 mai–5 iunie 1936 – răstimp în care s-a judecat procesul grupului de tineri militanţi comunişti şi antifascişti în frunte cu tovarăşul Nicolae Ceauşescu – au rămas profund impresionaţi de integritatea caracterului său, de profunzimea gîndirii şi curajului cu care îşi susţinea opiniile politice comuniste, patriotice şi antifasciste. Nimic nu l-a înduplecat. Nici o concesie nu a făcut de la crezul său comunist. A vorbit mereu primul. Mereu în numele întregului colectiv. Mereu despre justeţea cauzei pentru care lupta partidul comunist. O cauză dreaptă, o cauză a întregului popor. Dar tocmai pentru că lupta sa era dedicată acestei cauze drepte, regimul nedrept îl va condamna la doi ani şi jumătate de temniţă grea. Vizitîndu-l la închisoarea din Braşov, poetul Eugen Jebeleanu îi va face tovarăşului Nicolae Ceauşescu, în ziarul democrat „Cuvîntul liber“, un impresionant portret: **„Ceauşescu e un copil. Dar un copil cu o inteligenţă de o maturitate surprinzătoare. E scund, slab, cu ochii mici şi vioi, două boabe de piper. Vorbeşte limpede, puţin prea repede, parcă voind să spună deodată tot ce ştie. Are nouăsprezece ani, dar a văzut şi a pătimit ca pentru nouăzeci“.**

De aici, din penitenciarul central al Braşovului, drumul revoluţionar de luptă al tovarăşului Nicolae Ceauşescu va trece, pentru un timp, prin cea mai sinistră închisoare din ţară – Doftana. Sub privirile tovarăşilor săi se năştea, ca un simbol nepieritor, imaginea tînărului luptător comunist întemniţat, o imagine scăldată în lumina eroismului. Se năştea o legendă adevărată, ale cărei ecouri nu aveau să se stingă niciodată: Doftana va deveni o adevărată universitate a partidului comunist. **„Lupta revoluţionară, viaţa în colectivele din închisori şi lagăre** – evoca tovarăşul Nicolae Ceauşescu acei ani dramatici, dar încărcaţi de romantism revoluţionar **– au constituit o înaltă şcoală de pregătire politică, ideologică, de educare şi formare în spiritul eticii şi echităţii socialiste şi comuniste. Activiştii revoluţionari, comuniştii puneau mai presus de orice interesele maselor populare, lupta împotriva asupritorilor, ei renunţau la tot, împărţind de multe ori între ei ultima bucată de pîine, dar ţinînd sus steagul luptei revoluţionare“.**

Într-adevăr, aceasta era etica luptătorilor comunişti. O etică nouă, care subsuma, mergînd pînă la jertfă, interesele personale fericirii poporului, libertăţii şi integrităţii patriei strămoşeşti.

Dr. OLIMPIU MATICHESCU

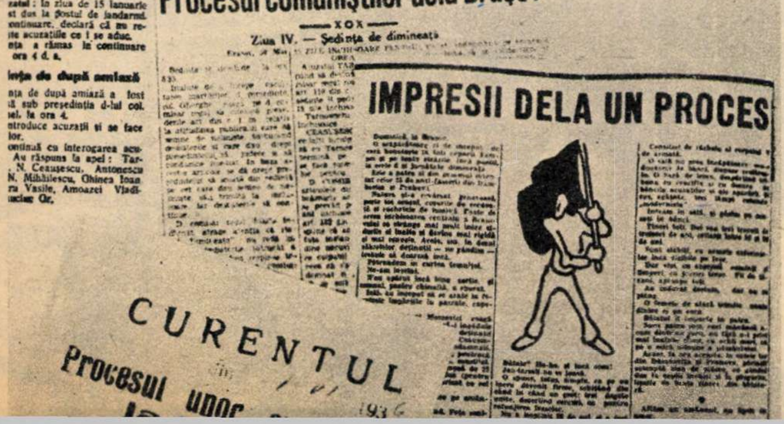

UNIVERSUL

Nr. ... de 1 VI 193

Procesul comuniştilor dela Braşov

XOX

Ziua IV. — Şedinţa de dimineaţă

IMPRESII DELA UN PROCES

CURENTUL

1 VI 1936

Procesul unor

PATRIE ROMÂNĂ — ȚARĂ DE EROI

A CERCETA, A DESCOPERI – O ȘCOALĂ A PATRIOTISMULUI

Prof. VICTOR TEODORESCU, directorul Muzeului de istorie și arheologie, județul Prahova.

...Cînd aveam șaisprezece ani, lucram în timpul vacanței de vară pe șantierul de construcții al căilor ferate Craiova-Filiași. Atunci, la Almăj, s-au descoperit mai multe morminte, despre care aveam să aflu mai tîrziu că erau morminte daco-romane. Inventarul lor era format din vase păstrate aproape întregi și m-au uimit cum, lovite cu tîrnăcopul, aceste vase nu se spărgeau, atît de trainic erau lucrate. Cînd m-am înscris la Facultatea de istorie, la Secția de arheologie, aveam aproape veridică în fața ochilor imaginea lor. Ulterior, aveam să aflu că mărturiile arheologice, date cu migală la iveală din pămînt impun nenumărate operații de reconstituire, cele mai multe din acestea aflîndu-se astăzi în stare fragmentară, în urma vicisitudinilor pe care le-au avut de suferit de-a lungul mileniilor. Reconstituirea lor din bucăți seamănă cu acel joc din copilărie: imagini, asamblări din imagini, care cer a fi recompuse... Pare o joacă, dar e o muncă absolut necesară și foarte serioasă în arheologie. Prin fantezia, inventivitatea și dinamismul lor, copiii pionieri se dovedesc dotați să colaboreze la aceste operații migăloase și de durată, cu rezultate practice, în final, neprevăzute, uneori chiar surprinzătoare (dintr-o mulțime de fragmente să-ți iasă o formă de vas, la care nici nu te gîndeai). Fiindcă în arheologie, ceramica în stare fragmentară reprezintă baza producției arheologice. Iar ajutorul pe care pionierii din Mizil l-au dat muzeului nostru s-a dovedit substanțial. Și, în același timp, de mare învățătură și simțămînt patriotic pentru ei înșiși. Pentru că au pipăit istoria, cum s-ar zice, cu mîinile lor. S-au putut încredința personal de valorile duratei istorice, de valorile perene ale muncii, ale vieții de toate zilele, ale strămoșilor noștri. În taberele pionierești de muncă patriotică de la Budureasca, cei veniți aici trebuiau să treacă prin încercări serioase: migăloasa operație a cercetării arheologice cere tenacitate, o atenție concentrată, ca nici cel mai mic ciob să nu fie clintit de la locul său, în timpul săpăturilor, fiecare obiect să fie păstrat, cum spunem noi, arheologii, in situ (adică exact în poziția în care a fost găsit). De

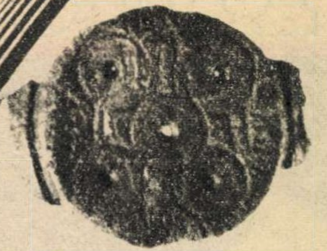

Șaton de inel cu o figurație criptică, descoperit la Mizil.

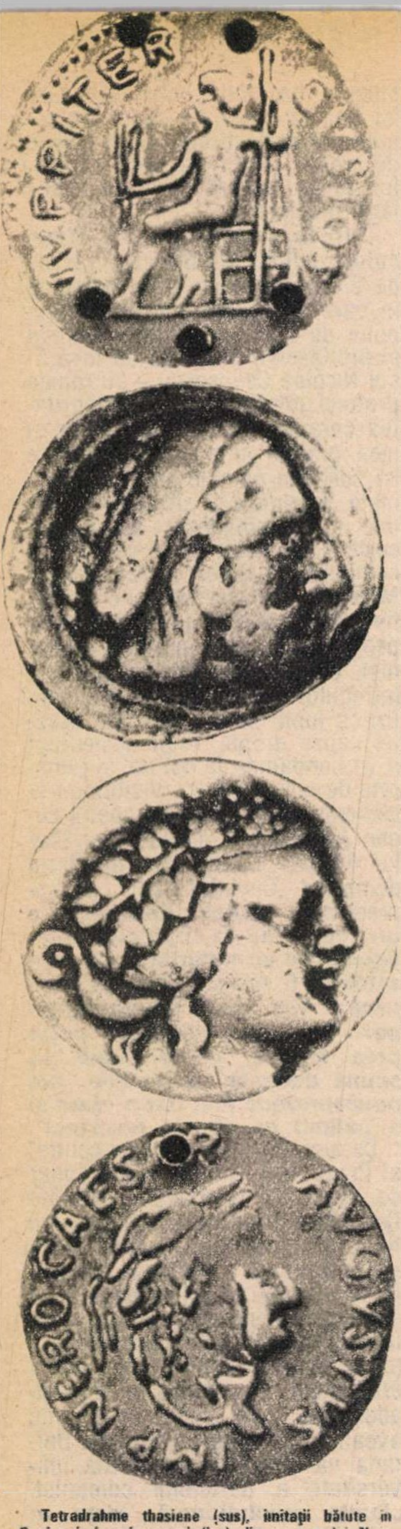

Tetradrahme thasiene (sus), imitații bătute în Dacia și denari romani (jos) din vremea lui Nero (falsificații).

Cap de statuetă în lut al unui dac.

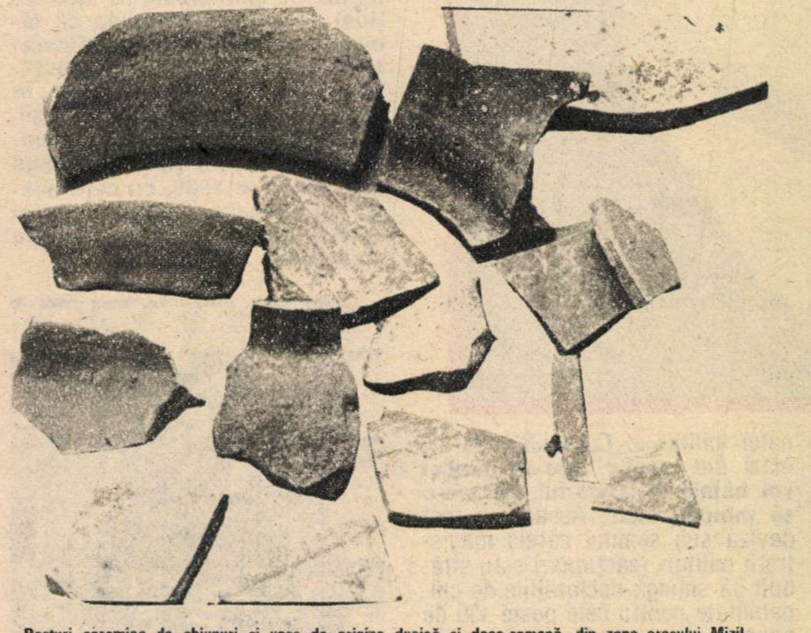

Resturi ceramice de chiupuri și vase de origine dacică și daco-romană, din zona orașului Mizil.

Profesorul Gheorghe Panait, împreună cu elevii săi.

asemenea, este nevoie de multă răbdare, de o răbdare fantastică. În afară de aceasta, copiii trebuie să înfrunte uneori condiții atmosferice neprielnice sau să trăiască lipsiți de confortul de acasă și să dea dovadă de o condiție fizică deosebită. Să aibă și mult curaj, întrucît identificarea în teren a obiectivelor arheologice (străvechi așezări, cetăți, necropole etc.) este foarte dificilă, acestea aflîndu-se, de multe ori, în locuri greu accesibile, la mari adîncimi, în maluri, în rîpe, în văgăuni, în hățișuri. Spre bucuria noastră, a oamenilor de specialitate, toate aceste „praguri“ au fost trecute cu succes de către pionieri și aș spune chiar în mod exemplar. La Budureasca, la Mizil, la Boldești-Grădiștea, la Boboci, copiii au muncit neprecupețit, cu multă dragoste și agerime. În felul acesta noțiunile de istoria patriei și de vatră strămoșească au căpătat pentru ei contururi foarte concrete. Pionierii din Mizil au înregistrat pînă în prezent sute de obiective arheologice din perimetrul cărora s-a recoltat un bogat material, uneori chiar unicate arheologice. Pot cita printre acestea: capul de statuetă în lut al unui dac, descoperit la Mizil, șatonul de inel cu figurație criptică, descoperit tot la Mizil (sec. VI—VII e.n.), inventarul deosebit de important al unui mormînt daco-roman din sec. IV—V e.n., toate acestea intrînd în patrimoniul Muzeului nostru de istorie și arheologie. La Budureasca cercetările noastre au scos la iveală vestigii arheologice care vorbesc despre o continuitate multimilenară, neîntreruptă pe aceste meleaguri. **Concret, pionierii de la Mizil au participat aici la descoperirea complexelor tracice și a celor geto-dacice de la Budureasca, din inventarul acestora provenind și unicatul, reprezentat de fragmentul unei cești dacice, avînd incizată imaginea stindardului dacic — simbol al unității și luptei dacilor pentru apărarea pămîntului strămoșesc.** Figurarea stindardului, de pe ceașca dacică, ilustrează potențialul organizatoric al societății dacice, existînd încă de la acea dată (cca 400 î.e.n.) în condițiile apărării pămîntului strămoșesc rîvnit de invadatori. Este aproximativ aceeași epocă cu cea a confruntării dintre Dromichete și Lisymach. Totodată, imaginea stindardului, incizată pe ceașca de la Budureasca, prin marea sa vechime (fiind mai veche cu peste cinci secole decît imaginile stindardelor dacice reproduse pe Columna lui Traian), ilustrează continuitatea, perenitatea cadrului politic-organizatoric specific societății geto-dacice și, în același timp, cadrul intern multisecular care a stat la baza constiuirii statului dac unitar și independent, condus de Burebista, apoi de către Decebal. Se ilustrează în acest fel continuitatea și unitatea societății autohtone geto-dacice, din substanța cărora izvorăsc continuitatea și unitatea daco-romanilor și a românilor.

...Participînd la descoperirea acestor mărturii materiale ale istoriei noastre, pionierii din Mizil au învățat și învață la școala dragostei de țară, care înseamnă în primul rînd istoria patriei. Consider că ampla acțiune de educație patriotică „Patrie română — țară de eroi“, lansată recent, va aduce o emulație deosebită în cunoașterea cît mai profundă a istoriei patriei, a locurilor istorice și a evenimentelor petrecute în fiecare localitate, în fiecare județ, iar roadele ei vor da impresionante rezonanțe simțămîntului patriotic de care este animat fiecare cetățean al țării.

„CENTRALE“ ALE ARHEOLOGIEI PIONIEREȘTI

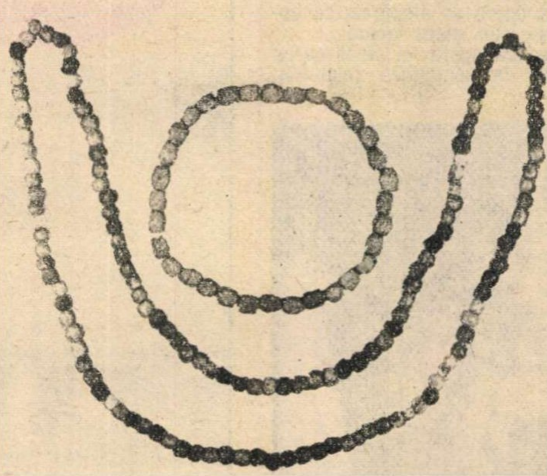

Şirag de mărgele descoperit într-un mormînt daco-roman.

Călătorie în veacuri... prin lentila lupei.

Eroismul, un cuvînt extraordinar, cu o forţă de însufleţire vitejească incomparabilă! Puterea eroismului care a înflăcărat inimile locuitorilor acestui pămînt de-a lungul mileniilor o simte fiecare dintre pionierii arheologi din Mizil, învăţînd istoria.

„Locurile noastre natale sînt situate într-o zonă subcarpatică — ne spune Daniel Dragomirescu, din clasa a VIII-a, de la Şcoala generală nr. 1, Mizil. Aici trăiau dacii liberi, care au intrat mai tîrziu în contact cu civilizaţia romană. Poporul dac era un popor demn şi mîndru, nu putea să accepte imediat transformarea Daciei în provincie romană. Ei, strămoşii noştri, erau eroi!“

A fi arheolog înseamnă cutezanţă. Şi înseamnă, neapărat, cunoaştere, învăţătură. Au confirmat şi confirmă acest lucru Daniel Dragomirescu, Traian Stamate, din clasa a V-a A, Cristian Stancu, din clasa a VII-a B, Liviu Corciu şi ceilalţi pionieri de la şcolile generale nr. 1, 2, 3 din Mizil — membri ai cercurilor de arheologie din şcolile lor şi, totodată, membri foarte activi ai cercului de arheologie de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din localitate, sub îndrumarea inimosului lor profesor Gheorghe Panait.

Şantierul arheologic de la Budureasca, unde pionierii din Mizil desfăşoară o bogată activitate, este denumit de către aceştia „Centrala noastră de arheologie“, întrucît acolo se află şi un laborator de reconstituire, unde copiii, sub îndrumare de specialitate, fac o muncă rafinată, dînd ajutor la sortarea, clasarea şi înregistrarea obiectelor descoperite de ei. Acolo la Budureasca se află şi o bibliotecă şi este şi şantierul propriu-zis — de anvergură — deschis de mai mulţi ani, la care copiii participă în **calitate de colaboratori ai arheologilor prahoveni.** Apoi mai sînt şantierele, unde au fost, de asemenea, prezenţi, de la Cireşanu, Boldeşti-Grădiştea, Boboci, Mizil. Printre aceşti copii, cei mai tineri membri sînt din clasele primare. Fetiţele, în ciuda gingăşiei lor, au lucrat bărbăteşte, s-au dovedit cutezătoare. Printre ele se află şi Ileana Constantin (care, mînată de pasiunea ei, a fost în stare să străbată 10 km pe jos, de la Boboci la Mizil). Cînd au amenajat în aceste zile colţul lor muzeistic, Delia Stancu, din clasa a III-a, ţinea cu grijă în mînă un fragment de ceramică. Traian i-a spus: „Ai grijă, mare grijă... Ştii „cît timp“ ţii în mînă?“ Toţi cei din preajmă, auzind întrebarea, erau gata să răspundă prompt: 1 500 de ani vechime. „Şi ce era acest obiect?“ întreabă alt copil, doritor, de asemenea, să continue dialogul foarte profesional. „Un chiup!“ răspund mai multe glasuri. (Adică un vas în care dacii îşi păstrau proviziile alimentare.) Astfel, arheologii noştri, deveniţi în acest moment şi muzeografi, aranjează cu grijă fragmentele ceramice, cît şi alte exponate — colecţii numismatice, acte şi documente, cărţi şi publicaţii, unelte şi arme din diferite epoci, continuînd pasionaţi discuţia lor doctă. Prin fiecare fragment, copiii ştiu să identifice denumirea exactă a obiectului de odinioară: chiup, opaiţ, căţuie, ceaşcă dacică, fusaiolă... Prin ele ei încearcă să reconstituie apoi imagini de viaţă ale strămoşilor, iscîndu-se o adevărată întrecere, în căutarea unor nume de oameni care le-ar fi putut meşteri: Zuro, Dadas, Torder, Butes, Armer... Şi astfel ei învaţă să fie cutezători, să trăiască istoria patriei în aşa fel, încît să-şi poată reprezenta acele vremuri, asemenea unor martori oculari... Prin cercetare, prin studiu, prin cunoaştere! În cadrul preocupării lor pentru permanenta informare, recent ei au vizionat un documentar realizat de colegii lor de la cineclubul pionieresc, dedicat activităţii arheologice de la Budureasca.

Acum, pionierii arheologi din Mizil — toţi elevi cu medii maxime la istorie — au luat o nouă iniţiativă. În cadrul amplei acţiuni de educaţie patriotică „Patrie română — ţară de eroi“, ei au pornit la cercetarea istoricului localităţii lor, culegînd date despre eroismul celor ce şi-au jertfit viaţa pentru independenţa patriei, pentru libertatea ei. Ei şi-au intitulat acţiunea „Memoria străzilor“. De asemenea, ei finisează colţuri muzeistice, întocmesc fotomontaje şi, bineînţeles, îşi perfecţionează pregătirea teoretică, în domeniul cercetării arheologice, pentru a-şi putea relua lucrările arheologice pe şantiere, în timpul verii. Fiindcă în acest domeniu ei îşi au activitatea cea mai puternică, pasionantă, participînd cu însufleţire la marea acţiune pionierească de curînd declanşată, învăţînd istoria cu entuziasm, cu mîndrie, cu dragoste fierbinte pentru patria socialistă.

MARGA MICU

ÎNTÎLNIRE CU ISTORIA PATRIEI

OP

Un spectacol la operă este aşteptat întotdeauna cu emoţie. Nu numai din cauza reprezentaţiei, ci şi pentru că întreaga ambianţă este deosebită. Holurile largi străjuite de coloane, scările maiestuoase, sala cu staluri şi loji elegante, totul creează o atmosferă de solemnitate.

Dar iată, stăpînindu-ne uşoara emoţie, luăm loc. Din fosă, orchestra trimite spre sală valurile unei muzici pline de lumină. Cortina se ridică. Pe scenă îşi face apariţia Horia. Chipul lui dîrz, tăiat parcă în piatră dură, este acela pe care-l cunoaştem din portretele vremii. Horia se opreşte în faţa baronului, înfăţişîndu-i plin de revoltă nedreptăţile la care sînt supuşi iobagii. Este un moment introductiv.

Moment de fierbinte patos revoluţionar din opera „Bălcescu" de Cornel Trăilescu.

Iancu Jianu, personaj romantic, a inspirat un admirabil balet pe muzica lui Mircea Chiriac.

Decorul se schimbă şi ne aflăm într-o căsuţă modestă din Munţii Apuseni. Sîntem acasă la Horia. În acest decor Dochia, soţia lui Horia, şi Ileana, fiica lui, îşi destăinuie una alteia teama, îngrijorarea în faţa evenimentelor care sînt pe cale de a se desfăşura, dar şi speranţa în victorie. Mai departe acţiunea se va derula plină de dramatism pînă la pieirea lui Horia, Cloşca şi Crişan.

Spectacolul pe care-l urmărim este opera „Horia" de Nicolae Bretan (1887–1968), compozitor de prestigiu, legat de viaţa artistică din Cluj-Napoca. Opera ne cucereşte atenţia nu numai prin subiect – viaţa şi lupta eroică pentru dreptate socială a lui Horia, una dintre cele mai luminoase figuri ale istoriei noastre –, dar şi prin frumuseţea muzicii. Arii cum sînt „Horia la proces" şi „Testamentul lui Cloşca" au o frumuseţe, o vibraţie, o transparenţă rară. Nu este de mirare că tinerii spectatori care umplu sala urmăresc cu interes, cu emoţie cele şapte tablouri ale acestei opere, vibrînd din adîncul inimilor la puternicul ei mesaj patriotic.

De îndată însă ce cortina s-a lăsat, pornim să facem o scurtă incursiune dincolo de luminile scenei.

CÎTEVA MINUTE CU UN CUNOSCUT CÎNTĂREŢ

– Stimate tovarăşe Cornel Stavru, sînteţi de mulţi ani legat de Opera Română, nu numai ca artist, ci şi ca director-adjunct artistic. Vă rugăm să ne spulberaţi o nedumerire. S-au emis păreri conform cărora genul operei nu mai interesează astăzi, nu mai este modern, că opera va dispărea, că publicului nu-i mai place opera...

– Nu cred că opera va dispărea ca gen artistic în societatea modernă. Multă vreme s-a spus că televiziunea va înlătura cinematograful şi teatrul, că oamenii se vor despărţi de cărţi în favoarea imaginii, că nu vor mai merge la teatru şi cinema. Nimic adevărat în toate acestea. Omul este o alcătuire sensibilă. Lui îi place să rămînă în intimitatea paginii de carte, să recepţioneze direct emoţia transmisă de artist în sala de teatru şi de concert. Televiziunea, filmul îşi au locul lor, nu înlocuiesc pe nimeni. În prezent, în toată lumea se organizează festivaluri internaţionale de operă, la care-şi dau întîlnire mari interpreţi ai lumii. Sînt scoase la iveală numeroase lucrări lăsate uitării. Mari dirijori ai lumii îşi manifestă activ interesul pentru operă. Regizori de renume toarnă filme după opere. Există o adevărată „explozie" discografică în muzica de operă. Televizorul şi radioul n-au înlăturat opera, dimpotrivă, au ajutat la difuzarea ei. Cred mai curînd într-o revigorare a spectacolului de operă.

CE ESTE DE FAPT OPERA?

La întrebarea aceasta ne-au răspuns, în pauza unei repetiţii, cîţiva cunoscuţi cîntăreţi. Plină de graţie, mobilă şi vioaie, ne răspunde întîi soprana Elvira Cîrje.

– Încerc un sentiment de mare fericire cînd mă aflu pe scena operei şi cînt, indiferent dacă este vorba de un rol de mare întindere sau de unul mai mic. Opera este poate cea mai complexă dintre arte. În spectacolul de operă, vocea, arta dramatică, sunetul

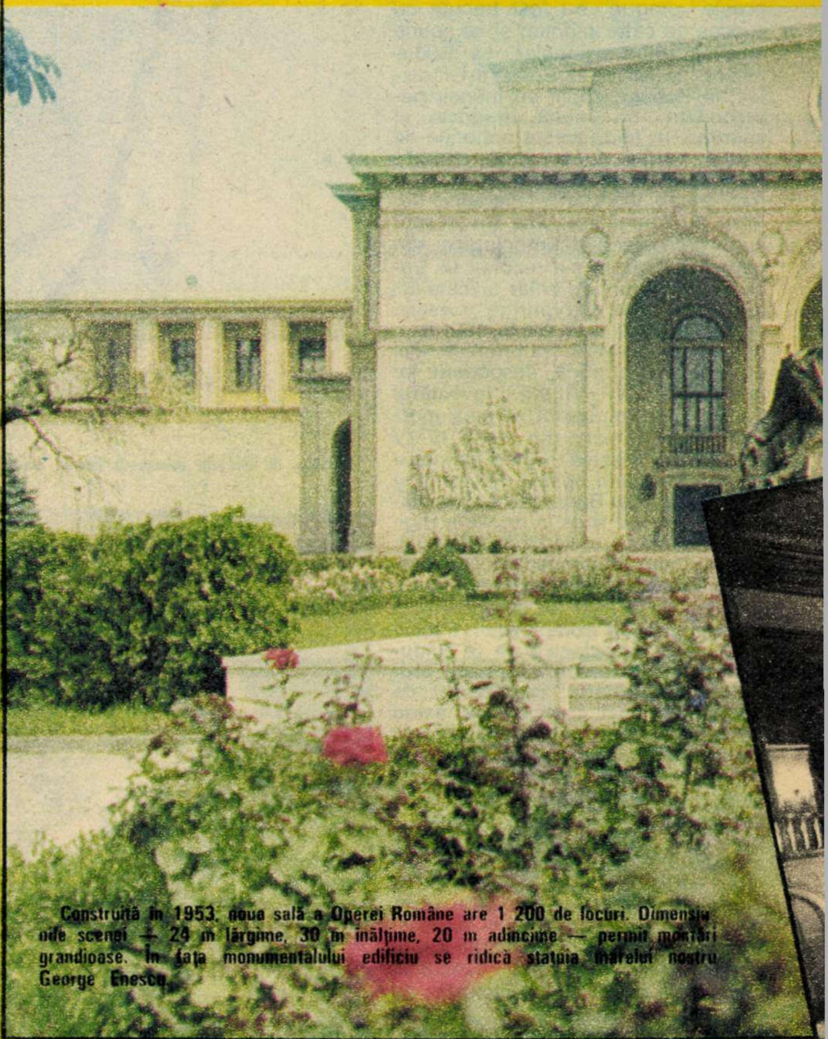

Construită în 1953, noua sală a Operei Române are 1 200 de locuri. Dimensiunile scenei — 24 m lărgime, 30 m înălţime, 20 m adîncime — permit montări grandioase. În faţa monumentalului edificiu se ridică statuia marelui nostru George Enescu.

„Fata cu garoafe" aduce, în limbajul elevat al muzicii, un vibrant omagiu eroismului comuniştilor.

REAȚIA MUZICALĂ NAȚIONALĂ LA ERA ROMÂNĂ

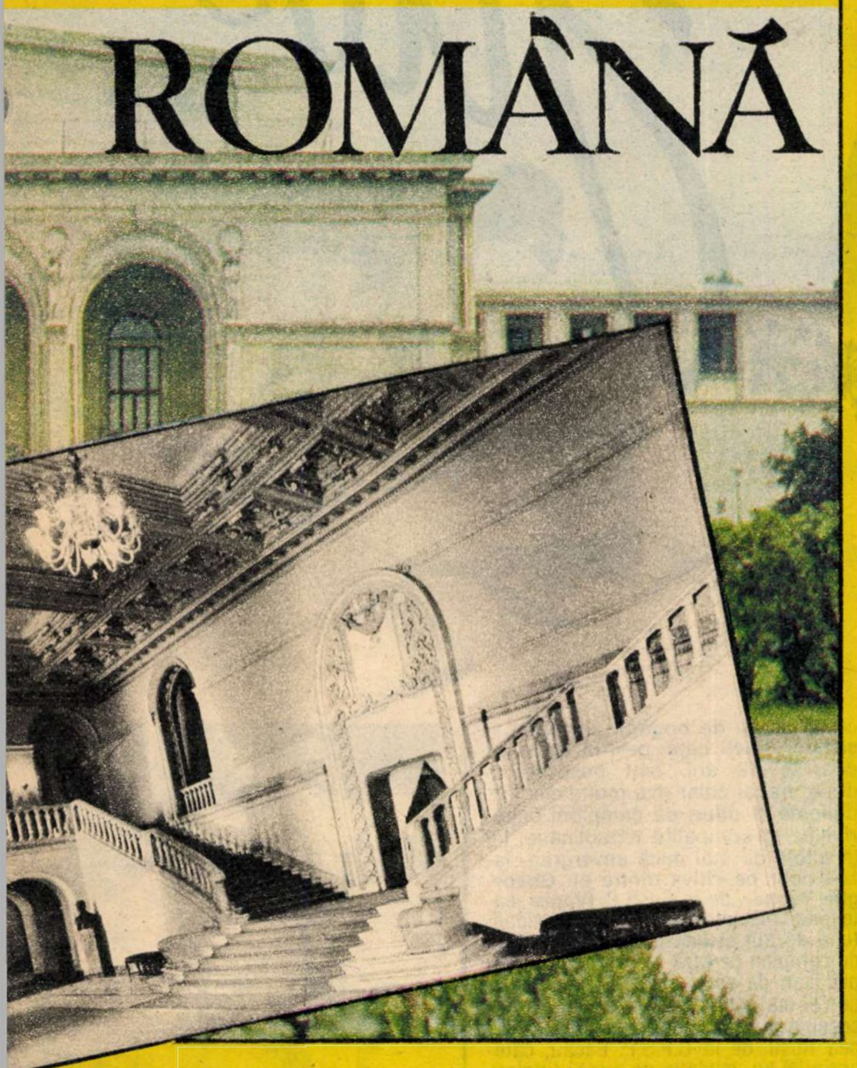

orchestrei, coregrafia își dau mîna pentru a da viață unui personaj, pentru a reda o acțiune. Două sau trei voci se reunesc adesea pentru a exprima un sentiment, un punct de vedere. Este tulburător să urmărești asemenea momente de o mare bogăție și amploare. Și-apoi, fiecare voce își aduce sonoritatea proprie, coloratura proprie. Tenorul vine cu lirismul vocii sale, soprana cu puritatea glasului. Baritonul, basul, la rîndul lor, aduc culori cu mare forță de caracterizare a personajelor.

Elvira Cîrje își susține cu atîta înflăcărare punctul de vedere, încît și alți colegi ai artistei se apropie de noi. Dan Zancu adaugă alte argumente la ideea că opera este un spectacol total:

– Să ne gîndim la rolul corului în operă, spune el. Corul este un personaj colectiv care subliniază, comentează o acțiune. Ce rol frumos are, de pildă, corul din „Aida"! Apoi să nu uităm rolul orchestrei, care este unul din personajele principale ale operei. Orchestra acompaniază printr-un instrument sau o grupă de instrumente vocea umană, completînd-o, nuanțînd-o. Prin efectele orchestrei ni se redă astfel mai complex atmosfera de bucurie sau de tristețe din cursul unei acțiuni, ni se subliniază suflul eroic, măreția unei idei.

Baritonul Emil Iurașcu ne ascultă cu atenție. Îl invităm la discuție.

– V-ați întors nu de mult dintr-un turneu în U.R.S.S., ați cîntat vara trecută la New York, la Centrul „Lincoln", în cadrul festivităților dedicate centenarului Enescu, ați fost recent într-un turneu în Elveția. Ce loc ocupă în lume opera noastră, cîntăreții noștri?

– Opera Română este socotită una dintre cele mai importante din Europa. Avem o școală românească de canto de mare tradiție, care s-a afirmat odinioară și pe care noi ne străduim s-o continuăm. Interpreți români ca Eugenia Moldoveanu, Nicolae Herlea, Maria Slătinaru Nistor, Vasile Martinoiu, Ludovic Spiess, Florin Farkas, E. Tumageanian, Florin Diaconescu, pentru a nu cita decît cîțiva din foarte mulți, sînt nume bine cunoscute în lume. Compozitori de operă ca Nicolae Bretan, Pascal Bentoiu, Aurel Stroe sau mai tînăra Liana Alexandra și-au impus numele și peste hotare ca străluciți autori de opere. Opera enesciană „Oedip" este cunoscută și apreciată pretutindeni.

Un semnal ne dă de veste că pauza a luat sfîrșit. Continuă repetițiile. Regizorul dă indicații, reia o scenă în care se pare că replica n-a avut noblețe sau o intrare s-a făcut prea brusc. Repetițiile sînt grele, istovitoare, îndelungi, cu multe faze – repetiție individuală de cabină, apoi cu o parte din interpreți, cu acompaniament de pian, apoi cu orchestră. Timp și muncă, muncă imensă stau la baza strălucirii unui spectacol de operă, a cărui desfășurare firească, simplă, elegantă ne încîntă.

Există în acest univers al operei și un personaj nevăzut, fără de care însă nu se poate concepe un spectacol. Este sufleorul. Îl cheamă Sergiu Burdea. De 25 de ani, seară de seară, din cușca sa, el amintește interpreților o măsură, un ritm, un început de frază muzicală, ajutîndu-i la secunda potrivită. Sufleorul trebuie să știe multă muzică, să fie un specialist, fiindcă el, de fapt, joacă rolul celui de-al doilea dirijor. Toți interpreții îl privesc cu dragoste și recunoștință.

COPIII LA OPERĂ

Fiindcă la operă vin mulți copii, ne interesăm de repertoriul care le este destinat. Pentru aceste informații, ne aflăm din nou în cabinetul de lucru al directorului artistic Cornel Stavru.

– Avem din ce în ce mai mult public tînăr la operă, ne spune Cornel Stavru, mai ales în actuala stagiune. Explicația constă într-o așezare mai bună a repertoriului. Într-o stagiune se cîntă cam 50 de titluri de operă. Se știe că unele lucrări sînt mai accesibile, mai atrăgătoare, fiind melodioase; altele sînt mai dificile. Ca să păstrăm un echilibru, ne îngrijim ca spectacolele dintr-o săptămînă să fie alese judicios. Acordăm o atenție deosebită creației originale. Opera Română are în repertoriu creații autohtone de înaltă ținută artistică, vehiculînd idei scumpe poporului nostru: iubirea de patrie, spiritul de sacrificiu al înaintașilor, eroismul luptei revoluționare. Ele se reprezintă alternativ cu lucrări străine, reprezentînd toate școlile, epocile și stilurile mai importante.

– Ce lucrări ați recomanda spectatorilor de vîrstă pionierească?

– Mai întîi opera cu caracter istoric. Creatorii noștri au îmbogățit repertoriul operei de-a lungul anilor cu lucrări de o mare frumusețe, adevarate drame muzicale, care înfățișează chipuri luminoase de luptători pentru cauza poporului, epoci de luptă împotriva asupririi, pentru dreptate socială. Lui Gheorghe Dumitrescu îi datorăm opere ca „Decebal" și „Ion Vodă cel Cumplit". El a compus „Fata cu garoafe", care tălmăcește în limbajul muzicii un episod din lupta partidului în anii grei ai ilegalității. Cornel Trăilescu ne-a dat lucrări de înaltă ținută ca „Bălcescu". „Dragoste și jertfă" de același autor prezintă un episod din războiul pentru neatîrnare și, după mărturisirea autorului, este un omagiu adus celor care au contribuit la făurirea țării noastre libere și independente. Avem în repertoriu cîteva frumoase spectacole cu lucrări originale adresate direct copiilor: „Motanul încălțat" de Cornel Trăilescu, „Prinț și cerșetor" de Laurențiu Profeta și o fermecătoare feerie muzicală – „Crăiasa zăpezii" – datorată tinerei și de pe acum cunoscutei compozitoare Liana Alexandra. Copiii au de unde să aleagă. Dealtfel, la matineele din această vacanță de iarnă sala operei este plină de copii. Tinerilor le mai recomand, pentru a se familiariza cu muzica de operă, spectacolele cuprinzînd arii din lucrările cele mai cunoscute. Copiii, tineretul în general trebuie să știe că la operă vii cu dorința de a cunoaște, de a înțelege, de a descoperi comorile artei muzicale românești și străine, de a te iniția în universul atît de fermecător al armoniei. Din orizontul omului contemporan opera nu poate lipsi.

Plecînd din eleganta sală a Operei Române după un spectacol care ne-a încîntat, gîndurile ne poartă la acel mai al anului 1885, cînd, datorită lui George Stephănescu, muzician cu vederi largi – după îndelungi fricțiuni cu autoritățile vremii – a avut loc premiera operei "Linda di Chamonix" de Donizetti. Era prima operă cîntată în limba română de către o trupă românească. Ani de-a rîndul, în pofida a numeroase greutăți, George Stephănescu a luptat pentru a pune bazele unei companii lirice românești care să promoveze un repertoriu românesc. Alături de acest mare animator au militat Eduard Caudella, Ciprian Porumbescu, Constantin Dumitrescu, care se vor număra printre primii creatori români de operă.

O dată memorabilă în istoria culturii românești este 1 aprilie 1921, cînd Societatea lirică se transformă în Opera Română. În același an, stagiunea se deschide cu „Lohengrin" de Richard Wagner. La pupitru se afla marele nostru George Enescu.

Anii care au trecut de la primii pași făcuți pentru constituirea teatrului liric muzical românesc au înscris pagini de aur în istoria culturii noastre. Prestigiul de azi al Operei Române dă un plus de strălucire vieții noastre artistice.

FLORICA PAVELESCU

Să rîdem cu „Motanul încălțat"!

'82

O REUȘITĂ COMPETIȚIE SPORTIVĂ A COPIILOR: FESTIVALUL PIONIERESC DE judo

Dîrze întreceri sub cupola Sălii „Floreasca“ • Lacrimi de necaz și de... bucurie • Baza unei piramide • Învingătorilor — drum deschis spre afirmare.

Festivalul pionieresc de judo s-a impus în calendarul „Daciadei“ ca una dintre cele mai îndrăgite și mai pasionante competiții sportive ale copiilor noștri. Ne-a dovedit-o, cu prisosință, și ultima ediție, desfășurată în zilele de 24 și 25 decembrie 1982 sub cupola Sălii „Floreasca“ din Capitală.

Și-au dat întîlnire aici 280 de pionieri și școlari, în vîrstă de la 8 la 12 ani, cei mai buni judoka de la casele pionierilor și șoimilor patriei și de la cluburile sportive „Pionierul“ din 21 de județe ale țării și din municipiul București.

• Sîntem în timpul semifinaleior. La un moment dat, la difuzoare se anunță:

- Învingător la salteaua A, Ion Dorobanțu, de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Tîrgu Jiu.

De obicei învingătorul, după ce salută pe rînd și ceremonios adversarul, arbitrul și publicul - sare în sus de bucurie și aleargă spre antrenor și spre colegii de echipă care-l primesc cu brațele deschise și cu cuvinte de laudă, în timp ce învinsul părăsește salteaua plîngînd de-i saltă... chimonoul în spinare. De data asta însă, ciudat lucru, plîng amîndoi.

- De ce dai... apă la șoricei, Ionele? Doar ai învins!

- Dar n-ați văzut? Era cît pe-aci să pierd...

Ia te uită! Cîtă ambiție, cîtă dorință de-a învinge la băiețelul acesta de 11 ani și de doar... 30 de kilograme! De unde-i vin toate astea? Antrenorul lui ne lămurește. De „vină“ e judoul. De vreo cîțiva ani, de cînd îl practică, Ionel Dorobanțu a prins gustul victoriei și nu mai concepe să fie decît primul - și în sport, și la învățătură...

• Marius Țirur, de la Clubul sportiv „Pionierul“ din Slatina, categoria +52 kilograme, a fost, pînă la ediția acestui festival, considerat cel mai bun judoka dintre colegii lui. Rezultatele obținute de el în ultimii doi-trei ani, între care și o medalie de aur la prima ediție a Festivalului pionieresc, îndreptățeau pe deplin această considerație de care se bucura Marius. Iată însă că la actuala ediție, el, neînvinsul, a mîncat bătaie... din primul foc și la o diferență categorică de puncte. Cum de s-a putut întîmpla așa ceva? Marius recunoaște cinstit: „Nu credeam că o să-mi reziste vreunul dintre cei de la categoria mea și nu m-am pregătit cum trebuie“. A pierdut, într-adevăr, o medalie și un titlu de campion, dar a cîștigat totuși ceva foarte important: a înțeles, la timp încă, faptul că vedetismul nu-i bun de nimic.

• Faptul că la festival participă numai fruntașii dintre cele cîteva mii de mici judoka din întreaga țară e confirmat și de bogatul palmares al acestor băieți care, deși în vîrstă de doar 8—12 ani, sînt posesorii a două, trei și chiar mai multe medalii, diplome și titluri de campioni cucerite fie în competiții republicane, fie în altele de mai mică anvergură. Iată-i doar pe cîțiva dintre ei: **Gheorghe Techer,** de la C.P.S.P. Oradea, categoria +45 kilograme - două medalii (una de aur și una de bronz), un titlu de campion pe țară la Campionatul republican de copii din 1982 și diploma de cel mai tehnic judoka al ediției precedente a Festivalului pionieresc; Mihnea Rusu, de la C.P.S.P. Bacău, categoria 29 kg, medalia de aur și titlul de campion republican, tot în 1982; **Ilie Marin,** de la „Voinicelul“, București, categoria 26 kg, două medalii - una de argint și una de bronz - la edițiile trecute ale festivalului.

• Pasiunea, ardoarea cu care acești copii și-au disputat întiietatea în cadrul ultimei ediții a Festivalului pionieresc i-a impresionat pe toți spectatorii, între care s-au aflat și reprezentanți ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor și ai Federației de specialitate, forurile organizatoare ale acestei competiții. Iată ce ne-a declarat Anton Muraru, secretarul Federației române de judo:

- Faptul că judoul are o asemenea „priză“ la copii e pentru noi un prilej de satisfacție, de bucurie chiar. Mai întîi pentru că e un sport care cultivă alese calități fizice și morale la bărbații de mîine ai țării, calități precum rapiditatea în reacții, dîrzenia, respectul pentru adversar, inteligența capabilă să anihileze forța brutală și altele. Apoi pentru că în felul acesta ne asi-

PARTICIPAȚI

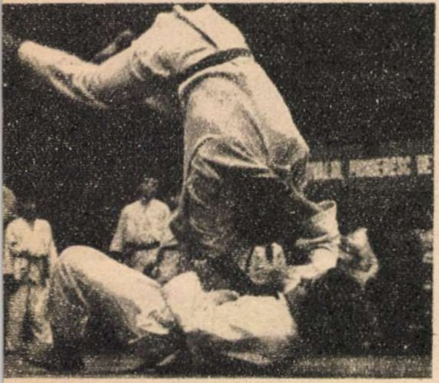

gură soliditatea bazei piramidei pe care creşte şi dă roade, în vîrful ei, marile performanţe sportive internaţionale. Dintre aceşti copii de azi sîntem siguri că vor răsări marii campioni de mîine ai judoului românesc, sport care, nu trebuie să uităm nici o clipă, e olimpic.

• Toţi micii sportivi care se afirmă în cadrul Festivalului pionieresc de judo intră în atenţia specialiştilor care se străduiesc să le ofere toate posibilităţile de pregătire în sportul de performanţă. Iată două exemple concludente în acest sens: cu cîţiva ani în urmă, **Silviu Lazăr** practica judoul la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Năsăud, iar **Atila Polint,** la Clubul sportiv „Pionierul" din Oradea. În momentul de faţă aceşti foşti pionieri sînt componenţi ai lotului olimpic de juniori, ambii avînd un frumos palmares internaţional: primul, locul V, al doilea, locul III la Campionatul european de juniori din 1982, amîndoi fiind, fiecare la categoria lui, campion balcanic la juniori, vicecampion naţional la seniori şi campion naţional la juniori. Aşadar, învingătorii au drum larg deschis spre deplina afirmare.

* * *

Cei care s-au aflat în aceste zile în tribunele Sălii „Floreasca" au avut prilejul să asiste la o dîrză şi spectaculoasă „bătălie", în care micii sportivi, încurajaţi cu frenezie de colegi, de părinţi şi de antrenori, şi-au dat întreaga măsură a pregătirii şi a voinţei fierbinţi de a învinge şi de a se afirma astfel la cel mai înalt nivel, în cea mai mare competiţie a lor, trăind cu maximum de intensitate atît bucuria victoriei, cît şi tristeţea înfrîngerii.

Pînă la urmă, după disputarea a peste 300 de meciuri dintre cele mai palpitante, cei mai buni dintre cei buni s-au dovedit a fi următorii concurenţi, cîştigători ai locurilor I, ai titlului de campioni şi ai medaliilor de aur ale festivalului:

Copii II (8—10 ani) — categoria 26,5 kg — **Daniel Baba,** Năsăud; 29 kg, **Mihnea Rusu,** Bacău; 32,5 kg, **Marian Gheorghe,** „Voinicelul", Bucureşti; 35 kg, **Romeo Matuşcă,** Timişoara; 40 kg, **Cosmin Buzori,** Agnita; 45 kg, **Marin Afumatu,** Craiova; +45 kg, **George Ţecher,** Oradea.

Pionieri I (11—12 ani) — categoria 30 kg, **Dan Ionescu,** „Voinicelul", Bucureşti; 33 kg, **Radu Ghimpu,** Bacău; 36 kg, **Eduard Lovin,** Galaţi; 40 kg, **Florin Slusar,** Timişoara; 45 kg, **Mihai Ionescu,** Galaţi; 52 kg, **Gabriel Trandafir,** Galaţi; +52 kg, **Levente Katrinecs,** Cluj-Napoca. Pe primele trei locuri în întrecerea micilor judoka de la casele pionierilor şi şoimilor patriei s-au situat, în ordine, cei de la **„Voinicelul", Bucureşti,** de la **C.P.S.P. Bacău** şi, respectiv, de la **C.P.S.P. Timişoara.** În întrecerea sportivilor de la cluburile „Pionierul", locurile fruntaşe au fost cucerite de **cluburile din Galaţi, Oradea** şi **Năsăud**.

Documentar

Interesantă şi concludentă din multe puncte de vedere istoria pătrunderii şi afirmării judoului în ţara noastră! Iat-o, pe scurt:

■ Anul 1928 este momentul în care judoul pătrunde şi începe să fie cunoscut la noi. În acest an, la invitaţia Academiei Naţionale de Educaţie Fizică, Ishiguro Keizo, renumit maestru de judo din Japonia, vine şi stă în ţara noastră două luni de zile, timp în care pregăteşte primii instructori autohtoni de judo.

■ Doi ani mai tîrziu, Emilian Teacă, profesor la ANEF, înfiinţează primul „club de judo", în care circa 40 de tineri pasionaţi de acest sport nou încearcă să-i descifreze tainele şi să-l practice. Dar cum pe vremea aceea activitatea cluburilor sportive era susţinută din punct de vedere financiar din contribuţia membrilor lor, costul fiind prea mare, iar sportul acesta neavînd „priză la public", după puţin timp respectivul club se destramă. Urmează o lungă perioadă de timp în care judoul e dat uitării la noi.

■ În 1968 ia fiinţă Federaţia română de judo.

■ Tot în 1968 are loc prima competiţie republicană de judo în care primele trei locuri sînt cucerite, în ordine, de echipele Univesităţii Bucureşti, Politehnicii Bucureşti şi, respectiv, Rapidului Bucureşti.

■ Anul 1969 este momentul de „cotitură" în practicarea judoului în ţara noastră. În acest an se organizează primul Campionat republican pentru seniori şi prima ediţie a Cupei „Cutezătorii" la judo pentru copiii de pînă la 14 ani, iniţiată de către revista „Cutezătorii" în colaborare cu federaţia română de specialitate. Aceste două mari competiţii oficiale, alături de numeroase altele de mai mică anvergură, contribuie substanţial la pătrunderea judoului în marea masă a copiilor şi a tinerilor.

FESTIVALUL PIONIERESC

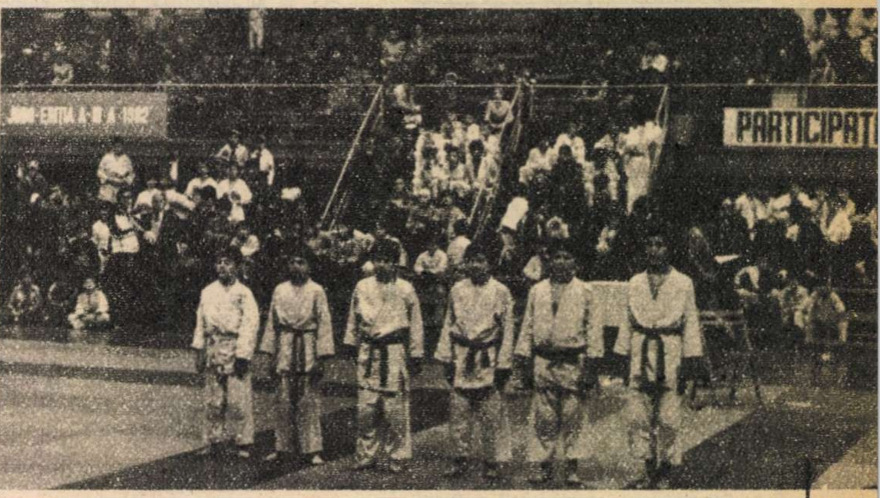

Ritmuri în... vacanţă la Botoşani

Mai mult ca oricînd parcă, vacanţa de iarnă a pionierilor din judeţul Botoşani, prin diversitate şi conţinut, se constituie ca un adevărat univers plin de ritm şi lumină, o adevărată cavalcadă a creaţiei, muncii şi frumuseţii. Despre pionieria de pe tărîmurile copilăriei lui Eminescu se poate scrie oricînd numai lucruri frumoase, mai ales cînd se află în bătălia pentru obţinerea rezultatelor bune şi foarte bune la învăţătură de-a lungul trimestrelor... Aflată în „vacanţă", aceeaşi lume veselă şi harnică, inteligentă şi curajoasă a purtătorilor cravatelor roşii cu tricolor şi-a făcut din această perioadă o adevărată platformă de afirmare a tuturor virtuţilor muncii, creaţiei, ştiinţei şi culturii. Astfel, mai mult de 500 de pionieri din municipiul Botoşani pregătesc spectacolul omagial intitulat „Tinereţea revoluţionară a tovarăşului Nicolae Ceauşescu". La Casa pionierilor şi şoimilor patriei din aceeaşi localitate sînt pe cale de realizare a unei „expoziţii de fotografii şi tapiserie inspirate din viaţa şi activitatea oamenilor atît din oraş cît şi din mediul rural", iar alta de „creaţii şi inventivităţi tehnice". Pe de altă parte, vizitele pionierilor la „Galeriile Luchian" au inspirat micilor pictori ideea de a organiza şi ei în vacanţă, la şcoală sau pe holurile Teatrului de stat, adevărate expoziţii itinerante de pictură, grafică, sculptură. Tot în aceste zile, pionierii care activează în cercurile tehnico-aplicative se găsesc în dialog cu muncitorii din zona industrială a oraşului, ocazii cu care copiii cunosc mai îndeaproape Uzinele textile „Moldova", fabricile de tricotaje etc. În localităţile Copălău, Coşula, Cătămăreşti-Vale, Răchiţi, Iepureni, Dracsini, Nicolae Bălcescu, pionierii pot fi întîlniţi zilnic în sectoarele zootehnice. Îmbrăcaţi în alb, printre viţei, oi, mînji, purcei, iepuri şi păsări, ei par mai degrabă adevăraţi crescători de animale, ceea ce... să recunoaştem le stă foarte bine şi nu numai în vacanţa de iarnă!

Un „demers al ideilor" mai original din vacanţă îl constituie cel de la Bucecea. Zilnic, echipe de pionieri iau cunoştinţă cu procesul de prelucrare a sfeclei de zahăr direct în... fabrică. E vorba tocmai de sfecla pe care au îngrijit-o şi recoltat-o de pe tarlalele din jur, sfeclă pe care ei o văd acum sub formă de zahăr. În sfîrşit, demnă de reţinut este şi atmosfera de „lumină fără sfîrşit" a serbărilor, spectacolelor, manifestărilor cultural-artistice prezentate de dimineaţa pînă seara atît în oraşele judeţului cît şi în localităţile rurale înscrise în Festivalul naţional „Cîntarea României".

După cum se poate vedea, ritmurile vacanţei, ca dealtfel în toate colţurile patriei, la Botoşani sînt ritmurile creaţiei, hărniciei şi deplinei frumuseţi a copilăriei.

ION CRÎNGULEANU

ALMANAH
DE VACANȚĂ

★★★★★★★★★★★★★

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							■			
2					■					
3								■		
4			■						■	
5		■		■			■			
6						■				
7			■		■					
8								■		
9		■		■					■	
10										

Anotimpul alb

ORIZONTAL: 1) A practica unul dintre cele mai răspîndite sporturi de iarnă. Prefix cu semnificația „ou". 2) Covorul alb al iernii. „Țara zăpezilor" de scriitorul japonez Y. Kawabata. 3) Friguri. Carte. 4) Drum național (abr.). A da căldură și lumină. 5) În sfîrșit pe săniuță! Orășel în India. 6) A-și face drum prin nămeți (fig.). Haină de iarnă căptușită cu blană (pl.). 7) Din aer! Diminutiv masculin. 8) Strămoșul frigiderului. La poli! 9) Sloi de gheață mare și sfărîmicios, care plutește pe apă. 10) Din lirica sa desprindem poeziile „Miezul iernii", „Gerul" și „Sania".

VERTICAL: 1) De Anul nou (3 cuv.). 2) Mare pictor clasic român, autor al unui frumos tablou intitulat „Iarna". Zăpadă. 3) Cuvînt care imită strigătul rîndunicii. Număr (abr.). Cupa Campionilor Europeni (abr.). 4) Pantalon țărănesc gros. Arbore cu flori parfumate utilizate în medicină. 5) Coliba păstorilor zăpezii, laponii. Arbore rășinos cu lemnul tare și foarte prețios; poate atinge peste 1 000 de ani. 6) Arsă de soare! A dărui un bun. 7) Fluviu de coastă în nord-estul R.P. Chineze. Un nume... călduros. 8) Ins de zăpadă. Vapori de apă vizibili iarna la fiece respirație. La editură! 9) Alb ca el însuși! Dezghețat. 10) Înghețați! (fig.).

DICȚIONAR: BAP, TAL, TIS, OEI.

CARNETUL OLGUȚEI

Orice locuință trebuie să îmbrace, în acest anotimp, haina curățeniei, haina igienei.

Deschiderea largă a ferestrelor, mai ales în diminețile însorite, lasă radiațiile solare, și în special razele ultraviolete, să pătrundă în locuință și să distrugă germenii microbieni. Astfel, aerul stagnat din încăperi și impregnat în obiecte se primenește.

În anotimpul rece, cu cît diferența de temperatură între aerul interior și exterior este mai mare cu atît timpul de aerisire va fi mai redus. Aerisirea se va face de două ori pe zi și, obligatoriu, înainte de culcare.

De ce este iarna atît de necesară aerisirea? În timpul iernii, aerul din locuință își modifică proprietățile, reducîndu-și cantitatea de oxigen și ridicîndu-și-o pe aceea de bioxid de carbon. Aerul este mai des poluat prin degajarea gazelor de ardere de la sursele de încălzit, dintre care bioxidul de carbon poate fi deseori nociv, iritînd mucoasa oculară. Oxidul de carbon împiedică, de asemenea, transportul oxigenului în țesuturi. De aceea, bucătăriile trebuie aerisite bine în timpul gătitului, iar robinetele de la aragaz nu vor fi deschise la maximum, pentru că în acest caz o parte din gaze se elimină nearse în încăpere.

Un alt dușman al sănătății este praful, care se așterne peste tot, favorizînd declanșarea unor afecțiuni ca bronșita, astmul și răspîndirea în locuință a diverșilor germeni microbieni. Majoritatea acestora nu rezistă mult în aer, ci se depun pe obiecte. Eliminarea prafului este o condiție pentru igiena casei.

Rezultă că în afara curățeniei generale, periodice, zilnic trebuie făcută una sumară. Cu ferestrele larg deschise, evitîndu-se curentul, se mătură (cu mătura udă, cu peria de parchet, cu peria mecanică „Felix") mai întîi camerele de dormit, apoi cele de zi, coridoarele, bucătăria și, la sfîrșit, anexele sanitare.

În încăperea bine aerisită se șterge apoi praful cu o cîrpă moale, care se scutură des afară.

Hărnicia voastră și dorința de a avea un organism rezistent, sănătos trebuie să nu se oprească la ușa locuinței, ci să treacă și pragul sălii de clasă în care învățați. Dar despre aceasta într-un număr viitor.

Inele cu nuci

Materiale necesare: 125 g de unt, 2 linguri de zahăr pudră, 1 linguriță de zeamă de lămîie, 2 ouă, 150 g de făină, 1 păhărel cu nuci măcinate și amestecate cu zahăr.

Se amestecă bine untul cu zahărul pudră și zeama de lămîie. Se adaugă cele două gălbenușuri, se amestecă din nou, apoi se pune, treptat, făina.

Aluatul se ține la rece timp de o oră. Apoi se întinde un strat de cocă foarte subțire, se taie cu un pahar forme rotunde, iar cu un păhărel mijlocul acestora. Se ung rondelele cu albușurile bătute spumă și se trec prin nucile amestecate cu zahăr. Rondelele se aranjează pe spatele unei tăvi unse în prealabil cu unt și tapetată cu făină.

Mici secrete culinare

- Nu lăsați albușul de ou nefolosit mai mult de o oră, pentru că acesta, în cel mai scurt timp, va deveni un bun mediu pentru dezvoltarea microbilor.
- Adăugați în apa în care fierbeți ouăle o linguriță de sare și una de oțet. Sarea coagulează albuminele și le oprește să iasă prin coaja crăpată în apa de fierbere. Acidul dilată coaja și astfel ouăle se vor curăța mai ușor.
- Cînd luați supa de pe foc, adăugați frunze de țelină și de pătrunjel tăiate fin. Gustul supei va fi deosebit de bun.

Olguța

TEATRUL
Ion Creangă

ÎN ACESTE ZILE TEATRUL „ION CREANGĂ" DIN CAPITALĂ VĂ OFERĂ UN BUCHET DE SPECTACOLE DIN CARE VĂ RECOMANDĂM „RECREAȚIA MARE", „BĂIATUL CU FLOAREA", „PINOCCHIO". O MENȚIUNE SPECIALĂ PENTRU SPECTACOLUL „SNOAVE CU MĂȘTI" — O ÎNTÎLNIRE NEMAIPOMENITĂ, PLINĂ DE HAZ, CU PĂCALĂ, NASTRATIN HOGEA, TILL BUHOGLINDĂ ȘI MULȚI ALȚI AMBASADORI AI UMORULUI UNIVERSAL.

ÎN CURÎND O NOUĂ PREMIERĂ: „UNDE-I? NICIUNDE!". PIESA CU ACEST ENIGMATIC TITLU A FOST SCRISĂ ȘI PUSĂ ÎN SCENĂ DE DAN MICU.

Unul dintre spectacolele Teatrului „Țăndărică" atrage un numeros public de copii în aceste zile de vacanță. Este vorba despre „FĂT FRUMOS DIN LACRIMĂ". Basmul lui Eminescu a fost transpus în imagini scenice de cunoscuta regizoare Margareta Niculescu și ne prilejuiește o minunată incursiune în universul poetic specific poporului român. Toate elementele spectacolului — păpuși, măști, muzică, decoruri — sînt realizate cu ingeniozitatea și talentul care au dus faima păpușarilor din țara noastră în lumea întreagă.

În imagine: moment din spectacol. În scenă, Fata Genarului și Motanul cu șapte capete, paznicul cetății.

IMAGINI TEATRALE de:
MARGARETA NICULESCU
Scenografia: DOINA SPITERU
Muzica: ȘTEFAN NICULESCU

FLORI DE PĂDURE

de Marin Iancu Nicolae

Printre darurile cele mai plăcute oferite copiilor de Editura „Ion Creangă" în anul care a trecut se numără şi cartea „Flori de pădure" a scriitorului Marin Iancu Nicolae. În povestirile din acest volum reînvie Dobrogea de odinioară, tărîm al arşiţei şi crivăţului, al pasiunilor puternice şi al caracterelor tari. Autorul evocă zbuciumul oamenilor de pe aceste meleaguri, lupta lor inegală cu puternicii timpului şi ai locului pentru un trai demn. Aspiraţia curată spre ceea ce este drept uneşte bărbaţii, femeile, dar şi copiii care animă cartea şi asupra cărora condeiul autorului întîrzie cu deosebire. Ei îşi găsesc aliaţi de nădejde în forţele naturii, în plante şi animale, în legende străvechi şi chiar în poveşti. Da, poveştile înseşi pot insufla tărie atunci cînd cel care le soarbe e însetat de puritate şi de frumos. Dramatismul vieţii sub semnul nevoii şi grijii, al justiţiei sociale face din această carte de suflet un delicat manual al simţirilor frumoase.

HORIA ARAMĂ

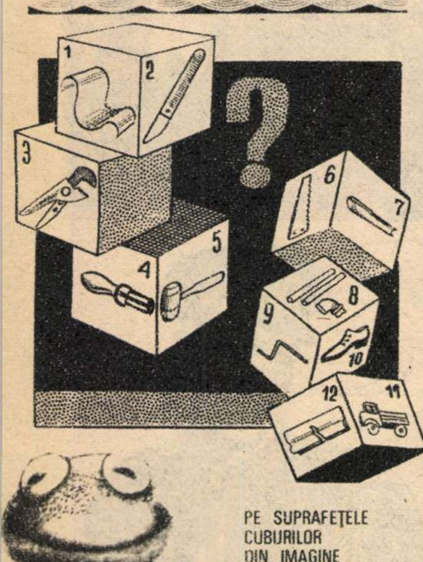

PE SUPRAFEŢELE CUBURILOR DIN IMAGINE SÎNT DESENATE MAI MULTE OBIECTE UNELE REPREZINTĂ O UNEALTA, ALTELE — PRODUSUL CORESPUNZĂTOR ÎNTRE CARE NUMERE EXISTA ACEASTA RELAŢIE?

REZULTATELE CONCURSULUI

Pieton Cutezătorii

Iată-ne ajunşi şi la finalul celei de-a IV-a ediţii, 1982, a acestui popular concurs pionieresc pe teme de circulaţie rutieră organizat, după cum ştiţi, de către revista „Cutezătorii" în colaborare cu Inspectoratul General al Miliţiei — Direcţia Circulaţie, Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, ADAS şi, din acest an, şi cu Automobil Clubul Român, filiala municipiului Bucureşti. Dovedind în continuare un interes deosebit pentru însuşirea tuturor regulilor de deplasare pe drumurile publice ca pietoni şi biciclişti, marea majoritate a participanţilor s-au documentat temeinic, reuşind astfel să dea răspunsuri corecte la cele 28 de întrebări — dintre care 24 au fost însoţite şi de desene —, făcînd astfel deosebit de dificilă sarcina juriului care, pentru departajarea cîştigătorilor, a fost din nou obligat să apeleze la tragerea la sorţi. Deşi numai o mică parte dintre participanţi vor fi distinşi cu diplome şi vor primi premii, cîştigători sînt cu toţii. Micile „manuale de circulaţie" pe care şi le-a confecţionat fiecare dintre ei pe baza desenelor, întrebărilor şi răspunsurilor i-au ajutat şi-i vor ajuta în continuare, fără îndoială, în cît mai temeinica însuşire a acestor importante reguli de respectarea cărora depind, în mare măsură, sănătatea, integritatea lor fizică. Şi acesta este, de fapt, cel mai mare şi mai important premiu pe care şi l-au oferit singuri.

Iar acum, iată-i şi pe fericiţii cîştigători:

PREMIUL I — diploma de „Prieten al circulaţiei" şi cîte un aparat de radio portabil: **Doru Ştefan Mladin**, Piatra Neamţ; **Narcis Gruian**, Uricani, Hunedoara; **Richard Ţuşcă**, Costeşti, Argeş.

PREMIUL II — diploma de „Prieten al circulaţiei" şi cîte un ceas de mînă: **Iulian Necula**, Piatra Neamţ; **Nicoleta Simon**, Viziru, Brăila; **Ana Chirilă**, Dolheşti, Suceava; **Mirela Iulia Nucuţă**, Botoşani.

PREMIUL III — diploma de „Prieten al circulaţiei" şi cîte o busolă: **Olga Simionescu** şi **Mirela Ciocan**, Bucureşti; **Radu Ghionaru**, Buzău; **Gabriela Biagini**, Comăneşti, Bacău; **Marin Dumitrescu**, Dragodana, Dîmboviţa.

Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor oferă cîştigătorilor locurilor I, II şi III posibilitatea de a participa la o tabără în cursul acestui an.

MENŢIUNI — diploma de „Prieten al circulaţiei" şi cîte o trusă carioca: **Relu Gabriel Radu**, Vişeul de Sus, Maramureş; **Nicolae Miclău**, Anina, Caraş-Severin; **Nicolae Tom Alexandru**, Brăila; **Petrişor Albu**, Craiova; **Aurica Danciu**, Oraviţa, Caraş-Severin; **Nicoleta Cozaciuc**, Fălticeni, Suceava; **Valeriu Stanciu**, Buzău; **Zoltan Kemény**, Baia Sprie, Maramureş; **Cristina Iuliana Macavei**, Dolheşti, Suceava; **Dumitra Bloanţă**, **Adriana Motan** şi **Măriuţa Argeşanu**, Casa de copii Fălticeni, Suceava; **Tiberiu Kemény**, Baia Sprie, Maramureş; **Daniel Bucurenciu**, Braşov, **Claudia Anca Ciocea**, Craiova; **Gheorghe Dobrescu, Aurelia Mariana Rădulescu, Nicolae Rădulescu, Alexandrina Grigore, Jeni Florea, Stelian Dobrescu, Iuliana Dobrescu, Emil Stancu, Vasilica Lixandru** şi **Ionel Daniel Militaru**, Dragodana, Dîmboviţa; **Ştefan Dobre, Daniela Sandu, Daniela Dima, Ioana Petculescu, Sorin Piscu, Gheorghe Ion, Cezar Gheorghe** şi **Simona Iordache**, Costeşti, Dîmboviţa; **Carmen Viziru**, Ploieşti; **Dinu Vîntu**, Roman, Neamţ; **Rareş Trifan**, Cîmpia Turzii, Cluj; **Costel Păduraru**, Oradea; **Adrian Ancuţa**, Suceava; **Viorel Tolaş**, Porţi, Marca, Sălaj; **Zoltan Cormoş**, Odoreu, Satu Mare; **Nicolae Stradides**, Călăraşi; **Georgel Mărgărit**, Rîmnicu-Sărat, Buzău; **Lazăr Daniel Ocneriu**, Sibiu; **Ioana Popa**, Alexandria; **Felician Florinel Răileanu**, Popeşti, Iaşi; **Cosmin Bolbose**, Tîrgovişte; **Daniel Suciu**, Simeria, Hunedoara; **Ştefan Novac**, Rîmnicu Sărat, Buzău; **Dorin Neagrău**, Husău de Tinca, Bihor; **Cosmina Adelina Ocneriu**, Sibiu; **Luminiţa Manea**, Roşiori de Vede, Teleorman; **Antonela Lăzărescu**, Suceava; **Marius Stroia**, Petroşani, Hunedoara; **Liviu Mihail Negară**, Murgeni, Vaslui; **Ioan Constantin Gavriliuc**, Gura Humorului, Suceava; **Anton Pavel**, Mărăţei, Neamţ; **Mariana Grigoraş**, Paşcani, Iaşi; **Mircea Săcuiu**, Buzău; **Cătălin Mihai**, Predeal, Braşov; **Georgian Ionescu** şi **Daniela Negoiţă**, Bucureşti; **Rareş Gărduş**, Ocna Mureş, Alba; **Aurel Ursache**, Vînători, Neamţ; **Dragoş Ionel Petcu**, Tulcea; **Mihaela Roşeţ**, **Felix Daniel Coman**, **Daniel Manea** şi **Gabriel Ciocan**, Gheorghe Gheorghiu-Dej, Bacău; **Florin Stăniloiu**, Braşov; **Constantin Bold**, Tăşnad, Satu Mare; **Adriana Imbir**, Niculiţel-Isaccea, Tulcea; **Lenuţa Danci**, Vişeul de Sus, Maramureş; **Dragoş Bălaş**, Bucureşti; **Eugen Neagu**, Focşani; **Ion Cristian Dobre**, Bucureşti; **Florentina Dumitrescu** şi **Mariana Ilie**, Ciocăneşti, Călăraşi; **Alexandru Adrian Amza**, Hîrşova, Constanţa; **Adrian Radu**, Ploieşti; **Florica Adriana Lidian**, Marga, Caraş-Severin

CARE DINTRE CANOIŞTI SÎNT GEMENI, AVÎND TOTODATĂ ŞI CANOELE IDENTICE?

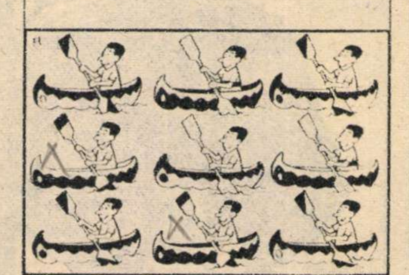

OBSERVAŢI CU ATENŢIE COLOANELE DE CIFRE. ÎNTRE NUMERE EXISTĂ O ANUMITĂ RELAŢIE. DESCOPERIND-O, COMPLETAŢI LOCUL LIBER DIN COLOANA A TREIA.

4	7	6
36	35	?
9	5	8

Unde-i cheia?

Jucătorii stau în cerc în poziţia şezînd, umăr lîngă umăr, cu genunchii aduşi. Unul din ei stă în afara cercului. Jucătorii din cerc au o cheie pe care caută să o ascundă sub genunchi, trecînd-o din mînă în mînă.

La un moment dat conducătorul jocului cere ca jucătorul aflat în afară să indice unde se află cheia. Dacă ghiceşte, schimbă locul cu cel la care a găsit-o. Dacă nu o găseşte, îşi păstrează locul şi jocul continuă.

* * *

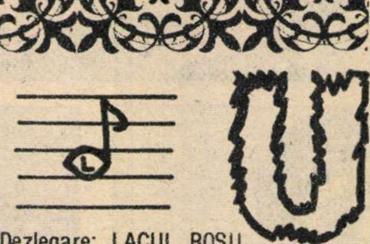

Dezlegare: LACUL ROŞU
LA-CU-L-ROŞ-U

* * *

SLALOM
SOSIRE
POMPILIU
ABC
SCHI

Cutezătorii

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA;
Responsabil de număr: Costache Anton;
Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: ION MIHĂESCU.

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33 Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA Editura „Scînteia". TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 Telex: 11226 Bucureşti.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

17 Bibliot

NEÎNFRICAȚII

(2)

SCENARIU: COSTACHE ANTON DESENE: VALENTIN TĂNASE ȘI RADU VINTILESCU

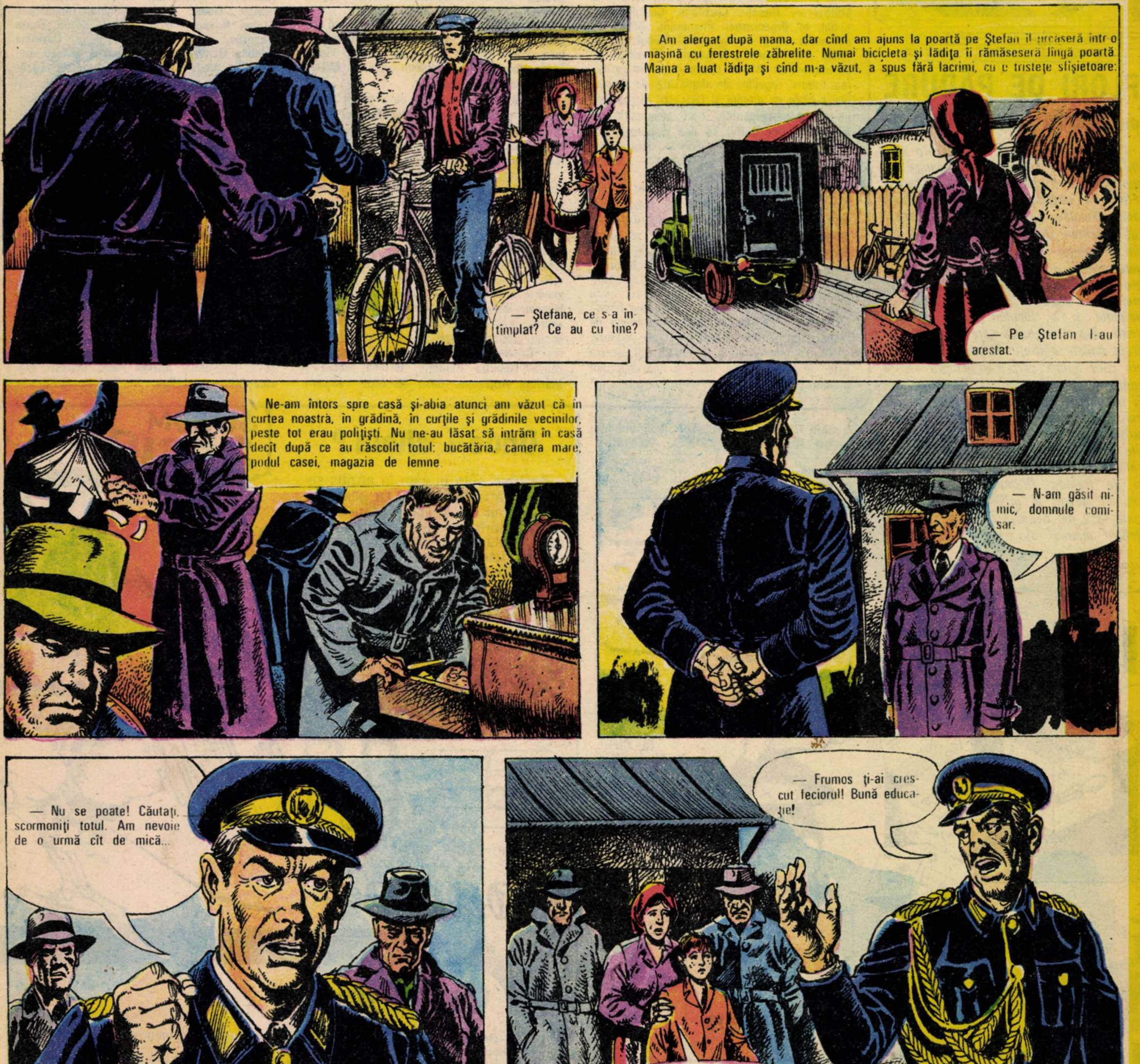
— Ştefane, ce s-a întîmplat? Ce au cu tine?
Am alergat după mama, dar cînd am ajuns la poartă pe Ştefan îl urcaseră într-o maşină cu ferestrele zăbrelite. Numai bicicleta şi lădiţa îi rămăseseră lîngă poartă. Mama a luat lădiţa şi cînd m-a văzut, a spus fără lacrimi, cu o tristeţe sfîşietoare:
— Pe Ştefan l-au arestat.
Ne-am întors spre casă şi-abia atunci am văzut că în curtea noastră, în grădină, în curţile şi grădinile vecinilor, peste tot erau poliţişti. Nu ne-au lăsat să intrăm în casă decît după ce au răscolit totul: bucătăria, camera mare, podul casei, magazia de lemne.
— N-am găsit nimic, domnule comisar.
— Nu se poate! Căutaţi, scormoniţi totul. Am nevoie de o urmă cît de mică...
— Frumos ţi-ai crescut feciorul! Bună educaţie!
— Dar ce-a făcut? Că-i încă un copil...

(Va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 27 IANUARIE, 1983
ANUL XVII (Nr. 799)

4
1983

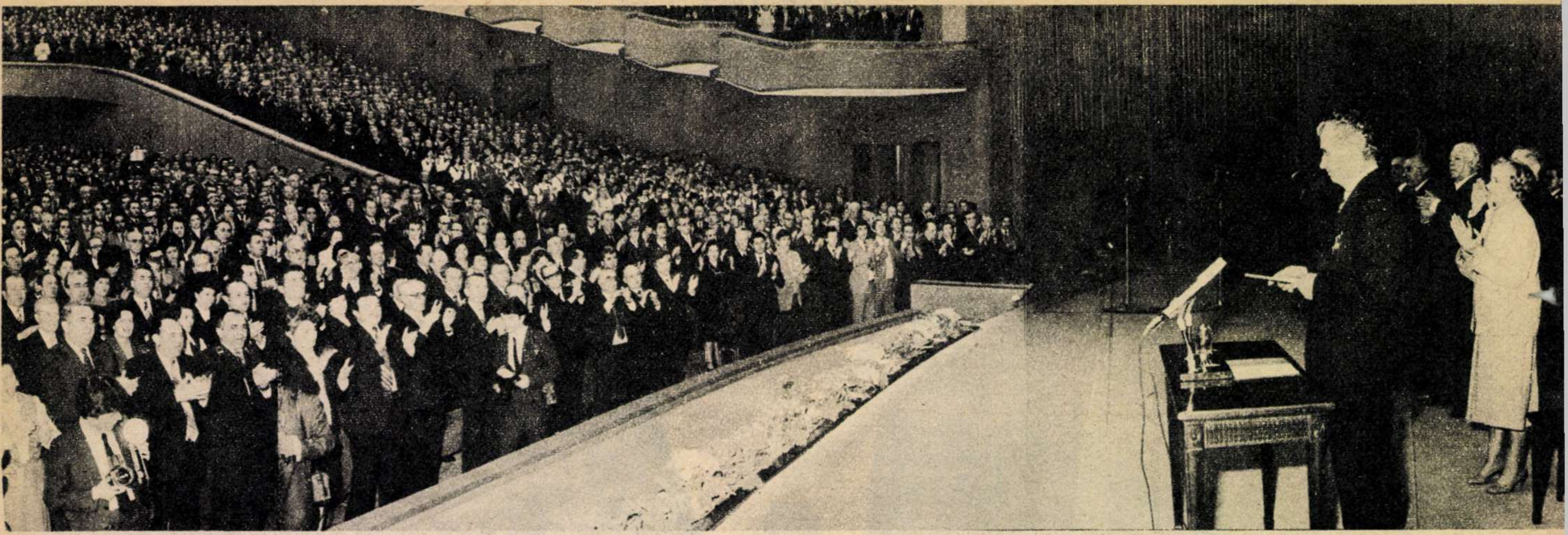

REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA
ROMANIA

LA MULȚI ANI, IUBIT

Inima întregii țări a vibrat fierbinte, cu dragoste nețărmurită pentru secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, omagiindu-i cei 50 de ani de activitate revoluționară și aniversarea zilei de naștere, în acest ianuarie 1983, timp devenit simbolic și nemuritor!

La adunarea solemnă de la Palatul Republicii, care a găzduit momentul aniversar, glasul țării, al întregului popor, a răsunat prin reprezentanții săi adresînd marelui și iubitului sărbătorit, cu toată căldura sufletului, urarea: „Ceaușescu – La mulți ani!" Gîndurile și simțămintele înflăcărate ale tuturor fiilor pămîntului românesc – români, maghiari, germani și de alte naționalități, bărbați și femei, tineri și vîrstnici – și-au găsit pe deplin expresia la această emoționantă manifestare omagială închinată tovarășului Nicolae Ceaușescu, comunistul de mare omenie, patriotul înflăcărat, conducătorul înțelept și cutezător, luptătorul dîrz și neînfricat, care și-a făcut din slujirea devotată a partidului, patriei și poporului, a cauzei socialismului și păcii, țelul suprem al exemplarei sale vieți și activități revoluționare.

Toți locuitorii patriei, prin intermediul transmisiei în direct a posturilor noastre de radio și televiziune, au participat, de fapt, la adunarea omagială de sub cupola Sălii Palatului, împărtășind o emoție puternică, de nedescris. În deschiderea adunării s-a dat citire **Mesajului adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu de către Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat și Guvernul Republicii Socialiste România.** Întreaga asistență a trăit cu legitimă mîndrie patriotică momentul ce-a urmat, cînd s-a dat citire **Hotărîrii comune a Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România privind conferirea Medaliei omagiale tovarășului Nicolae Ceaușescu.** În aceste clipe solemne, tovarășii din conducerea partidului și statului, precum și vechi militanți ai partidului i-au adresat calde felicitări tovarășului Nicolae Ceaușescu și l-au îmbrățișat cu multă dragoste.

Impresionanta manifestare a continuat cu prezentarea mesajelor de felicitare adresate conducătorului mult iubit de reprezentanții comuniștilor din întreaga țară, ai instituțiilor centrale de stat, ai organizațiilor de masă și obștești, ai puternicelor detașamente muncitorești din marile întreprinderi, combinate industriale și șantiere, ai țărănimii, ai oamenilor de știință, artă și cultură, ai armatei și ai tinerei generații.

...Sunete de trompete și ropote de tobe au anunțat sosirea în sală a delegației celor mai tineri cutezători ai țării – pionierii și șoimii patriei. Îmbujorați de emoție și nespusă bucurie de a fi mesagerii tuturor copiilor țării în fața celui mai drag și stimat părinte, ei și-au rostit mesajul cu glasurile cristaline, în versuri înaripate. Cu gingășie și sinceritate însuflețită, cu devotament nemărginit, acești mesageri, „născuți în anii cei mai plini de soare", i-au urat eroului între eroi, tovarășului Nicolae Ceaușescu, într-un glas, din toate inimile lor candide de copii, urarea strămoșească „La mulți ani!"

În încheierea adunării solemne a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvîntarea conducătorului partidului și statului nostru a aureolat acest moment istoric memorabil, fiind urmărită cu fierbinte emoție, cu înflăcărare revoluționară. Puternicele aplauze, uralele entuziaste „Ceaușescu – P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu – pace!" au subliniat în repetate rînduri Cuvîntarea secretarului general al partidului.

Atmosfera entuziastă a adunării omagiale închinate celui mai iubit fiu al țării și poporului nostru a făcut să bată puternic inima întregii națiuni, a însuflețit și mai mult puterea și voința tuturor generațiilor țării de a înainta cu pași victorioși pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului în România.

CONDUCĂTOR!

Mesajul pionierilor și șoimilor patriei

La mîndra României sărbătoare,
Noi, toţi copiii patriei venim
Cu drag, cu bucurie să cinstim
A Dumneavoastră luminoasă-aniversare.

50 de ani de luptă şi victorii
Sînt scrişi cu măreţie-n Tricolor.
Întru mulţi ani, viteaz conducător,
Vă spun în sărbătoare pionierii!

Născuţi în ani eroici, temerari,
Ni-s frunţile scăldate în lumină
Azi vă aducem dragoste deplină
De pe pămîntul ţării milenar.

Şi vă rugăm, iubit conducător,
Din inimi însorite să primiţi
Recunoştinţa pentru anii fericiţi,
Pentru al ţării mare viitor!

Acum, în patria biruitoare,
Tovarăşe Nicolae Ceauşescu, năzuim
Ca tineri comunişti să ne-mplinim
La şcoala muncii revoluţionare.

Născuţi în anii cei mai plini de soare,
Partidul, Ceauşescu şi poporul
Ne sînt mîndria şi ne sînt izvorul
De fapte demne şi cutezătoare.

Şi nu uităm: cîndva, pe-aceste locuri —
Ce plai al fericirii azi ne sînt —
Copiii n-aveau pîine, n-aveau jocuri
Şi zborul către vis le era frînt...

Şi ştim: încă de tînăr, cu ardoare,
Furtuni aţi înfruntat, dureri, nevoi —
Şi v-aţi format, erou între eroi,
Gîndind la România viitoare.

Cu Dumneavoastră-alături, zi de zi,
Tovarăşa Elena Ceauşescu
Cu drag şi grijă anii ni-i veghează
În zbor înalt, sub comunista rază,
Să vă aducem numai bucurii.

Şi ştim că dacă pacea, viitorul,
Prin muncă se-mplinesc, pe plai român,
Sînteţi stegarul şi ocrotitorul
A tot ce-au popoarele mai bun.

Pe-a muncii şi a cărţii cale dreaptă
Neîncetat în viaţă vom urma
Gîndirea Dumneavoastră înţeleaptă —
Spre comunism să urce patria!

Ca un stejar cu viguroase ramuri,
Eroul drag ne e imbold sublim —
Ca tot ce-avem mai bun să dăruim
Poporului, sub tricolore flamuri.

Cinstire, demn stejar al României,
Cinstire, drag erou între eroi;
Deschizător de orizonturi noi,
Prin muncă, spre a ţării măreţie,
Prin glorioşii ani contemporani.

CINSTIRE, FIU IUBIT AL
ROMÂNIEI.
CINSTIRE, CEAUŞESCU.
LA MULŢI ANI!

UN OM PENTRU O EPOCĂ

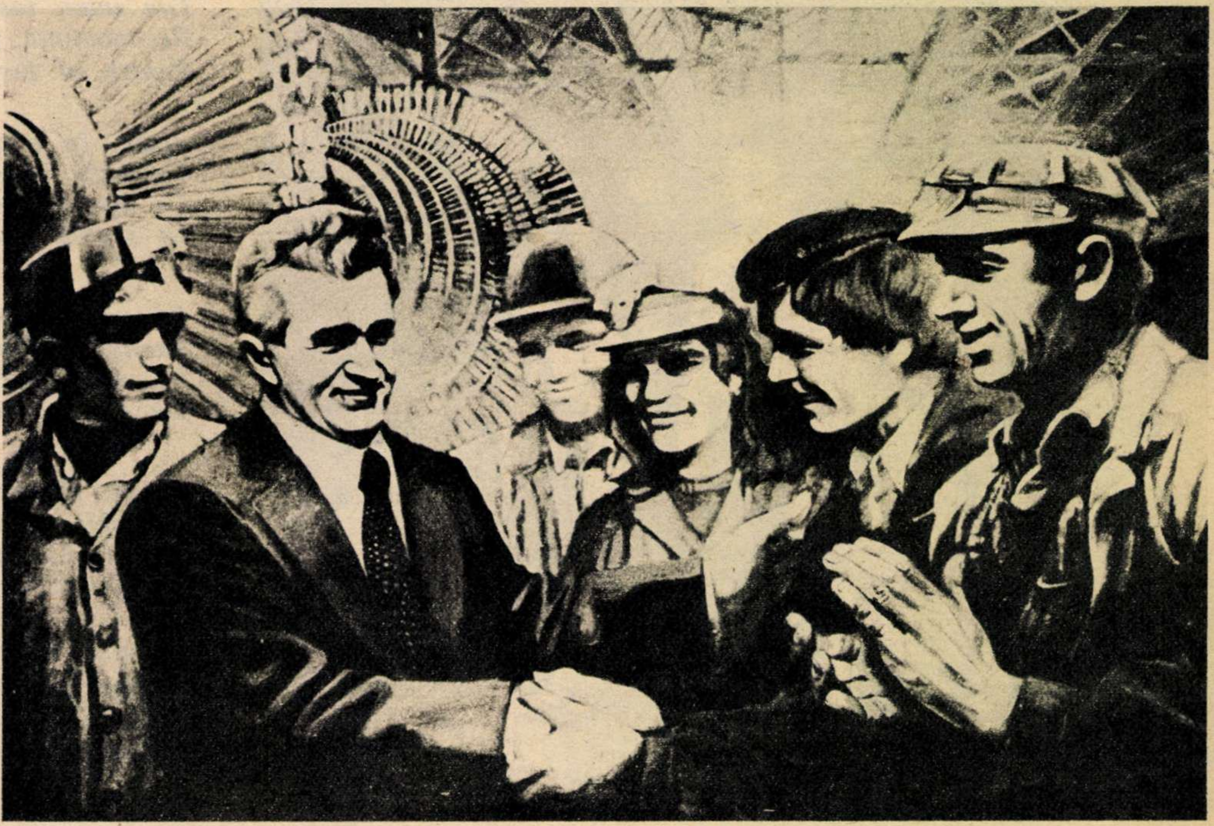

„Vizită de lucru", pictură de Vintilă Mihăescu

Cînd, de la tribuna celui de-al IX-lea Congres, în vara anului 1965, secretarul general al partidului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a cerut poporului român să se cunoască mai temeinic pe sine, să-şi evalueze mai bine priceperea şi forţa, ca să-şi înfăptuiască în mod exemplar rosturile în societatea noastră socialistă şi în lumea contemporană, să scruteze cu lucidă demnitate viitorul, îşi intemeia îndemnurile şi exigenţele pe propria-i viaţă, trăită în mod exemplar, dăruită ţării şi poporului, partidului comunist încă din primii ani ai adolescenţei.

În toţi aceşti aproape 18 ani de după cel de-al IX-lea Congres, aflîndu-se în fruntea partidului şi a statului, a militat şi militează pentru cutezanţa gîndului şi a faptei, îndemnînd întregul popor să muncească eficient, să lupte pentru transformarea revoluţionară a societăţii noastre, pentru făurirea, în România, a celei mai drepte orînduiri sociale, comunismul. Însufleţitoarele chemări sînt intemeiate pe propria-i muncă şi luptă eroică desfăşurate în scopul edificării unei societăţi noi pe pămîntul străbun al patriei — o societate făurită de oameni, pentru oameni.

Din 1965 şi pînă în prezent, România a parcurs o perioadă de transformări revoluţionare fără precedent în întreaga sa istorie. O perioadă de profunde înnoiri în toate domeniile muncii şi vieţii poporului. Au fost dobîndite, în toţi aceşti ani, realizări epocale în industrie, în agricultură, în ştiinţă, în domeniul învăţămîntului şi culturii. A fost instituit un nou sistem de conducere a societăţii, întemeiat pe ştiinţă, pe lărgirea şi perfecţionarea necontenită a democraţiei socialiste, pe afirmarea şi dezvoltarea umanismului revoluţionar. S-a asigurat progresul echilibrat, armonios al tuturor judeţelor, al tuturor localităţilor patriei noastre. Iar în prezent, aşa cum a hotărît cel de-al XII-lea Congres, aşa cum prevăd documentele adoptate la Plenara lărgită a C.C al P.C.R. din luna iunie a anului 1982 şi la Conferinţa Naţională din decembrie, acelaşi an, poporul întreg, sub conducerea partidului, munceşte cu exemplară dăruire pentru a asigura trecerea României pe o nouă treaptă a istoriei sale, într-un stadiu nou, superior, acela de ţară cu dezvoltare economică medie. Cine a iniţiat, cine a conceput şi a însufleţit, cine a condus şi conduce o operă atît de grandioasă? Răspunsul pe care istoria îl dă la această întrebare este cum nu se poate mai clar şi mai bogat în semnificaţii: Partidul Comunist Român, în frunte cu încercatul său conducător, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, iar partidul există, trăieşte, acţionează prin oameni. **„Partidul sînt oamenii,** sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu, **istoria sa este istoria oamenilor, conştiinţa lui este conştiinţa oamenilor".**

În rîndurile partidului, al întregii naţiuni au crescut, în aceşti 18 ani glorioşi, mulţi, foarte mulţi oameni în stare să acţioneze în avangarda istoriei. Oameni puternic ancoraţi în realităţile ţării, continuatori ai tradiţiilor înaintate ale poporului român, dar cu privirea îndreptată mereu înainte, spre viitor. Oameni convinşi din toată inima de dreptatea cauzei lor şi de victoria luptei lor. Toate înfăptuirile acestor oameni, preocupările lor privind munca, învăţătura, pregătirea politico-ideologică, lărgirea orizontului de cultură, participarea activă la conducerea societăţii sînt puternic însufleţite de strălucitul exemplu al tovarăşului Nicolae Ceauşescu, de suflul creator şi novator pe care secretarul general al partidului l-a adus în întreaga viaţă economico-socială a ţării.

Ne-am convins cu toţii, în aceşti ani de rodnice împliniri de după cel de-al IX-lea Congres, că supremul ţel al politicii partidului nostru este omul. De nenumărate ori, însă, secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a subliniat că împlinirea acestui ţel nu se poate înfăptui decît prin munca avîntată a tuturor fiilor patriei, fără deosebire de naţionalitate.

Poate că mulţi dintre voi, dragi pionieri, aţi vizitat Întreprinderea de utilaj chimic „Griviţa Roşie". Sau dacă n-aţi vizitat-o, aţi citit despre ea în cartea de istorie. În muzeul uzinei sînt păstrate fotografii din vremuri apuse pentru totdeauna. Ele înfăţişează oameni trişti, chipuri îndurerate. Era începutul deceniului al 4-lea. Nu era încă război. Nu se săpau încă tranşee. Nu cădeau bombe şi nu se auzeau tunuri. Dar ceaţa brună care începea să se aştearnă peste continentul nostru anunţa toate aceste orori. Din adîncă ilegalitate, partidul comunist a chemat muncitorimea la luptă. La Griviţa, în zorii zilei de 15 februarie 1933, peste 8 000 de oameni ce sperau într-o altă viaţă, fără exploatare, fără violenţă, s-au ridicat la luptă, pentru o societate dreaptă, pentru libertate, pentru demnitate socială. Au murit, atunci, oameni. Au fost arestaţi oameni. La Craiova, în 1934, s-a judecat procesul participanţilor la luptele ceferiştilor şi petroliştilor. Din întreaga ţară soseau delegaţi decişi să depună mărturii în apărarea acuzaţilor; în memorii cu mii de semnături s-au cerut anularea procesului, punerea în libertate a acuzaţilor. Delegaţia muncitorilor din Bucureşti era condusă de tînărul revoluţionar Nicolae Ceauşescu, pe atunci în vîrstă de numai 16 ani. A fost arestat. Siguranţa i-a făcut o „primire" potrivită obiceiurilor ei. Anchetele brutale, interogatoriile de intimidare, cruzimea le-au fost însă zadarnice anchetatorilor. Tovarăşii de detenţie ai tînărului militant comunist Nicolae Ceauşescu îşi amintesc cuvintele cu care îi îmbărbăta: **„Trebuie să învingem, îi vom învinge".**

Azi, Întreprinderea de utilaj chimic „Griviţa Roşie" este o modernă uzină constructoare de maşini. Fiecare an de după 1965 s-a încheiat cu importante perfecţionări. S-a diversificat producţia, au fost instalate utilaje noi, la nivelul celei mai avansate tehnici mondiale, mijloace ultramoderne de control al calităţii produselor, a fost construit Centrul de Calcul Electronic. Şi toate acestea se datorează secretarului general al partidului.

Statisticile arată că în deceniul 1971—1980 producţia industrială a României a crescut de peste 3 ori. Peste 80 la sută din fondurile fixe, care în 1982 au totalizat 2 000 miliarde lei, au fost realizate în ultimii 15 ani. Desigur, aceste înfăptuiri au fost posibile numai în condiţiile în care în toate judeţele, în toate zonele ţării s-au ridicat importante obiective industriale, adevărate pietre fundamentale încrustate în memoria tim-

O EPOCĂ PENTRU OAMENI

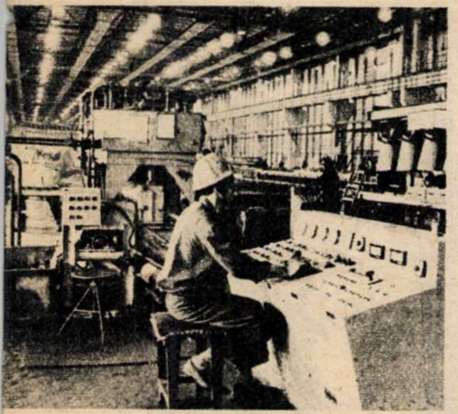

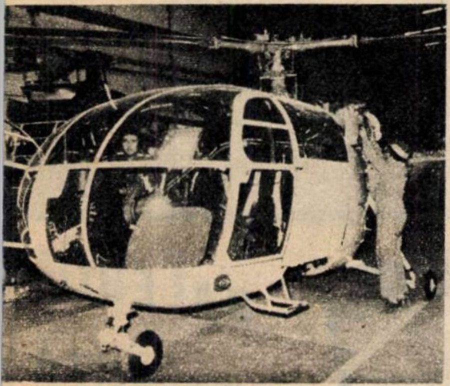

pului, mărturii peste ani despre ceea ce s-a realizat în perioada pe care, cu vădită mîndrie patriotică, o numim „Epoca Ceauşescu". La Galaţi s-a construit un impunător combinat siderurgic. Un altul, tot de mari proporţii, a fost ridicat la Călăraşi. Pe Dunăre, la Porţile de Fier, o hidrocentrală produce deja energie electrică, iar alta se află în construcţie; la Alexandria a fost construită o modernă întreprindere de rulmenţi; la Găeşti se fabrică azi frigidere căutate în numeroase ţări din Europa şi de pe alte continente. S-au dezvoltat, în aceşti ani, industria chimică, electronica şi electrotehnica, s-a trecut intens la mecanizarea, automatizarea şi cibernetizarea proceselor industriale, s-a diversificat şi s-a modernizat întreaga economie naţională. Deosebit de semnificativă, în acest sens, este sublinierea pe care secretarul general al partidului a făcut-o în Raportul prezentat în faţa Conferinţei Naţionale din luna decembrie a anului 1982: **„Orice om de bună credinţă poate constata, pe baza realităţilor, a faptelor, marile realizări ale poporului nostru în dezvoltarea sa economico-socială în anii socialismului. Toate aceste măreţe realizări demonstrează forţa şi capacitatea clasei noastre muncitoare, a întregului popor, stăpîn pe destinele sale, de a asigura progresul continuu al patriei, făurirea în mod conştient a propriului viitor liber".**

Dacă revoluţiile sînt „locomotivele" istoriei, „combustibilul" de care aceste uriaşe vehicule sociale au nevoie pentru a înainta în timp şi în spaţiu este spiritul revoluţionar. Adică o stare permanentă de a înnoi ceea ce este învechit şi nu mai corespunde cerinţelor vremii. Dar şi voinţă ardentă de a descoperi noul în complexitatea relaţiilor sociale, de a-l crea, de a-l face să triumfe. Această idee, a permanenţei spiritului revoluţionar, a acţiunii lui ca factor de înnoire, de regenerare socială, are în prezent rezonanţe profunde şi în viaţa satului românesc, în activitatea ce se desfăşoară în domeniul agriculturii noastre socialiste.

Ne-am obişnuit ca în momente de bilanţ să facem apel la cifre. Şi cifrele cele mai grăitoare sînt acelea care arată cît producem. Iată, în deceniul trecut producţia agricolă a crescut de 1,7 ori. Transformarea treptată a agriculturii într-o variantă a muncii industriale, trecerea la înfăptuirea unei noi revoluţii agrare, măsuri iniţiate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi înfăptuite sub directa sa îndrumare, au determinat şi determină prefaceri profunde şi în „orarul" satului. Se lucrează în „flux continuu", iarna şi primăvara, vara şi toamna; se lucrează cu maşini moderne, după toate regulile agrotehnicii moderne. „Meseria de ţăran" a fost racordată la cele mai noi cuceriri ale cunoaşterii umane. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a afirmat că nu-i uşor să fii constructor de maşini, dar că e mai greu să fii agricultor. Pornind de la acest adevăr, de nenumărate ori s-a adresat ţăranilor cu îndemnul de a învăţa, de a se pregăti fără încetare, de a da un conţinut nou profesiei de agricultor, de a atrage în această profesie tot mai mulţi tineri, de a-i face s-o înţeleagă bine, s-o îndrăgească şi s-o stăpînească la cotele înalte ale agrotehnicii moderne.

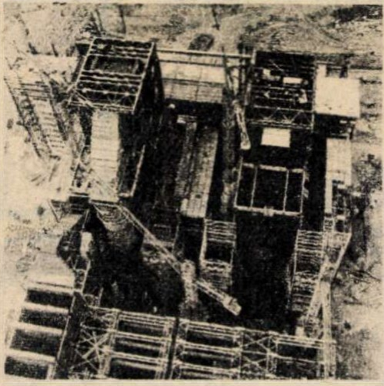

Dar oraşele? Ce transformări au suferit, în aceşti 18 ani, oraşele patriei? Vă propunem o „excursie" pionierească la Tîrgovişte. De fapt, am putea alege oricare oraş al ţării, pentru că pretutindeni vom întîlni importante prefaceri înnoitoare; pentru că industrializarea, dezvoltarea armonioasă, echilibrată a tuturor judeţelor au schimbat din temelii viaţa centrelor urbane ale ţării. Priveliştea urbei prăfuită vara, noroioasă toamna dincolo de strada principală, de „salonul de primire", despre care vorbea cu tristeţe marele nostru cărturar Nicolae Iorga, dăinuie acum numai în amintiri. Odată cu constructorii uzinelor ultramoderne au venit, la Tîrgovişte, arhitecţii. Mai întîi pe planşete, apoi în realitate au început să prindă contur noile cetăţi ale civilizaţiei socialiste. În oricare oraş al ţării vom merge, vom vedea că au fost ridicate, în aceşti 18 ani de prefaceri înnoitoare, uzine moderne, blocuri de locuinţe, instituţii culturale, localuri de şcoli, biblioteci publice, spitale, magazine moderne.

Se cuvine să spunem, în cuprinsul acestui comentariu, un cuvînt şi despre şcoală. În toţi aceşti 18 ani de cînd tovarăşul Nicolae Ceauşescu se află în fruntea partidului şi a ţării, şcoala a fost activ şi pregnant implicată în toate marile prefaceri înnoitoare din viaţa României. O analiză atentă ne arată că s-a asigurat un raport direct între cifrele de şcolarizare şi numărul mereu în creştere al locurilor de muncă; între structura reţelei de şcoli generale, licee, facultăţi şi dinamica profesiilor; între cerinţele activităţii economico-sociale şi conţinutul procesului instructiv-educativ, accesul la învăţătură fiind liber pentru absolut toţi fiii ţării, fără deosebire de naţionalitate. S-a trecut activ, din iniţiativa tovarăşului Nicolae Ceauşescu, la transformarea revoluţionară a învăţămîntului românesc, la integrarea lui cu cercetarea şi producţia.

SUPER ONE-ELEVEN
tarom
ROMBAC 1-11

Întreaga problematică a educării tineretului se află în centrul atenţiei partidului, a secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. În anii de după cel de-al IX-lea Congres, partidul a elaborat o concepţie nouă, profund originală privind rolul, răspunderile şi atribuţiile tineretului şi copiilor, ale organizaţiilor lor revoluţionare în opera de construcţie a noii societăţi. Abordarea concretă a problematicii tineretului şi copiilor, prefigurarea unui cadru larg de acţiune pentru Uniunea Tineretului Comunist şi Uniunea Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România, pentru Organizaţia Pionierilor şi Organizaţia „Şoimii patriei" îşi găsesc un loc important în documentele şi hotărîrile de partid, în lucrările secretarului general al partidului, în care sînt definite principalele caracteristici, rosturi şi răspunderi ale generaţiei tinere. Trăsăturile fundamentale ale concepţiei tovarăşului Nicolae Ceauşescu cu privire la tineret se întemeiază pe acţiunea fermă a partidului pentru întărirea unităţii generaţiilor şi continuitatea dinamică a progresului istoric, pentru participarea responsabilă a tuturor tinerilor, a tuturor copiilor, fără deosebire de naţionalitate, împreună cu toţi oamenii muncii, la dezvoltarea economică, politică şi socială a patriei noastre.

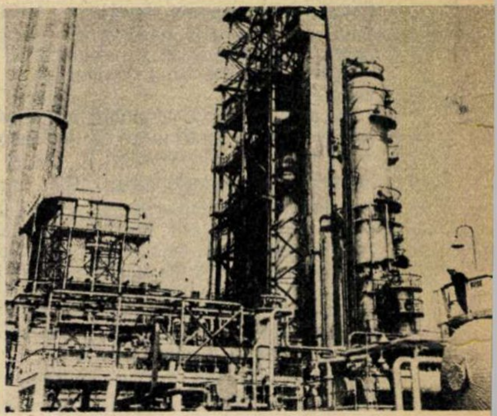

Un om pentru o epocă: tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, preşedintele ţării. S-a ridicat din rîndul acestui popor eroic, istoria înscriindu-i numele pentru totdeauna în galeria marilor eroi ai neamului. Idealurile sale cele mai înălţătoare, ţelul suprem al voinţei şi luptei sale sînt slujirea poporului, ridicarea neabătută a patriei pe cele mai înalte culmi de progres şi civilizaţie socialistă, creşterea neîncetată a prestigiului României în lume.

O epocă pentru oameni: „Epoca Ceauşescu". Epoca acestor ani rodnici de după cel de-al IX-lea Congres al partidului, cei mai rodnici din întreaga existenţă a României, dominată puternic de gîndirea cutezătoare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, de acţiunea sa consecvent revoluţionară, de suflul creator şi novator pe care secretarul general al partidului l-a adus la întreaga activitate economico-socială a patriei.

Omagiindu-l cu prilejul împlinirii unei jumătăţi de veac de activitate revoluţionară şi a zilei sale de naştere, ţara, poporul au adus prinosul celei mai alese recunoştinţe omului care trăieşte mereu la cea mai înaltă tensiune, luminat de patriotismul său fierbinte şi de convingerea că marea bătălie pentru progresul ţării solicită energia fiecărei clipe.

GALERIILE DE ARTĂ Cutezătorii

ANI DE ÎMPLINIRI

Numai cel ce desenează de mic copil cunoaște bucuriile creației. Să desenezi un peisaj și să descoperi frumusețile naturii, să trasezi pe hîrtie profilul unui om și să-i recunoști trăsăturile caracteristice, ce-l deosebesc de ceilalți oameni, sau să construiești din linii un cub și alte figuri geometrice, un automobil ori o mașină zburătoare, sînt dovada talentului și a preciziei observării riguroase și permanente, a priceperii de a înregistra și comunica impresiile, gîndurile și a voinței de a înfăptui ceva concret.

Recenta expoziție a pionierilor și școlarilor organizată în sala Institutului de Arhitectură din București conține ceva deosebit în raport cu arta de a desena. Prin selectionarea celor mai reprezentative lucrări ale pionierilor și școlarilor, a sporit nivelul expoziției, atît prin diversitatea temelor pe care le reprezintă, cele mai multe inspirate din istoria țării noastre și din temele construirii socialismului, cît și prin o știință remarcabilă a compozițiilor colorate de maniere ce pot trezi invidia oricărui artist. Cu alte cuvinte, expoziția evidențiază capacitatea artistică a micilor creatori.

Temele lucrărilor sînt cu precădere ale înaintării republicii noastre pe drumul luminos al socialismului și ale celor ce au văzut copiii în mediul lor cotidian, acasă, la școală, în locurile de muncă ale părinților, în excursii sau sînt rodul bogatei lor imaginații.

Dar ceea ce m-a impresionat, ceea ce am remarcat ca un element de progres în creația artistică a pionierilor, cu atît mai mult cu cît desenul artistic a devenit în școli un auxiliar al timpului liber, este compoziția artistică, axată în special pe compoziția picturală, îmbinînd unitar desenul și culoarea în scopul reprezentării unui subiect. Tomuri întregi s-au scris despre arta compoziției și, studiindu-se creația marilor artiști, s-a subliniat și s-a definit ceea ce se înțelege prin formă, volum, luminozitate, culoare, spațiu, structură, ritmica vizuală, centrul de atenție, unghiul de vedere, proporția, simetria, sentimentul decorativismului, expresivitatea ș.a.m.d. Artiștii plastici le studiază și le aplică în munca lor de ceație, uneori schematic făcînd picturi reci, geometrizate, alteori exagerează un criteriu sau altul pierzînd echilibrul și armonia generală a compoziției. Se înțelege deci că arta compoziției este știința îmbinării tuturor elementelor operei de artă, care permite să se exprime, cu mare forță și plenitudine, un subiect, o temă, o idee. Compoziția este astfel idealul spre care tinde măestria oricărui artist.

Dar copiii? Ei nu au timp să învețe sau să studieze ceea ce se predă în institutele de arte plastice și totuși lucrările pe care le-am văzut în expoziția republicană excelează prin calitate, prin compoziții originale și expresive, printr-un colorit emoțional și „modern" în sintetizarea lui și reducerea la cîteva tonuri contrastante, prin o ritmică vizuală ce determină în privitor o atracție pasională; toate acestea reprezintă adevăruri afirmate de micii artiști și înregistrate în lucrările lor cu deplină și nealterată sinceritate, cu o vitalitate ce uimește și atrage prin înfățișarea scenelor de viață în toată multilateralitatea ei, prin o ardere și nerăbdare creatoare în distribuirea detaliilor în compoziție.

Grecii numeau compoziția „drama" pictorului în sensul de punerea în scenă a unui subiect. În lucrările din expoziție, punerea în pagină, adică aranjarea scenică a detaliilor subiectului pe care și l-a ales micul artist, reflectă originalitatea, priceperea, talentul și noutatea creației lui. O asemenea artă a fost deseori alăturată „artei naive", datorită capacității de a fi sinceră, de a respinge, prin necunoaștere, legile obiective ale creației, lăsînd liberă interpretarea și redarea subiectivă a realității. Dar nu vom putea numi astfel creațiile școlarilor, deoarece ei posedă azi suficiente cunoștințe despre artă, ei au văzut expoziții și muzee, au citit cărți – biografii ale artiștilor, au privit emisiile speciale la televiziune și au, în acest mod, opțiuni pentru un artist sau altul, încît operele realizate de ei au implicat atît sinceritatea și subiectivitatea, dar sînt și efectul unei culturi și influențe a artei profesioniștilor, pe care școala și societatea le pun la îndemînă lor. Tinerii artiști manifestă o măiestrie a compoziției, desenului și a armoniilor cromatice, măiestrie care este fecundată de capacitatea spirituală, de imaginația fiecăruia

Cînd există un sentiment puternic, atunci totul este ușor și frumos. Inspirația este transpunerea unor stări sufletești. Totodată, tinerii artiști sînt animați de curiozitate, de dorința de a ști, de voința de a se realiza. Există și diferențe de calitate între expozanți. Unii sînt timizi în a se exprima, alții se pierd în detalii neînsemnate – la unii se simte ezitarea, la alții graba sau emfaza.

Desigur nu toți expozanții vor ajunge un Grigorescu, Andreescu, Luchian sau un Brâncuși. Plăcerea și bucuria creației îi vor însoți însă pe tot parcursul vieții și, în funcție de profesiunea pe care o vor alege, își vor orienta plăcerea actuală și talentul fie spre desenul tehnic, anexat științei și arhitecturii, fie spre cel artistic. Limbajul artistic se inserează într-o cultură și în înclinațiile specifice fiecăruia.

Însuși George Enescu fusese un desenator înzestrat și nu deseori, în copilărie, înclinația spre pictură, așa cum ne arată un portret compozițional, naiv în esența lui, manifesta un simț remarcabil al compoziției și neașteptat la vîrsta sa, demonstrînd o ordine și un ritm ingenios rezolvate îndeosebi în precizia și aranjarea detaliilor caracterizante. Deseori, mai tîrziu, îl amuza să-și facă autoportretul, cu sinceritate emoționantă și de o calitate artistică deosebită. Alteori desena la sfîrșitul partiturii, o vignetă, o caricatură, o transpunere imaginativă a unui gînd. Un alt exemplu este marele nostru poet Tudor Arghezi. Unui spirit, ca al lui, dispus să răscolească esențele și să remarce detaliile cele mai caracteristice i s-a potrivit – ca armă și expresie – desenul, acest gen al artelor plastice de ascuțime penetrantă. Desenele sale executate fulgerător, pe foi de caiet, sînt atente la figurarea unui tip, la surprinderea unui gest sau sînt duios contemplative, impresionist concepute, atunci cînd se află în fața naturii. Sînt notații prețioase ale unui poet ce tratează acuitatea și precizia verdictului. Cred că nu există un portret care să mărturisească mai veridic, în violențe grafice expresive și originale, cu măestrie șlefuite, caracterul și vigoarea gîndirii lui Gala Galaction, decît schița, din profil, făcută de Arghezi în 1948. De asemeni, Arghezi a dat examenul cel mai pretențios în **Autoportret**, sinceră și autentică însăilare grafică a trăsăturilor fizice și expresiv-spirituale ale poetului. Astfel, am vrut să arătăm că arta este tovarășul de drum al omului ocupat să creeze și să producă.

Expoziția republicană a pionierilor marchează un fenomen specific societății noastre: promovarea și stimularea spiritului creator al copiilor, sporirea interesului pentru artele plastice, configurarea la un nivel calitativ a artei copiilor

MIRCEA DEAC

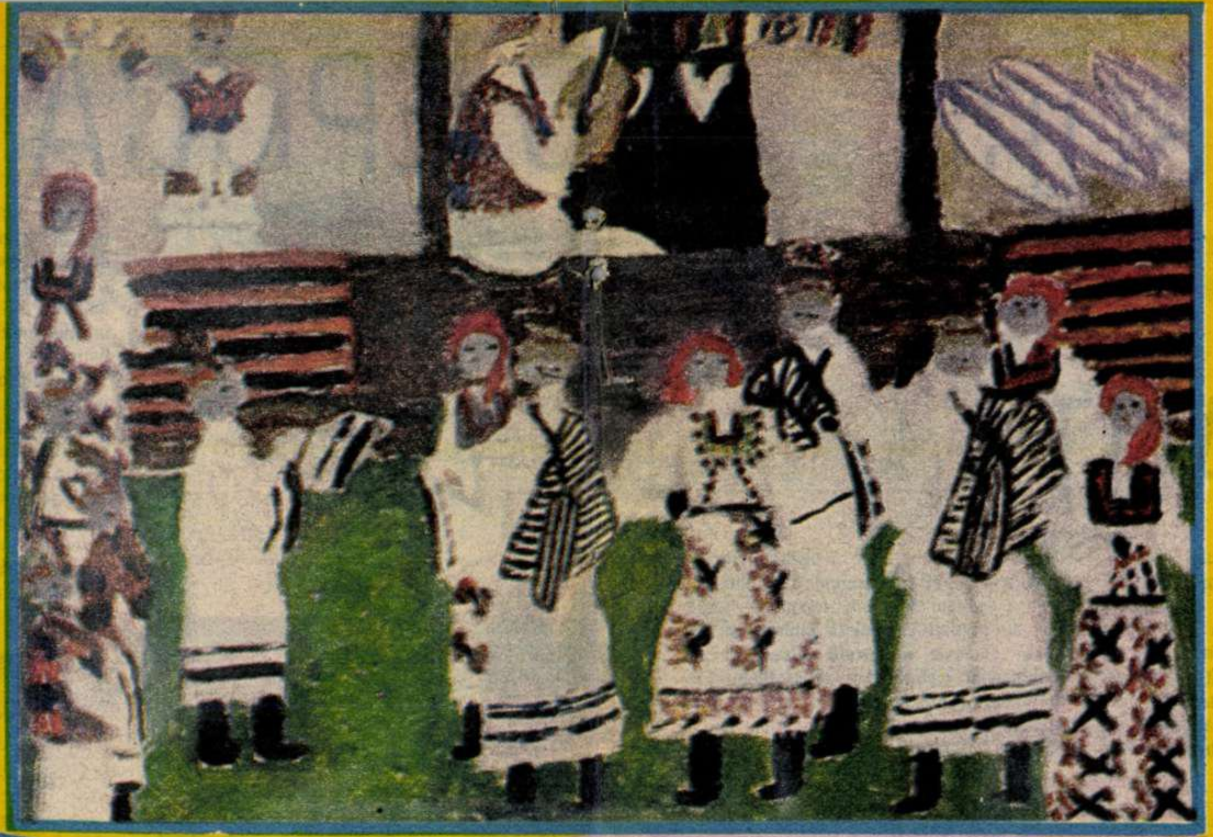
4

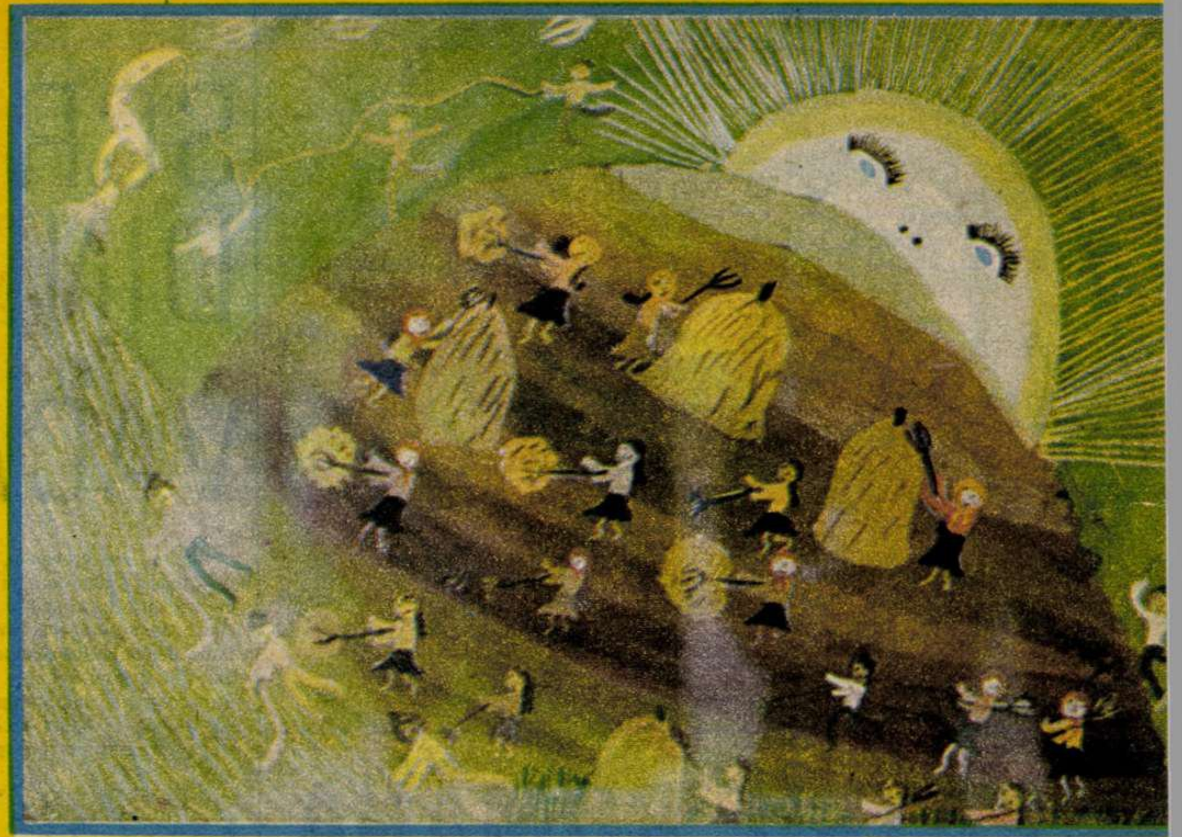
6

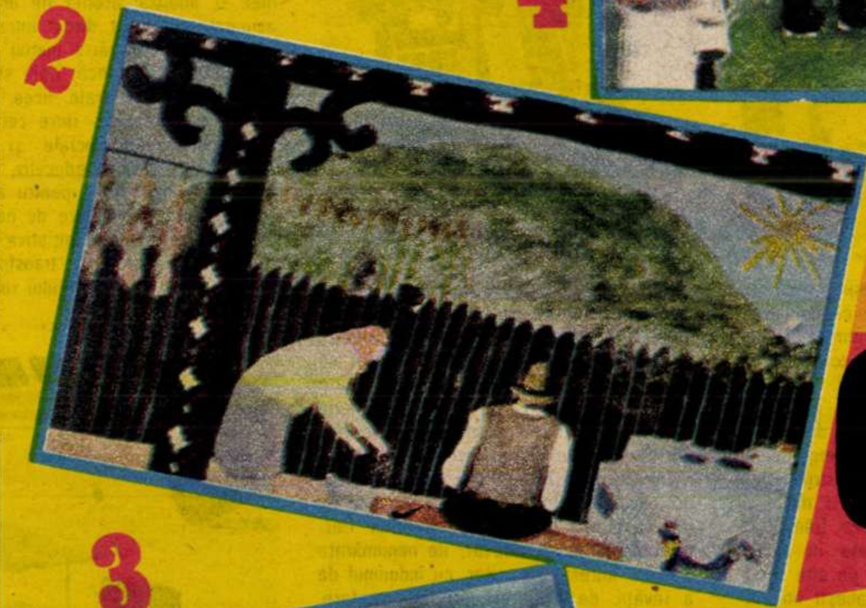
2

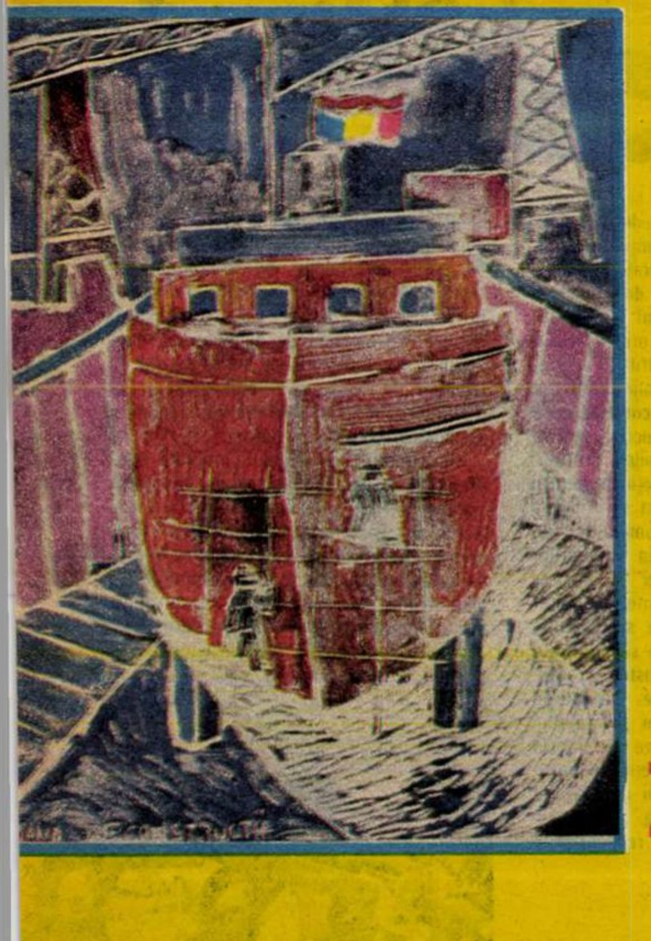
1

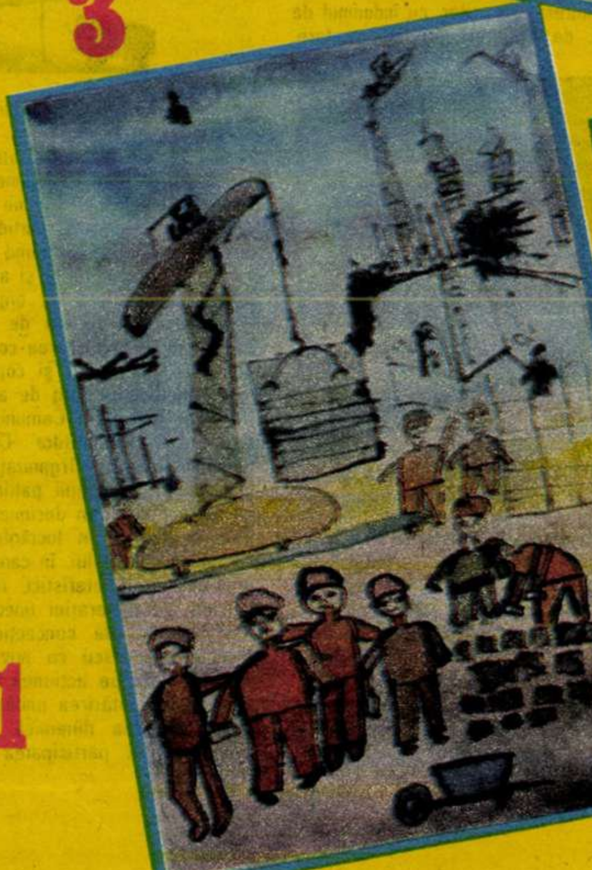
3

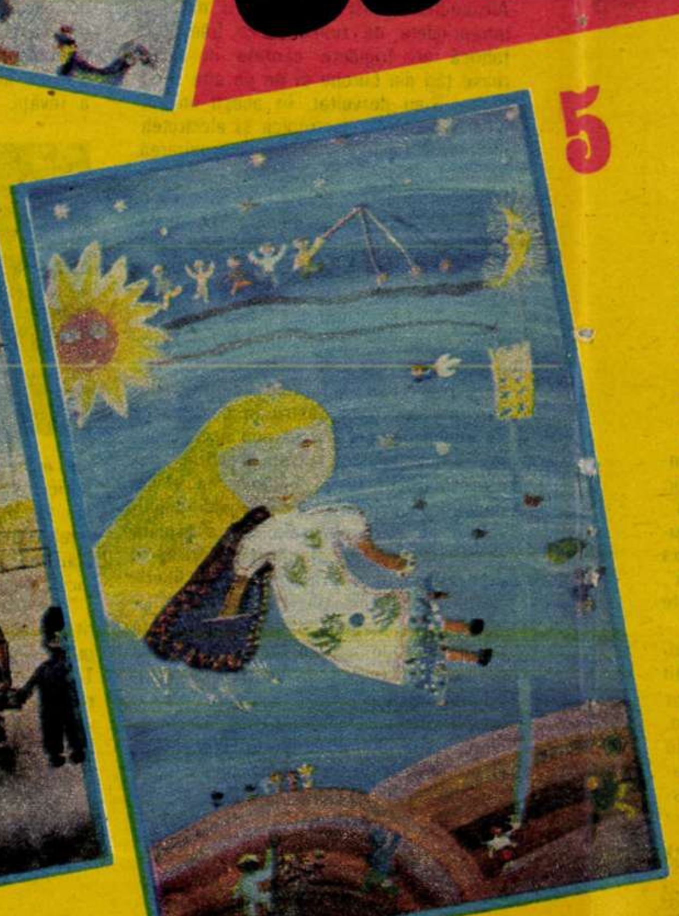
5

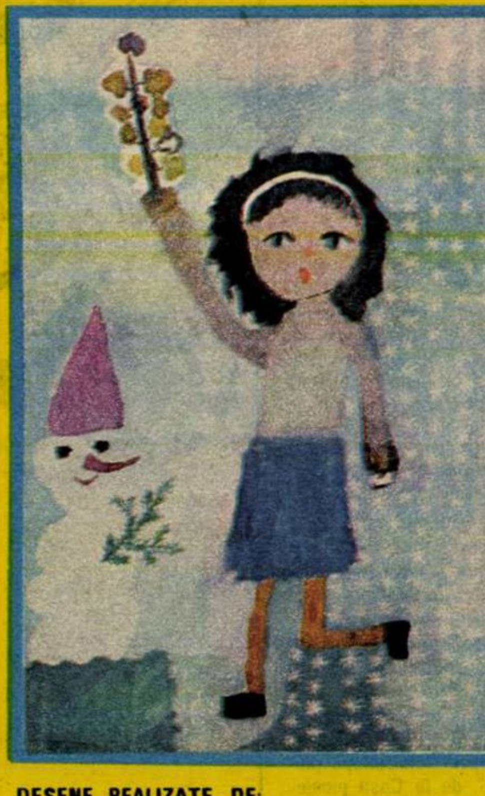
7

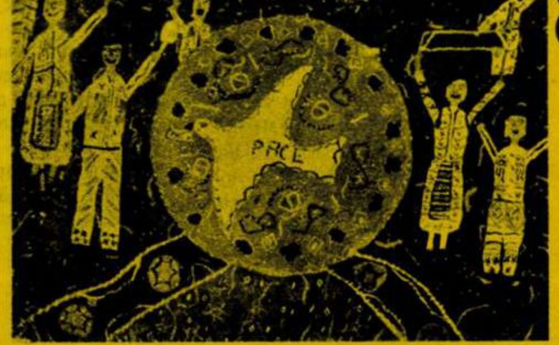
8

DESENE REALIZATE DE:

1. **ANCA GAIȚA**, clasa a V-a, Constanța
2. **ANTONELA FLUCUȘ**, clasa a VIII-a, Brașov
3. **MAGDALENA TEOHARIE**, clasa a V-a, Galați
4. **MIHAELA CHIȘ**, clasa a VIII-a, Satu Mare
5. **BIANCA CHIRILOIU**, clasa a II-a, Albești,Argeș
6. **MARIANA STĂNICĂ**, clasa a VII-a, Albești,Argeș
7. **ALINA PLETEA**, clasa a VII-a, Urziceni,Ialomița.
8. **VEREȘTIUC FLORIN**, clasa a IV-a, Suceava.

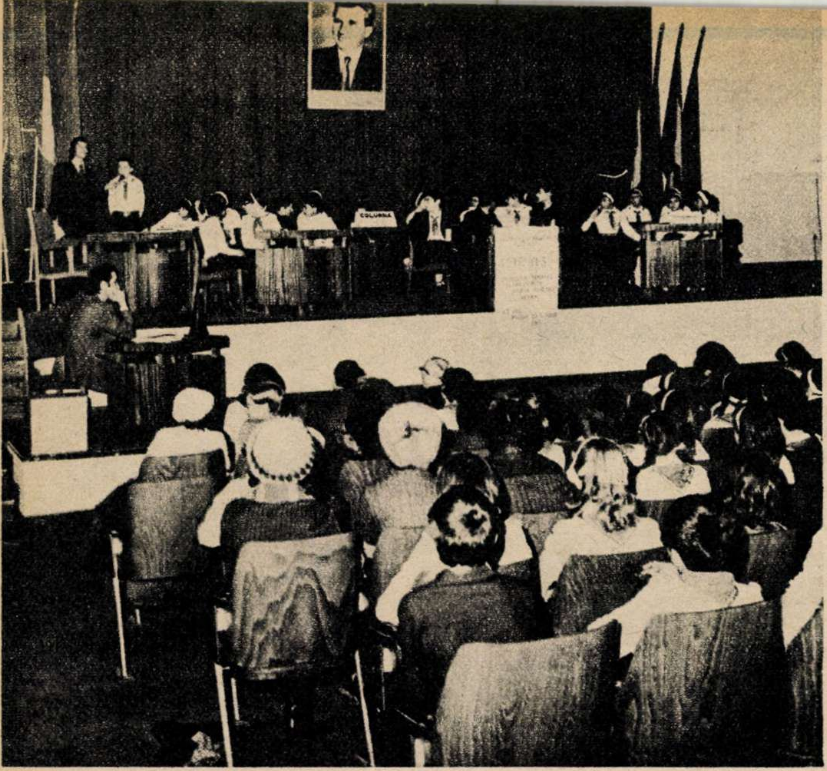

PATRIE ROMÂNĂ, ŢARĂ DE EROI

Acţiunea-concurs de educaţie patriotică **„Patrie română — ţară de eroi"**, lansată în luna decembrie 1982, în toate unităţile de pionieri din ţară, devine tot mai bogată în manifestări, exprimînd ataşamentul tinerilor participanţi, interesul profund pentru cunoaşterea cît mai temeinică şi devotată a bogatei şi eroicei istorii făurite de-a lungul mileniilor de poporul nostru. Prin acţiuni şi activităţi care cunosc o înflorire tot mai grăitoare, se adună primele date emoţionante care deschid în perspectivă paginile luminoase ale albumului-jurnal dedicat acestei acţiuni şi care urmează să fie întocmit în fiecare unitate de pionieri. Din mulţimea veştilor transmise, care semnalează declanşarea cu succes a acţiunii, prezentăm cititorilor o pagină de agendă pionierească.

● **Drumurile ţării, drumurile inimii** au însemnat pentru pionierii şcolilor generale din comunele ieşene Gropniţa, Ţibăneşti şi Ciurea propriile drumuri pe care le-au parcurs în aceste zile de vacanţă, cînd au vizitat monumente şi muzee istorice, precum şi vestigiile istorice din nordul Moldovei.

● **„Să cunoaştem trecutul glorios al patriei"** şi-au intitulat pionierii Şcolii generale nr. 1 şi ai Liceului pedagogic din oraşul Blaj vizita pe care au făcut-o la Muzeul orăşenesc de istorie din localitatea lor natală.

● **Întîlnire cu legenda**: pionierii de la Şcolile generale nr. 1 şi 3, din municipiul Hunedoara, au poposit în localitatea Arănieş, unde au cules materiale etnografice în vederea alcătuirii unui colţ muzeistic şi a unei monografii.

● **„Mehedinţi — trecut, prezent şi viitor"** — sub acest generic, pionierii de la Şcoala generală nr. 1 Drobeta-Tr. Severin au vizitat Muzeul „Porţile de Fier".

● Concursurile gen **„Cine ştie, cîştigă"** se bucură de o participare din ce în ce mai vie în cadrul amplei acţiuni „Patrie română — ţară de eroi". Pionierii din comuna Coţuşca şi de la Şcoala generală nr. 3 Vorniceni, judeţul Botoşani, au organizat concursuri de acest gen, închinate marilor realizări ale poporului român. ● Pionierii de la Şcoala generală Codăeşti, judeţul Vaslui, au organizat un concurs intitulat „File din istoria patriei străbune" ● Pionierii de la Şcoala generală nr. 1 Cleja, judeţul Bacău, au organizat concursul intitulat „Pagini de vitejie" ● În Capitala ţării, pionierii participă la faza şcolară, în această lună, a acţiunii iniţiate de ei: „Cinstire înaintaşilor, omagiu contemporanilor". (În imaginea-foto vă prezentăm un aspect de la un concurs gen „Cine ştie, cîştigă", al pionierilor bucureşteni, intitulat „Aspiraţii şi împliniri în istoria poporului român", concurs care s-a desfăşurat în frumoasa aulă a Muzeului de istorie a R.S.R.)

La închiderea ediţiei: Subredacţia pionierească „Muscelul", de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Cîmpulung-Muscel transmite: „Pionierii din localitatea noastră au organizat recent o excursie la Complexul muzeal de la Goleşti şi la Muzeul judeţean, Argeş. Vechiul „Conac al Goleştilor" ne-a îndemnat, în faţa exponatelor, să reconstituim cu ochii minţii efervescentele momente ale anilor revoluţionari 1821, 1848, ale vitejescului an 1877. Vizitînd apoi Muzeul judeţean, am fost şi mai mîndri că pe teritoriul judeţului nostru, a cărui istorie se integrează organic în istoria patriei, s-au găsit numeroase dovezi materiale ale existenţei noastre de milenii pe aceste meleaguri".

SCRISORI DIN VACANŢĂ

Iată că ne apropiem, dragi prieteni, de „finişul" captivantului nostru periplu de vacanţă. Însă înainte de a ajunge la „linia de sosire" mai avem încă multe fapte demne de consemnat în jurnalul de bord al acestei vacanţe atît de active, de rodnice şi de... competitive — căci nu trebuie să uităm nici cavalcada întrecerilor artistice sau sportive desfăşurate pe traseele ei. Precum nici drumeţiile şi excursiile sau minunatele zile petrecute în tabere. Nu se poate să nu notăm, de pildă, o acţiune care a avut loc în...

Premieră absolută în taberele Tamina şi Predeal

Nu, nu despre o premieră artistică e vorba — deşi nici aici n-au lipsit antrenantele şi atractivele după-amieze sau seri cultural-artistice şi distractive. Atunci, ce fel de premieră a avut loc la Tamina şi Predeal? Ei bine, aceste două tabere devenite... surori (e drept că sînt şi destul de apropiate ca distanţă) în perioada 23—29 decembrie a anului căruia îi spunem de-acum „trecut" — 1982 — au găzduit **cea dintîi întîlnire şi cel dintîi colocviu de profil între membrii echipajelor cîştigătoare ale trofeelor Expediţiilor „Cutezătorii"**. Acestea au fost echipajele premiante ale ediţiei 1981. Premieră absolută, aşadar, în istoria expediţiilor, care a reunit, în decorul montan al Bucegilor, pe membrii echipajelor: „Lotru '81", „Pelendava", „Bristena", „Mioriţa", „Temerarii", „Şoimii Neamţului", „Şoimii Făgăraşului", „Samus 2000", „Prietenii munţilor", „Cireşarii", „Plutaşii de pe Siret", precum şi cele două echipaje „Vulturii".

Cum era şi firesc, întîlnirea a ocazionat un schimb de experienţă privitor atît la pregătirea şi desfăşurarea expediţiilor cît şi la valorificarea roadelor acestora. Evident, au fost exprimate şi foarte utile opinii şi sugestii referitoare la organizarea viitoarelor ediţii. În programul acestui colocviu s-a înscris şi un instructiv

1

dialog cu activiști din cadrul organelor locale de partid. Fără îndoială, de un real folos le-au fost expediționarilor noștri întîlnirea și discuțiile cu membri ai „Salvamontului" din zona Predealului. Un capitol de mare atracție l-a prilejuit gala de filme sportive, dintre care cel mai captivant a fost — după cum ne-a mărturisit expediționarul vrîncean Eduard Pușchin — documentarul despre apariția și evoluția schiului. În replică... cine-foto, veteranii expediționari vîlceni au prezentat o suită de secvențe color din istoria echipajului lor.

Precum se știe, expediționarilor le șade bine cu drumul. Cum puteau să piardă ei prilejul unui atît de bine venit antrenament de iarnă în vederea expedițiilor din vară? Bucegii le-au stîrnit din nou dorul escaladării munților — dovadă excursiile la Poiana Brașov, Trei Brazi, Pîrîul Rece, Diham, Cota 1400 etc. Însă tot atît de bine le șade expediționarilor și cu istorisirile la vreme de seară, chiar la... gura sobei, cum au și avut norocul membrii celor opt echipaje găzduite de tabăra Predeal. Cîte peripeții și întîmplări, pline de neprevăzut și aventură, n-au fost povestite și repovestite între prieteni și confrați întru pasiunea drumeției?! Firește, ele au fost relatate la dimensiunile realului, n-a fost adică nevoie să se mai scurteze din... coada cumetrei vulpi, chiar dacă eroii noștri au avut uneori de-a face, de-adevăratelea, cu personajul păcălit de dumneaei.

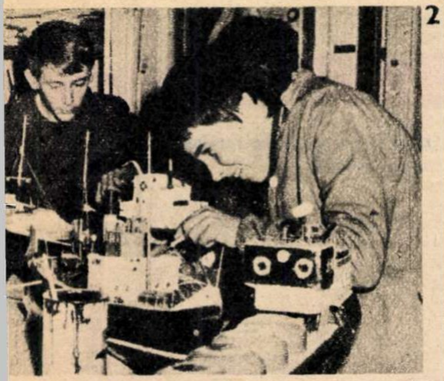

2

Din programul de antrenament nu puteau lipsi demonstrațiile de abilitate și întrecerile de viteză contra-cronometru în instalarea și demontarea corturilor. Cine credeți dumneavoastră că a cîștigat proba de montare rapidă a unui cort? Ei bine, un echipaj de fete! Componentele echipajului „Bristena" din Slatina.

...Tamina, 29 decembrie. E ultima seară petrecută aici de către membrii echipajelor „Temerarii" (Bursuceni — Suceava), „Șoimii Neamțului" (Piatra Neamț), „Cireșarii" (București), „Plutașii de pe Siret" (comuna Nicolae Bălcescu — Bacău) și „Vulturii" (Moldova Nouă, Caraș-Severin). Asistăm la un foarte amuzant program artistic prezentat de brigada taberei sub bagheta... regizorală, a cui credeți? A veteranului schior Stelian Gheorghiu, acest extraordinar de iubitor și statornic prieten al copiilor — supranumit și „părintele minibaschetului românesc". Dar am uitat să vă spunem că în debutul acestui spectacol-surpriză a avut loc festivitatea de premiere a cîștigătorilor „Duelului cunoștințelor", întrecerilor de fotbal, tenis de masă, șah, probelor demonstrative și jocurilor de cabană. O diplomă cu totul neobișnuită a fost acordată echipajului „Vulturii" pentru schi... pe iarbă! O diplomă de consolare, se înțelege, pentru vajnicii expediționari caraș-severineni, care, deși veniseră pregătiți cu tot dichisul să schieze în Bucegi, n-au avut parte de materia primă necesară acestei rîvnite competiții. Și parcă tot pentru a le mai diminua necazul, chiar la startul carnavalului taberei au început a se slobozi dinspre cerdacurile cerului mari fulgi de nea. Iată că ninge, ninge „festiv" în această strălucitoare seară de carnaval. „Ninge, ninge!" — izbucnesc în cor de bucurie glasuri de copii care dau năvală în curtea taberei, inaugurînd mult-așteptata bătălie cu bulgări de zăpadă. „Ninge, ninge!" — repetă ecoul pădurii și al munților nerăbdători să-și îmbrace, în fine, somptuosul veșmînt de omăt. *

Iată și o exemplificare-foto *înfățișînd iarna într-una din ipostazele ei cele mai autentice. Personajele cu care faceți cunoștință se pare că au fost primii oameni de zăpadă iviți în orașul Miercurea-Ciuc (foto 1). Asistăm la o competiție care pune la încercare fantezia și măiestria zeloșilor constructori, declanșînd totodată veselia, dar și aprecierile arbitrilor-spectatori. Dar de la Miercurea-Ciuc ne-au parvenit și imagini care ilustrează activitate intensă în cercurile Casei pionierilor și șoimilor patriei (foto 2).*

3

Nenumărate scrisori din vacanță ne ilustrează repertoriul ei atît de bogat, fapt pe care-l atestă și fotocaleidoscopul trimis recent de către colegii voștri din Brăila. Mai au oare nevoie de explicații aceste imagini? Ele vorbesc de la sine despre acest perpetuu dialog al pasiunilor din domeniul tehnicii (foto 3 și 4).

O scrisoare sosită din Satu Mare, *mai precis din tabăra de instruire a activelor pionierești din unitățile județului, ne relatează despre programul complexelor acțiuni desfășurate aici: dezbaterile privind sarcinile ce revin Organizației pionierilor din documentele Conferinței Naționale a partidului, întîlnirile cu activiști de partid, vizitele în unitățile economice ale orașului, la Muzeul județean. N-au lipsit, bineînțeles, orele petrecute în veselul orășel al copiilor, dialogul cu colegii din cercurile Casei pionierilor și șoimilor patriei, întrecerile sportive, manifestările cultural-artistice, recreative. Într-un cuvînt – zile de vacanță petrecute și instructiv, și plăcut.*

Reporterii subredacției „Trivale" transmit și ei pe lungimea de undă a vacanței vești care confirmă cît de fructuos știu pionierii piteșteni să-și folosească răstimpul dintre cele două trimestre de muncă, de învățătură. Iubitorii literaturii au vizitat în prima decadă a lunii ianuarie Casa memorială „Liviu Rebreanu" din Valea Mare, loc în care a trăit și a lucrat mai mulți ani autorul impresionantului roman al răscoalei din 1907. Pasionații muzicii și-au propus un dialog pe tema „Cît știm și ce știm despre instrumentele muzicale", urmat de audiția unor înregistrări pe discuri din lucrări aparținînd compozitorilor români și străini. În final, fanfara Casei pionierilor și șoimilor patriei a ținut să ofere un recital-potpuriu din bogatul lor repertoriu muzical.

170 de pionieri *din județele Brașov, Constanța, Timiș, Bihor, Cluj, Bacău, Galați, Bistrița-Năsăud și municipiul București s-au întîlnit într-o tabără de anvergură republicană – la Sîngeorz-Băi, județul Bistrița-Năsăud. Fiind tabăra cluburilor școlare „Pionierul", se înțelege că aici s-au desfășurat numeroase întreceri sportive și turistice, însă nici paleta manifestărilor cultural-distractive n-a fost mai puțin bogată.*

La închiderea ediției — o știre tot din domeniul sportului: satul de vacanță Crasna a găzduit antrenamentele și competițiile celor mai buni 25 de gimnaști — fete și băieți — din județul Covasna. Printre ei se află, sperăm, și unii dintre viitorii campioni ai gimnasticii noastre, ai acestui sport de mare prestigiu pentru tricolorul românesc.

ILEANA PIȚA

4

Aşa arată nacela unui balon cu aer cald, furnizat de butelii cu propan.

DIN ENCICLOPEDIA CUTEZANŢEI:

CAVALERII CURAJULUI DIN NACELE

Poate că nici unul dintre mijloacele de locomoţie inventate de om nu a avut o istorie atît de zbuciumată precum aceea a baloanelor — de la anonimat la glorie, apoi de la glorie la decădere şi, din nou, într-o impresionantă ascensiune —, cu momente dintre cele mai spectaculoase, în care îndrăzneţii cuceritori ai văzduhului au trăit aventuri de neînchipuit. Propunem cititorilor acestor rînduri să deschidem marea carte în care s-au scris faptele lor şi să parcurgem doar cîteva file din enciclopedia cutezanţei sau. altfel spus, întîmplări din nacelele baloanelor.

Primii aeronauţi au fost... oaia, raţa şi cocoşul!

Calendarul arăta data de 19 septembrie 1783. În parcul palatului de la Versailles era adunată întreaga curte, apoi o mulţime pestriţă şi gălăgioasă, nerăbdătoare să vadă „minunea" fraţilor Joseph şi Etienne Montgolfier, „băşica zburătoare" adusă aici în faţa lui Ludovic al XVI-lea. Cineva îi şoptea la ureche suveranului o istorioară care, dealtfel, era adevărată. În urmă cu un an, soţia lui Joseph Montgolfier din Annovay întinsese o rochie la uscat deasupra unei sobe încinse. La un moment dat, rochia uscată se umflă de căldură ca un balon şi se ridică pînă în tavan sub privirile uimite ale celor din casă. Şi-n clipa aceea, în mintea ascuţită a lui Joseph se aprinse scînteia uneia dintre cele mai spectaculoase descoperiri ale omului. El

Noile şi modernele dirijabile din zilele noastre.

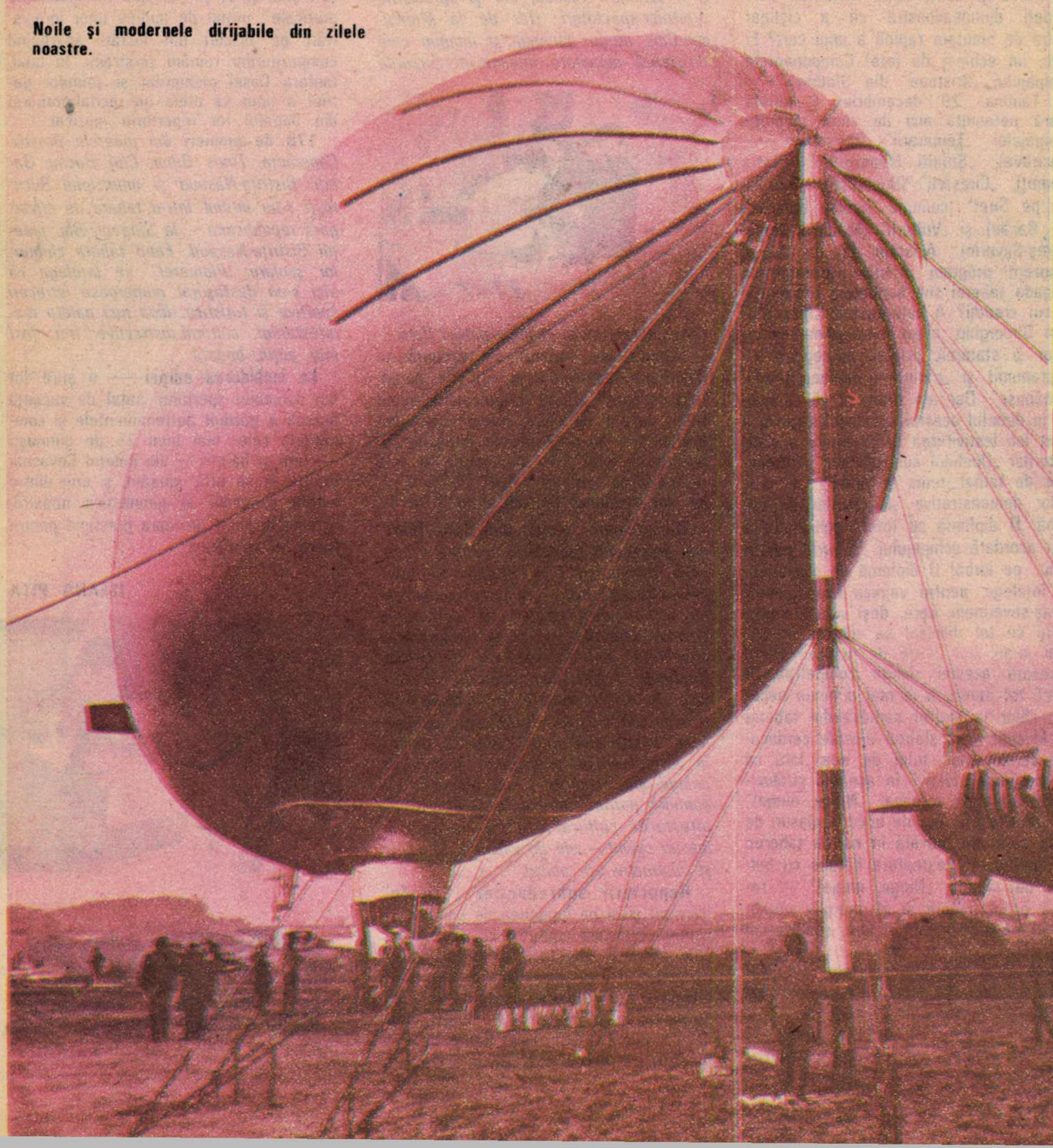

Unul dintre baloanele româneşti cu care s-a zburat în 1911.

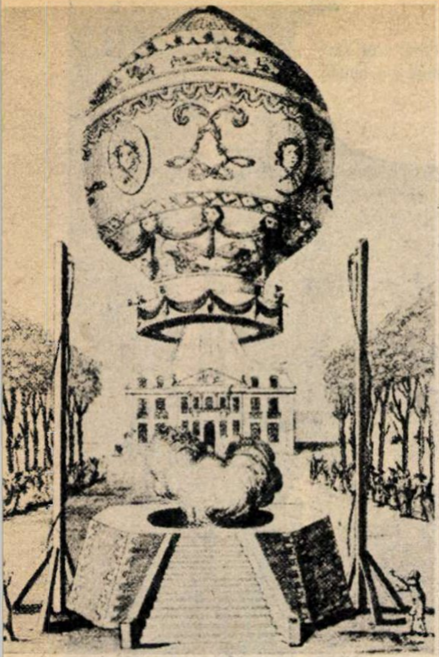

Primul voiaj aerian, în 1783.

şi cu fratele său s-au apucat şi au confecţionat un mare balon din pînză căptuşită cu hîrtie. Apoi au aprins un foc mare sub gura deschisă a balonului, care a început să se smucească în frînghiile cu care era legat. La un semnal, cei doi inventatori au tăiat ancorele şi nava a ţîşnit spre înălţimi pînă la 1 800 m şi a zburat cale de 3 km. Acum, un balon perfecţionat, avînd legată de el o nacelă, se afla la Versailles.

Peste mulţime se aşternu liniştea şi-atunci se auzi măcăitul unei raţe. „Ce mai e şi asta?" „Sînt pasagerii — răspunse Joseph — o oaie, un cocoş şi o raţă! Dacă balonul zboară cu ei, înseamnă că şi oamenii se vor putea înălţa în văzduh". Focul de sub gura balonului ardea tot mai tare. Lumea amuţise. Etienne ridică mîna şi-n clipa următoare ajutoarele lui tăiară frînghiile. Ca scăpat dintr-o praştie, „Montgolfierul" — cum era numită nava — se înălţă în văzduh în uralele mulţimii. În acea zi se semnă astfel actul de naştere al baloanelor.

Tragedia din nacela „Zenit"-ului

Trecuseră aproape o sută de ani. Primilor oameni care zburaseră cu „Montgolfierul" — fizicianul Pilatre de Rozier, însoţit de d'Arlandes — le-au urmat numeroşi alţi cutezători. Se construiseră baloane umplute cu hidrogen — gaz mai uşor decît aerul —, se traversase cu ele Canalul Mînecii şi s-au atins înălţimi de mii de metri. Dar cucerirea văzduhului a cerut şi jertfe. Una din acele tragedii s-a petrecut în nacela „Zenit"-ului, balonul construit de francezul Th. Sivel.

...Sîntem în curtea Uzinei de gaz „La Villette" din Paris. În nacela „Zenit"-ului, înţepenit în ancore, nemişcat, profilat pe cer ca o uriaşă sferă cenuşie, Gaston Tissandier, Croce Spinelli şi Th. Sivel, pregătiţi pentru o ascensiune cu caracter ştiinţific, îşi controlează ceasornicele: este ora 11 şi 34 minute, ziua de 15 aprilie 1875. O smucitură uşoară, un balans şi şuieratul uriaşei mingi, trasă spre cer de o putere nevăzută, este acoperit de uralele mulţimii.

Ce s-a petrecut în nacelă după decolare? Ştim numai din scurtele însemnări făcute de aeronauţi şi din mărturisirile lui Tissandier. În carnetul lui Croce Spinelli găsim prima însemnare: **„11 şi 57 minute. Simt o uşoară durere în urechi. Sîntem la 3 500 m şi parcă ne apasă ceva. Este, desigur, hidrogenul ce se scurge din balon..."**

Balonul urcă vertiginos. La o oră şi 20 minute după decolare se află la 7 000 m. Toţi trei simt o sfîrşeală în organism şi o senzaţie de sufocare. Lipsa de oxigen îşi face efectul! Iau cîteva inhalaţii din gazul dătător de viaţă, din tuburile de alături şi se mai înviorează. Tissandier, pe jumătate amorţit, mîzgăleşte — da, acesta-i cuvîntul — mîzgăleşte pe carnetul său: **„Am mîinile îngheţate. Mă simt... bine. Urcăm. Ceaţă la orizont. Croce respiră greu. Inhalăm oxigen. Sivel închide ochii. Croce de asemenea..."**

Sivel aruncă lest şi balonul urcă. Dar Sivel cade leşinat. Balonul atinge 7 500 m. Tissandier vrea să apuce tubul de oxigen, însă puterile nu-l mai ajută. Nu-l mai vede pe Croce. 8 000 m!... Vrea să se mişte, dar cade. Cînd îşi revine, notează: **„Coborîm! Arunc lest. Coborîm. Sivel şi Croce sînt leşinaţi"**. Nacela este scuturată brusc. Croce se însufleţeşte şi strigă: **„Aruncă lest!"** Tissandier notează ultimul cuvînt: **„Coborîm..."** şi leşină. Nu coborau însă, ci urcau vertiginos... La trei ore şi 30 minute de la decolare, Tissandier deschide ochii. Se simte ameţit. Balonul cade cu viteză îngrozitoare. Tissandier se tîrăşte spre locul unde Sivel şi Croce stau ghemuiţi. Îi trage de braţe. Îi strigă. Le descoperă feţele şi rămîne îngrozit. Sînt negre...

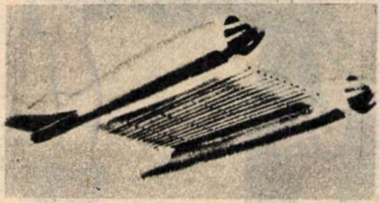

Balonul L 2 000, imaginat de elevii renumitului constructor sovietic Valentin Muricov, pare a fi un uriaş... vapor aerian.

Acolo, în valea Ginon, unde a aterizat „Zenit"-ul, se înalţă azi monumentul lui Sivel şi Croce Spinelli, care s-au jertfit pentru ştiinţa aeronauticii.

Acei ani de glorie

Aşadar, baloanelor le revine meritul de a fi deschis marea epopee a cuceririi văzduhului, mai întîi ca aeronave de zbor liber şi aerostate captive, apoi echipate cu motoare propulsoare au devenit dirijabile, adică pilotabile, şi-au început să străbată meridianele şi paralelele pămîntului. Prin 1818 îşi face apariţia şi la noi primul balon — „băşica" lui Caragea, cum a fost denumit —, confecţionat din pînză de Braşov, care, lansat de la Cotroceni, zboară pînă în comuna Căţelu, iar în 1874 este adus de la Paris un balon „modern", denumit „Mihai Bravul", cu care se fac ascensiuni cu oameni la bord. În 1894 ia fiinţă secţia de aerostate a armatei române, printre primele din lume. Aerostatierii români au scris pagini de glorie pe frontul de la Mărăşeşti, făcînd observaţii asupra poziţiilor inamice şi contribuind la reglarea tirului de artilerie a armatei noastre.

Anii de înfloritoare glorie a baloanelor sînt, îndeosebi, 1929—1937. În această perioadă s-au executat peste 600 de mari raiduri. Este traversat Atlanticul în curse regulate, Nobile şi Larsen survolează Polul Nord, iar între 8 şi 29 august 1929, „Graf Zeppelin" efectuează înconjurul lumii cu 64 pasageri la bord, trecînd peste Atlantic, traversînd Europa, Siberia, zburînd peste Japonia şi Pacific, America de Nord şi aterizînd la New York. Dar pe cît de imensă a fost gloria, pe atît de rapidă prăbuşirea. Cîteva mari catastrofe au avut darul de a îngrozi lumea. După 37 de traversări ale Atlanticului, unul dintre cele mai mari dirijabile din lume, LZ 129 „Hindenburg", cu o capacitate de 200 000 metri cubi, lung de 245 m, este lovit de un trăsnet în văzduh, ia foc şi, însoţit de un nor de fum, se prăbuşeşte. Din cei 96 de oameni de la bord, 35 şi-au pierdut viaţa. Baloanele au închinat steagul în faţa avionului. Se părea că pentru totdeauna. Dar iată, au renăscut din... propria cenuşă, ca pasărea Phoenix. Baloane sportive, baloane de transport şi... baloanele viitorului, aflate încă pe planşetele celor mai cutezători constructori.

La porţile stratosferei

Fără îndoială, un mare merit în reabilitarea baloanelor le revine sportivilor, „cavalerilor curajului", aflaţi mereu în bătălia pentru performanţe, pentru valorificarea marilor resurse fizice şi intelectuale ale omului. Şi baloanele i-au răsplătit, facilitîndu-le realizări extraordinare. Modernii aerostateri au reuşit să traverseze Atlanticul în baloane libere, se organizează campionate mondiale, iar în cadrul Federaţiei Aeronautice Internaţionale fiinţează o comisie care omologhează noile recorduri. Iată una dintre acestea, de domeniul fantasticului.

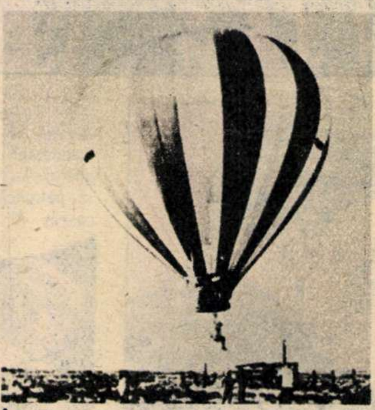

În plin zbor, prin oceanul aerian.

Sîntem pe un aerodrom de lîngă Moscova. Zeci de specialişti, fotoreporteri, aviatori şi paraşutişti se precipită în jurul balonului stratostat „Volga", sferă argintie din materiale speciale cu nacelă ermetizată. Doi ofiţeri de aviaţie, sportivi emeriţi, Andreev şi Dolgov, încearcă imposibilul: să sară cu paraşuta din nacela balonului, din stratosferă. Start! Sfera metalică urcă vertical, cu o viteză fantastică. Aparatele măsoară, minut cu minut, altitudinea. Aeronauţii, înghesuiţi în mica nacelă, au emoţii. Pînă unde? 10 000, 15 000, 20 000, 21 000 m. Pămîntul nu se mai vede. 23 000... 25 608 m. Balonul se înteţeşte, parcă, la graniţa stratosferei. „Succes, Evgheni!" „Succes, Piotr!" Şi cei doi temerari părăsesc nacela, într-o lume fantastică, pe un ger năprasnic, şi cad — „meteoriţi" vii — spre pămînt. Este cel mai spectaculos succes al balonului, cea mai impresionantă realizare a oamenilor de la şcoala curajului.

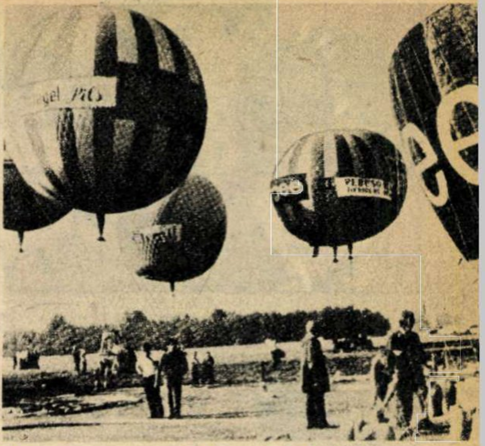

Start într-un concurs internaţional cu baloane libere.

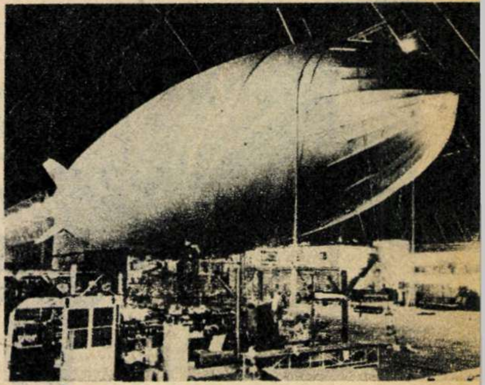

Într-o fabrică de dirijabile.

Constructorii visează... dar vise realizabile!

Specialiştii în baloanele moderne, conducătorii unor colective de constructori din Elveţia, S.U.A., R.F. Germania, U.R.S.S. spun elevilor lor: „Dirijabilul va zbura şi în secolul aeronavelor atomice, băieţi. Aşa că, îndrăzniţi, căutaţi soluţii pentru ele". Şi „băieţii" schiţează macheta şi, mai ales, fac fel de fel de calcule privind rentabilitatea. Şi rezultatul calculelor le dau aripi imaginaţiei. Navele umplute cu heliu — neinflamabil —, dirijabile, pot efectua transporturi în regiunile polare cu consum minim de carburant, noile baloane pot urca în spaţiu laboratoare de cercetări şi... Şi poate că mulţi dintre tinerii proiectanţi închid ochii şi văd în gînd imense vehicule zburătoare, cu saloane confortabile, cu săli de cercetări, cu terenuri de sport şi, de ce nu, cu grădini ornamentale şi culturi de legume şi fructe. Iar visele lor sînt realizabile.

VIOREL TONCEANU

Cutezătorii

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA

Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: ION MIHALSCU.
Responsabil de număr: M. MICU; Copertă: pictură de ION BOGDAN COCIUBA

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia". TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137. Telex 11226 Bucureşti.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

17 Biblioteca

NEÎNFRICAŢII

(4)

SCENARIU: COSTACHE ANTON DESENE: VALENTIN TĂNASE ŞI RADU VINTILESCU

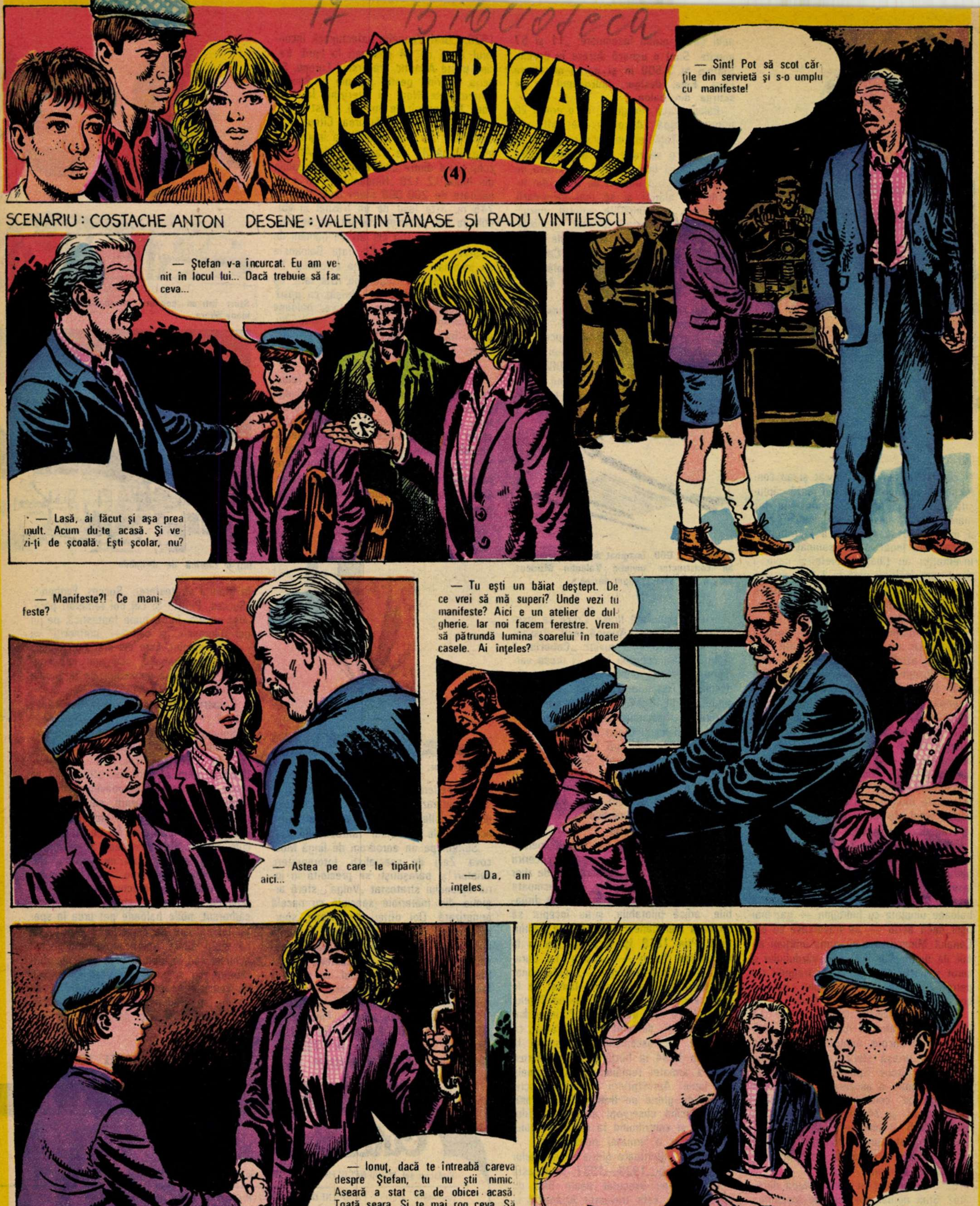
— Ştefan v-a încurcat. Eu am venit în locul lui... Dacă trebuie să fac ceva...
— Lasă, ai făcut şi aşa prea mult. Acum du-te acasă. Şi vezi-ţi de şcoală. Eşti şcolar, nu?
— Sînt! Pot să scot cărţile din servietă şi s-o umplu cu manifeste!
— Manifeste?! Ce manifeste?
— Astea pe care le tipăriţi aici...
— Tu eşti un băiat deştept. De ce vrei să mă superi? Unde vezi tu manifeste? Aici e un atelier de dulgherie. Iar noi facem ferestre. Vrem să pătrundă lumina soarelui în toate casele. Ai înţeles?
— Da, am înţeles.
— Ionuţ, dacă te întreabă careva despre Ştefan, tu nu ştii nimic. Aseară a stat ca de obicei acasă. Toată seara. Şi te mai rog ceva. Să uiţi că ai fost aici. Orice s-ar întîmpla. Îmi promiţi?
Promit!

(Va urma)

JOI, 3 FEBRUARIE 1983,
ANUL XVII (Nr. 800)

5

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

BANCA FIECĂRUIA DINTRE NOI SĂ DEVINĂ O BANCĂ DE ONOARE A AUTODEPĂȘIRII LA ÎNVĂȚĂTURĂ ȘI COMPORTARE PIONIEREASCĂ!

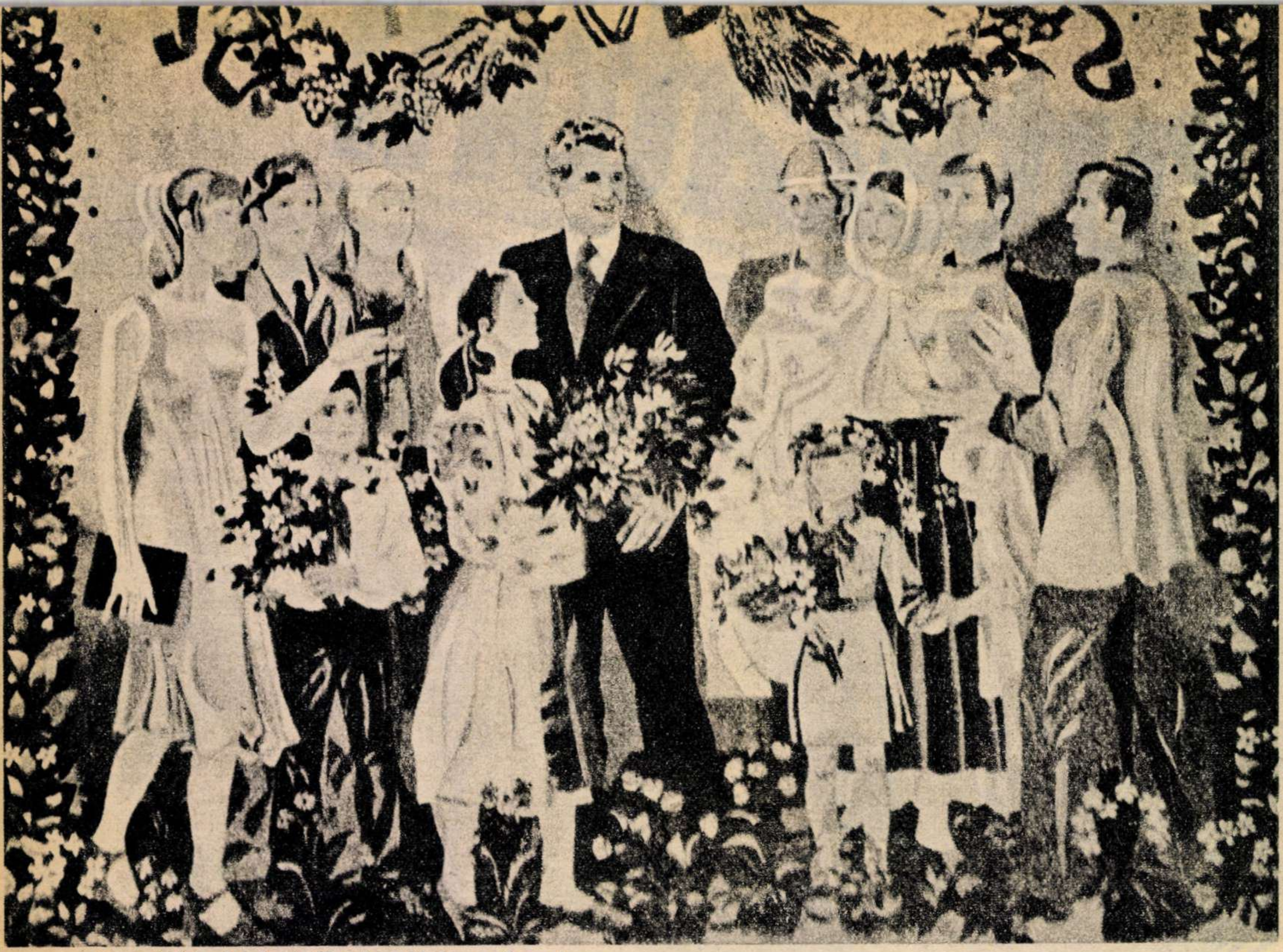

„Omagiu"-tapiserie de Teodora Moisescu-Stendl

Părinte drag și bun

La cinci decenii de lumină
vă aducem
Cîntecul inimii noastre curate,
Sînteți pavăza și scutul
României,
Chezașul ei de zbor în libertate.

Din fragedă pruncie ați visat
O țară cu pridvoare de lumină
Și ați luptat ca soarele de-apururi
Să ardă-n vatra noastră
carpatină.

Nu v-ați cruțat ființa niciodată,
V-ați avîntat în lupta cea mai
grea
Și-ați biruit întotdeauna primul
Călăuzit de-o comunistă stea.

Copilăria noastră fericită
V-o datorăm, părinte drag și
bun,
Cu-ntreg poporul „La mulți ani!"
vă spunem,
Cu dragoste, pe-acest meleag
străbun!

Ciprian Stoica,
Școala generală nr. 29,
Galați.

TUTUROR PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR, SUCCES ÎN TRIMESTRUL AL II-LEA !

De cîteva zile vă aflați, dragi prieteni, din nou în băncile voastre, porniți pe itinerarul celui de al doilea trimestru școlar. Pe filele albe ale caietelor s-au și așternut primele teme rezolvate.

După o vacanță bogată, v-ați întors cu forțe proaspete, mai conștienți de răspunderile învățăturii, ale pregătirii voastre pentru muncă și viață.

Este un trimestru în care ați pornit mobilizați de părinteștile îndemnuri pe care cel mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații, tovarășul Nicolae Ceaușescu, vi le-a adresat în pragul Noului An – 1983, atunci cînd, în fața sediului Comitetului Central al partidului, reprezentanții copiilor și tineretului din întreaga țară au dat expresie sentimentelor voastre de dragoste, prețuire și adîncă recunoștință față de partid, față de secretarul său general.

Sîntem convinși că fiecare pionier, fiecare școlar a început acest nou trimestru cu hotărîrea de a face din fiecare zi de școală o zi rodnică, plină de satisfacțiile îndatoririlor împlinite, astfel încît rezultatele muncii fiecăruia să fie mai bune decît cele obținute în trimestrul întîi.

Încă din aceste prime zile ale trimestrului, comandamentelor pionierești le revin sarcini deosebit de importante în mobilizarea tuturor pionierilor și școlarilor la o mai bună organizare a studiului individual, la determinarea unei atenții sporite la ore, la păstrarea unui climat de ordine și disciplină.

Mai mult ca în trimestrul întîi, acțiunea „Banca de onoare" a autodepășirii trebuie să devină un mijloc de stimulare a sîrguinței, a creșterii responsabilității față de învățătură. În același timp~~, în~~ fiecare unitate „Semaforul" trebuie să fie un prieten atent care să evidențieze cu bucurie succesele, să-i mobilizeze permanent pe toți copiii la autodepășire. Dorința ca întregul detașament, întreaga unitate să obțină rezultate superioare la învățătură și în toate activitățile pionierești, să devină dorința fiecărui pionier.

La startul în trimestrul doi, revista „Cutezătorii" se află, ca întotdeauna, alături de voi, dorindu-vă tuturor succese tot mai mari la învățătură. **Pentru fiecare pionier, pentru fiecare școlar noul trimestru să fie un trimestru al autodepășirii, al unei calități superioare la învățătură — principala îndatorire patriotică a pionierului.**

Vă datorăm

Vă datorăm căldura căminului
și seninătatea
jocurilor copilăriei.
Vă datorăm
cerul albastru
împînzit de porumbei
și semeția zborului către mîine.
Vă datorăm totul,
Om pentru oameni,
iubit tovarăș și conducător,
Prieten bun, drag părinte.

Delia Antonesi,
Școala generală nr. 2,
Gura Humorului.

Soarele din sala turbinelor

Soarele a scăldat pînza norilor ce continuau verticalitatea aspră a munților. Dungi vinete, cearcănele nopții, dispăreau, transformîndu-se treptat în nori, nori albi.

Aici, în munți, soarele răsare tîrziu. Apariția lui este vitală ca și apa pentru că ne dăm seama că existăm, că muncim.

Ați privit vreodată soarele? Nu cu ochii prin vreo sticlă colorată. Priviți-l cu mintea, cu cugetul, cîntăriți-vă în el balanța prieteniilor.

Dar acum nu-i timpul de metafore. Mașinile ne așteaptă. Plecăm să vizităm o mare hidrocentrală: Centrala hidroelectrică Ciunget. Părăsim tabăra, aruncăm o privire satului și ne avîntăm pe brîul de asfalt ce încinge muntele. Soarele ba apare, ba dispare, ascuns fiind de imensa îngrămădire de stînci și brazi ce îmbracă muntele, pesemne vara degajînd din verdele mușchilor un miros difuz de sălbăticie și totuși de nemaipomenită frumusețe. Urmărindu-i jucăușa zburdălnicie a razelor, mi-am amintit de o întîmplare ce se petrecuse cam cu doi ani în urmă...

...Eram în mașina numărul șapte. Pe un scaun, o fetiță de vreo 4–5 ani și o femeie în vîrstă, pesemne bunica, conversau, în sensul cuvîntului dat de inocenta lume a copiilor.

Fetița urmărea soarele, parcă cu o invidie ascunsă, din dorința poate de a zbura și ea. Deodată, în spatele unor blocuri soarele dispare, fiind parcă înghițit de înaltele clădiri.

– Unde e soarele?

În glasul fetiței se citea atîta dezamăgire, ca și cum ar fi pierdut un lucru nespus de prețios. Bunica căuta să o liniștească, ajutată și de cîțiva călători, cîștigați de naivitatea copilului. Și totuși fetița nu se liniști decît atunci cînd deasupra copacilor apăru din nou prietenul ei, soarele.

– Dar unde doarme soarele?

Naivă și nemaipomenit de interesantă întrebare...

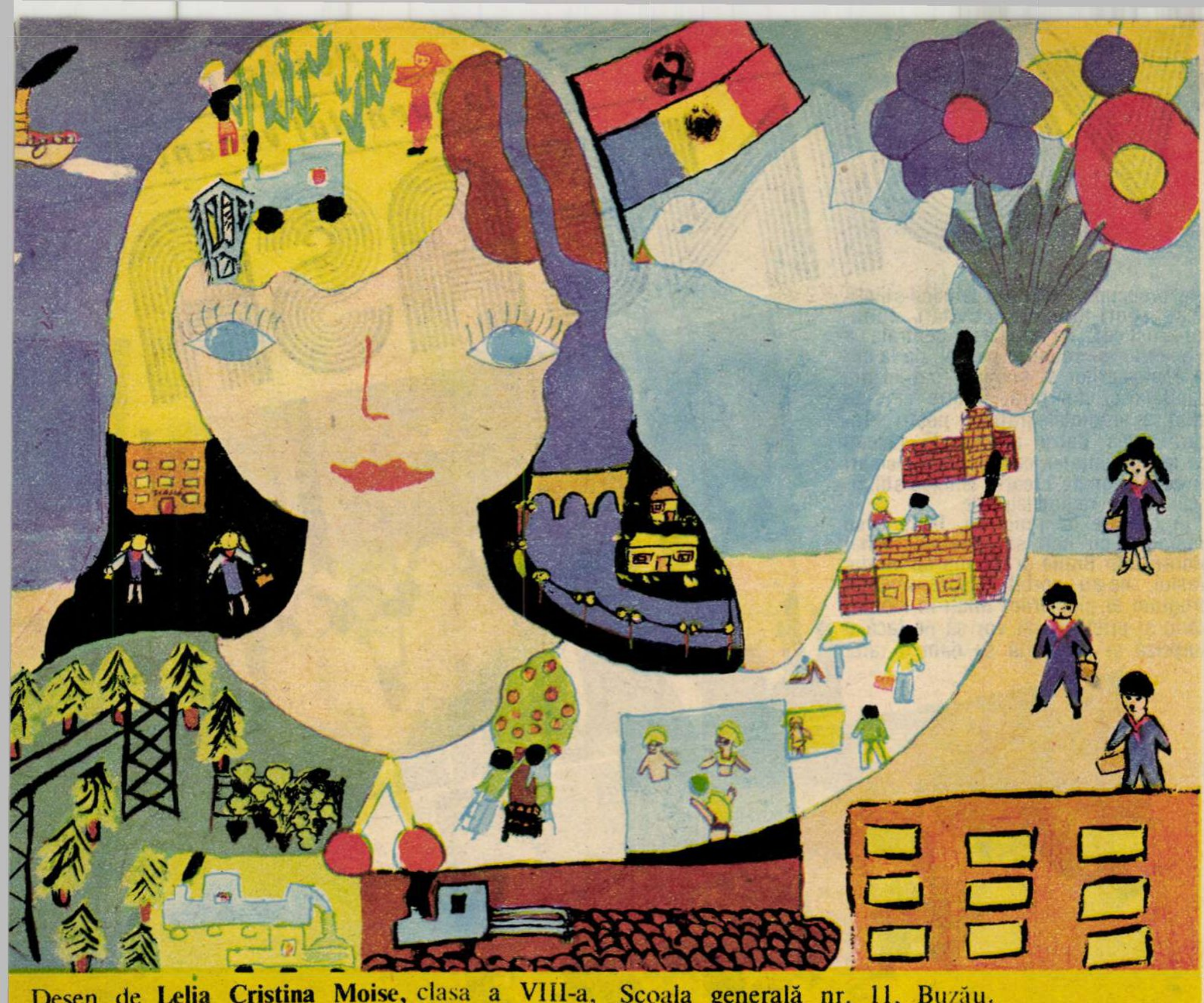

Desen de **Lelia Cristina Moise,** clasa a VIII-a, Școala generală nr. 11, Buzău.

Patria mea

Patria mea
E seva stejarilor bravi
Și vatra cu jarul
Străbunilor noștri,
Și-i leagănul de codru,
Și-i trilul de baladă
Prin care crește grîul
De-aici, din Bărăgan,
E columna de lumină,
OMUL, ce duce-o țară
Spre împlinirea ei.

Mariana Marin,
clasa a VI-a A,
Școala generală Maia,
com. Brazii, jud. Ialomița.

Copilăria

Ne e copilăria zbor spre soare,
Lumină fermecată, stele, vis,
Ne e copilăria primăvară,
Cu flori și cu miresme de cais.

Ne e copilăria floare albă,
Un gingaș porumbel ce trece-n zbor
Peste această țară minunată,
De doine, de legende și de dor.

Ioana Mureșan,
clasa a VIII-a C,
Școala generală nr. 5, Cîmpia Turzii.

Din spate aud:

– Mai avem vreo 200 de metri! Bun, nu mai e mult! Cît de nepătrunsă poate să fie o pădure chiar și iarna. Deși nu m-am gîndit vreodată să devin silvicultor, parcă mă simt dator să-i aflu secretele. Ne-am oprit. Am ajuns. Avem în față Centrala hidroelectrică Ciunget. O descriere a centralei ar fi mai grea. Totuși am să fac o încercare. Se poate compara, în general, cu o mică fabrică, dar mai tîrziu voi afla că cea mai importantă parte se află sub pămînt unde se găsesc și turbinele. Pentru început sîntem conduși într-o sală unde, în jurul unei machete, ni se dau diferite date tehnice; apoi sîntem conduși printr-un tunel acolo unde este adevărata centrală, acolo de unde își iau zborul mii și mii de raze de soare, acolo unde o picătură de apă înseamnă energie, acolo unde apa curge în ritmul impus de om, în sala turbinelor.

Avem ocazia să asistăm la montarea unei turbine care probabil fusese reparată. Un spectacol unic în viața mea, un spectacol la care actorii principali sînt o macara cu o putere extraordinară și rotorul unei turbine, de aproximativ 180 de tone. O echipă de oameni ajuta la instalarea utilajului. Erau oameni prin mîinile cărora se scurgea energie. Erau oameni simpli, dar imenși în simplitatea lor prin însăși imensitatea obiectivului la care lucrau. Am auzit pe cineva spunînd:

– E un moment unic! E ca și lansarea unei rachete!

Avea dreptate. La un asemenea gigant precizia de așezare a rotorului trebuia să fie extrem de mare.

Macaraua își depăna într-un ritm surd toate cablurile sale, răspunzînd mîinii ce o conducea cu atîta siguranță, stăpînită fiind de forța ce o impunea omul de sus. În spatele primei turbine se vedeau cea de-a doua și a treia turbină. Cei din jurul meu privesc plini de respect colosul de metal ce e încă aninat în cablurile macaralei. Așa trebuie priviți cei ce își trimit munca în toate casele, cei ce au edificat această sală a turbinelor; să-i privim cu respect pe cei ce-au făcut proiectele, pe cei ce-au înălțat barajul, pe cei ce au muncit și muncesc aici.

Parăsim acest vast castel al energiei în forma ei cea mai simplă, alcătuită fiind dintr-o uriașă forță a apelor conduse de o și mai uriașă forță, aceea a inteligenței umane. Străbatem din nou tunelul umed și îl lăsăm în urmă.

Abia atunci mi-am dat seama că și acolo, în sala turbinelor, era un soare. Văzusem soarele!

Liviu Stan,
Școala generală nr. 19,
Constanța.

„Pacea" — desen de **Rodica Ciobotaru**, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Suceava.

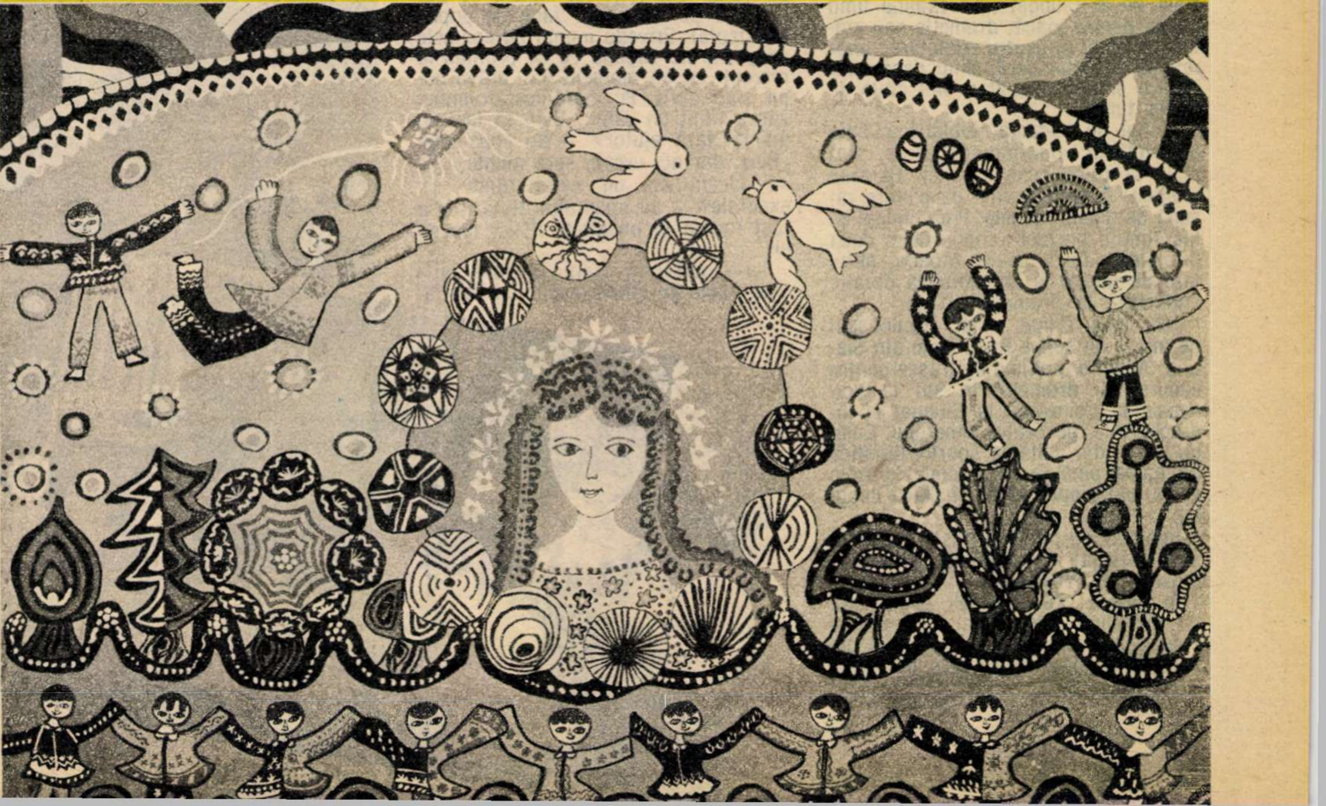

Post-scriptum la jurnalul vacanței:

MESAJ DE LA VOINEASA

Mulți dintre radioamatorii care s-au aflat în fața stațiilor de radio, la ceasurile dimineților de vacanță, au recepționat un mesaj cu următorul conținut:

„Aici YO9KIE/P! Aici YO9KIE/P! Transmitem din Voineasa! Amplasament QTH! Am sosit în tabăra noastră. Timp frumos, veselie și bogate activități. Peisaj încîntător. Ne simțim bine cu toții!“

Așadar, în cunoscuta stațiune montană din județul **Vîlcea,** sosiseră pentru a-și petrece vacanța niște pasionați radiotelegrafiști care au purtat cu ei și stația radio. Prin semnalele lansate în eter, ei își anunțau bucuroși prezența pe meleagurile din vecinătatea Lotrului.

Mesajul lor ne-a stîrnit curiozitatea.

Drumul șerpuit, însoțit pe lungi porțiuni de apele Lotrului, ne conduce spre așezarea îmbrățișată de munți. Din toate părțile, pădurea își trimite ecourile spre ferestrele luminate ale clădirilor.

Voineasa este o stațiune de odihnă apărută pe harta țării doar de cîțiva ani. Drapelul tricolor ce se înalță în vîrful catargului aflat în mijlocul stațiunii semnalează că aici se află acum o tabără pionierească.

În încăperea spațioasă de la parterul Hotelului „Minerul“ domnește o atmosferă febrilă. Se pregătește o nouă ediție a gazetei „Planeta vacanței!“, pe care o redactează pionierii-reporteri. Se definitivează articolele despre evenimentele zilei, se desenează titluri, se fac corecturi... Sînt așteptate și imaginile pentru fotoreportajul ediției, dar „fotoreporterii“ mai zăbovesc încă în laborator.

Reîntîlnim aici mulți prieteni ai „Cutezătorilor“ – membri ai subredacțiilor pionierești județene: Ligia Negrea din Giurgiu, Doina Iacob din Hunedoara, Maria Simulescu din Sibiu, Carmen Dragoman din Oltenița, Daniela Niculescu din Costești-Argeș și atîția alții.

La Voineasa, aproape tot ce ține de înfrumusețare, de propaganda vizuală a taberei trece și prin mîinile inimoșilor reporteri. Ei sînt prezenți printre colegii de tabără la toate acțiunile zilei: cunoașterea documentelor Conferinței Naționale a partidului, întîlnire cu primarul localității, dezbateri pe teme științifice, de etică, seri cultural-artistice, vizite la noua hidrocentrală de la Ciunget... Le rămîne timp destul pentru joacă, drumeție sau cîntec; ba chiar și pentru redactarea unor reviste de umor care, chiar dacă apar într-un singur exemplar, sînt citite de multă lume.

Clubul de vacanță, biblioteca, sala activităților politico-educative sînt pline la orice ceas al zilei. Cărările munților și luminișurile de pădure răsună de glasuri vesele. Pretutindeni își fac simțită prezența copiii. Chiar dacă primprejur nu a căzut zăpada, aerul tare de munte le îmbujorează obrajii, îmbiindu-i la drumeție și joc.

„Nu ne-a rămas nimic necunoscut pe aici – ne spune Radu Ursu din Slatina. Avem o mulțime de trasee pentru excursii și drumeții: în sat la Voineasa, la Voineșița, la Ciunget la hidrocentrală, pe Dealul Minerului. Colegii noștri din unitatea sportiv-turistică au ajuns pînă la cataractele Lotrului și au luat pieptiș chiar și Chica Lupului.“

Împreună cu prietenii noștri reporteri am dezlegat și misterul mesajului transmis de YO9KIE/P.

În tabăra „Tot înainte“, organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, și-au petrecut o parte din vacanță pionieri avînd cele mai diferite preocupări (creație tehnico-științifică, sport-turism, activități cultural-artistice), de la Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei, de la casele pionierilor și șoimilor patriei din Capitală și din țară. Printre ei s-au aflat și radiotelegrafiștii noștri. Tabăra avea patru unități. Ei făceau parte din unitatea care reunea membri ai cercurilor de creație tehnico-științifică și de radiotelegrafie.

În calitate de reporteri, Radu Ursu împreună cu noii săi prieteni, Mihai Moraru din Brăila și Cătălin Miron din Vaslui, ne-au vorbit despre bogatul program al pionierilor aflați în tabără. Radu și prietenii săi vor să ne facă o surpriză și ne invită să dăm o raită prin tabără. Pe drum ni se povestește...

O întîmplare cu... Azor...

din care răzbat nu numai gingășia copiilor față de animale, dar și grija solidară față de acestea.

Au pornit de dimineață în excursie pe Valea Voineșiței și nimeni nu bănuia că pe drum vor face un popas neașteptat. Priveau munții cu coamele acoperite de zăpadă ce se profilau la orizont. La un moment dat, cîțiva copii s-au oprit. Pe marginea drumului zăcea rănit un cățel. „Cum să lași un animal fără ajutor?“ – au spus unii. „Bine, dar noi urcăm spre munte... Ce să facem cu un cățel rănit... în excursie?“ – au spus alții. Hotărîrea a fost rapidă și unanimă: îl vor lua cu ei!

La-u purtat în brațe, pe rînd, pînă sus. Acolo au strîns mușchi și i-au fă-

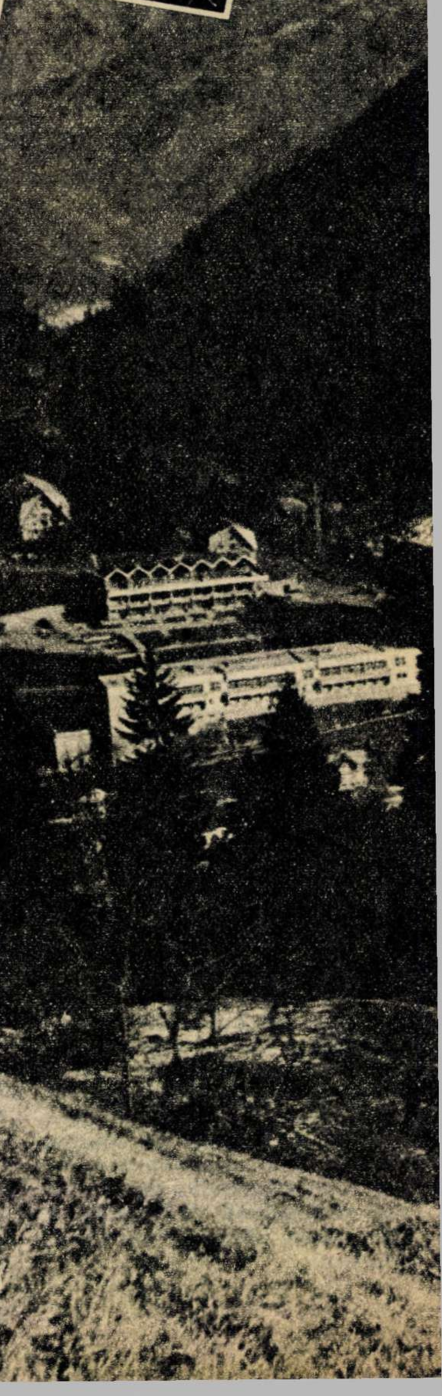

cut culcuș, iar la coborîre l-au așezat pe o brancardă din crengi. Ajunși în tabără, l-au pansat, l-au hrănit și l-au îngrijit cu prietenie. Iar cînd, a doua zi, cățelul a început să zburde din nou prin preajma lor, s-au bucurat cu toții. De atunci cățelul nu și-a mai părăsit prietenii.

Ascultăm întîmplarea și nici nu ne dăm seama că am ajuns în plină ședință de...

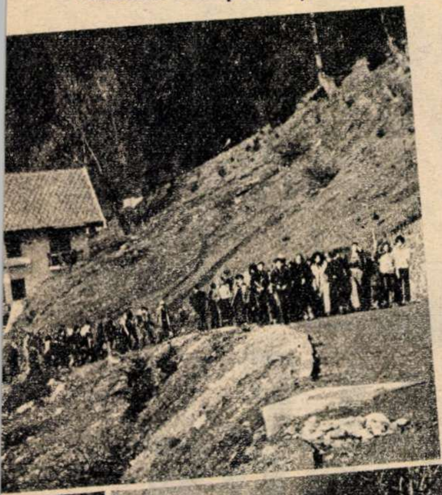

Cenaclu

Pionierii poeți și prozatori din tabără și-au invitat colegii pentru a le face cunoscute creațiile lor. Se fac pregătiri intense pentru spectacolul „Țară, am să-ți spun ceva" – și cele mai frumoase poezii vor fi recitate acolo chiar de autorii lor.

Se citesc versuri, povestiri, reportaje.

Ștafeta fanteziei și a metaforelor este preluată pe rînd de Liviu Diaconu, Teodora Măzăran, Anca Antonela David, Valentin Miron, Mihaela Dimache, Călin Faiciuc, Violeta Oprean... Din creațiile lor răzbat sentimente de dragoste pentru patrie și partid, pentru pămîntul natal, pentru istorie și tradițiile noastre strămoșești, candoarea cu care copiii privesc natura, succesiunea anotimpurilor.

Multe dintre versurile citite la cenaclul din tabără sînt alese pentru publicare la „Planeta vacanței", pentru că gazeta pe care o realizează pionierii reporteri găzduiește, alături de reportaje, portrete, știri, jocuri... și o rubrică de poezie. Dealtfel, în acest univers al voioșiei și bunei dispoziții care este acum Voineasa, gazeta realizată de pionierii sosiți să-și îmbogățească și experiența reportericească polarizează atenția copiilor din toate unitățile taberei. În fiecare ediție ei se regăsesc surprinși de condeiul colegilor lor în cele mai diferite ipostaze: la lucru, în cabinetele tehnice amenajate ad-hoc, în întrecerile sportive ale „Daciadei" taberei, în drumeții și excursii, la spectacolele și serile distractive. Căci reporterul este prezent pretutindeni. Chiar și la... camerele 208B și 101 unde s-au instalat umoriștii. Aceștia nu fac glume doar în perimetrul încăperii în care locuiesc. Dornici să-și distreze colegii, patru băieți – Radu Costin, Călin Faiciuc, Ion Adrian și Orlando Balaș – și-au propus să redacteze „gazeta noastră, foarte originală și originară din Cluj-Napoca și Bihor", ce poartă numele unui simpatic personaj din „Muppet" – Gonzo. Seara, după ce liniștea se așterne peste dormitoare, cei patru prieteni se așază la lucru. Foiletoanele, epigramele, caricaturile lor pline de haz sînt inserate în revista pe care o paginează tot ei.

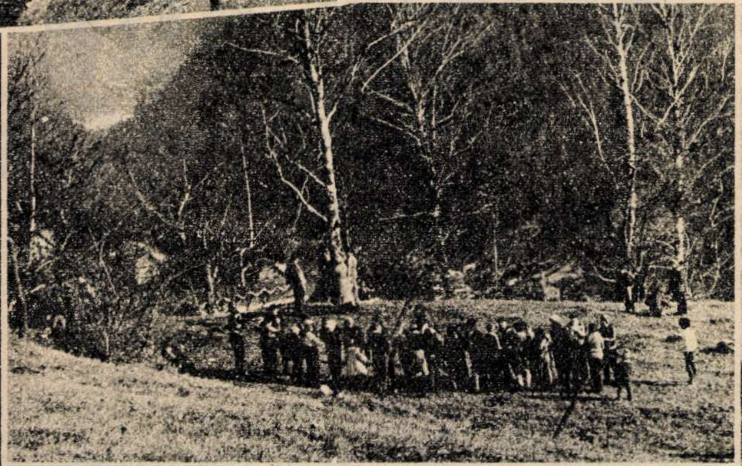

Foto: pionierii fotoreporteri ai gazetei „Planeta vacanței".

Deși toți copiii sînt stăpîniți de curiozitatea de a afla cît mai curînd ce le-a mai trecut prin cap umoriștilor, nici unul nu-i deranjează în timpul lucrului. În schimb, a doua zi, camera 208B este asaltată de... cititorii revistei „apărută" într-un singur exemplar.

Ambițioși, cei din detașamentul 6 nu s-au lăsat nici ei mai prejos, hotărînd să le facă concurență celor patru. Au anunțat, așadar, că sînt și ei în căutare de umoriști și... cine caută, găsește! I-au găsit pe Adrian Pomană, pe Costel Trepăduș și Daniel Bozdog, care au pornit de îndată la treabă. Dar în secret. Vă imaginați ce surpriză a fost pentru echipa de la „Gonzo" cînd zecile de copii prezenți la apariția primului număr de revistă al „concurenței" s-au repezit să afle degrabă ce se ascunde sub coperta frumos desenată a „Squadrei humora". Amuzamentul a fost însă general. Chiar și în rîndul celor de la camera 208B!

Toți cei aflați în tabăra de la Voineasa s-au simțit minunat, dar au avut un singur regret: n-a fost zăpadă! Și totuși, pionierii-artiști de la Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei au descoperit, pe un platou îndepărtat, atîta cît să le ajungă pentru construirea unui uriaș om de zăpadă. Poate că și acum el domină împrejurimile, semn că pe aici au trecut niște pionieri veseli și plini de fantezie.

...Și acum, din nou despre radiotelegrafiștii noștri. Am întîlnit unul dintre cele 15 echipaje, într-un cabinet mai retras, în fața manipulatoarelor electronice, în plin exercițiu. Fiecare avea în față un caiet cu radiogramele de antrenament. Aflăm că pionierii radiotelegrafiști au făcut aici progrese serioase în ridicarea baremurilor de pregătire: într-un singur minut ei pot transmite acum cel puțin zece semne.

Stația cu indicativul YO9KIE/P care a transmis în eter mesajul sosirii la Voineasa a fost adusă de pionieri tocmai de la Turnu Măgurele. Dar a meritat efortul. Din amplasamentul QTH-Voineasa s-au făcut 140 de legături cu radioamatorii din țară și cu alți peste 60 de pe diverse meridiane ale lumii (Australia, Franța, Italia etc.).

Aplicațiile în teren cu harta și busola, jocurile aplicative, întrecerile de tir, emisiunile de cîntec și joc prezentate prin stația de radioamplificare a taberei, de deservirea căreia s-au ocupat pe tot parcursul șederii lor aici, le-au oferit tot atîtea satisfacții și bucurii, despre care Nicoleta Marin, Mugurel Albu, Dan Patelis și Florin Gavrilă își vor aminti multă vreme.

Nu știm dacă la plecarea de la Voineasa a mai fost transmis în eter vreun mesaj. Știm însă că, pe geamul aflat deasupra intrării spre holul mare de la „Minerul", cineva a pictat o emoționantă efigie – doi porumbei albi, săgetînd azurul cu aripile larg deschise. Poate că prin lucrarea sa artistul a vrut să lase aici amintirea luminoasă a trecerii pe la Voineasa a unor copii, ale căror gînduri cutezătoare pot fi asemuite cu zborul porumbeilor. Dar se prea poate ca el să fi dorit să spună și că pe aici au trecut niște copii fericiți, a căror vîrstă este ocrotită cu dragoste și căldură.

ECATERINA ROȘCA

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

SEMNALE DINSPRE COMORI

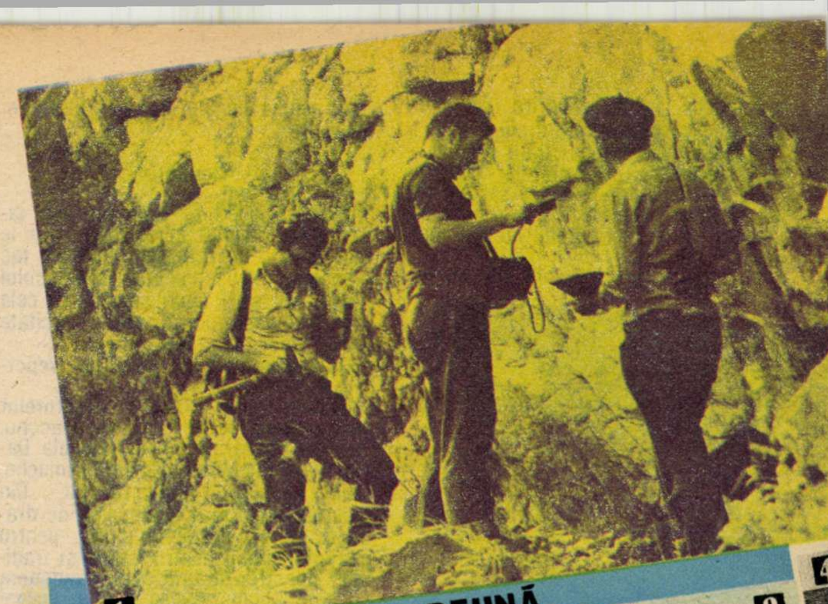

1

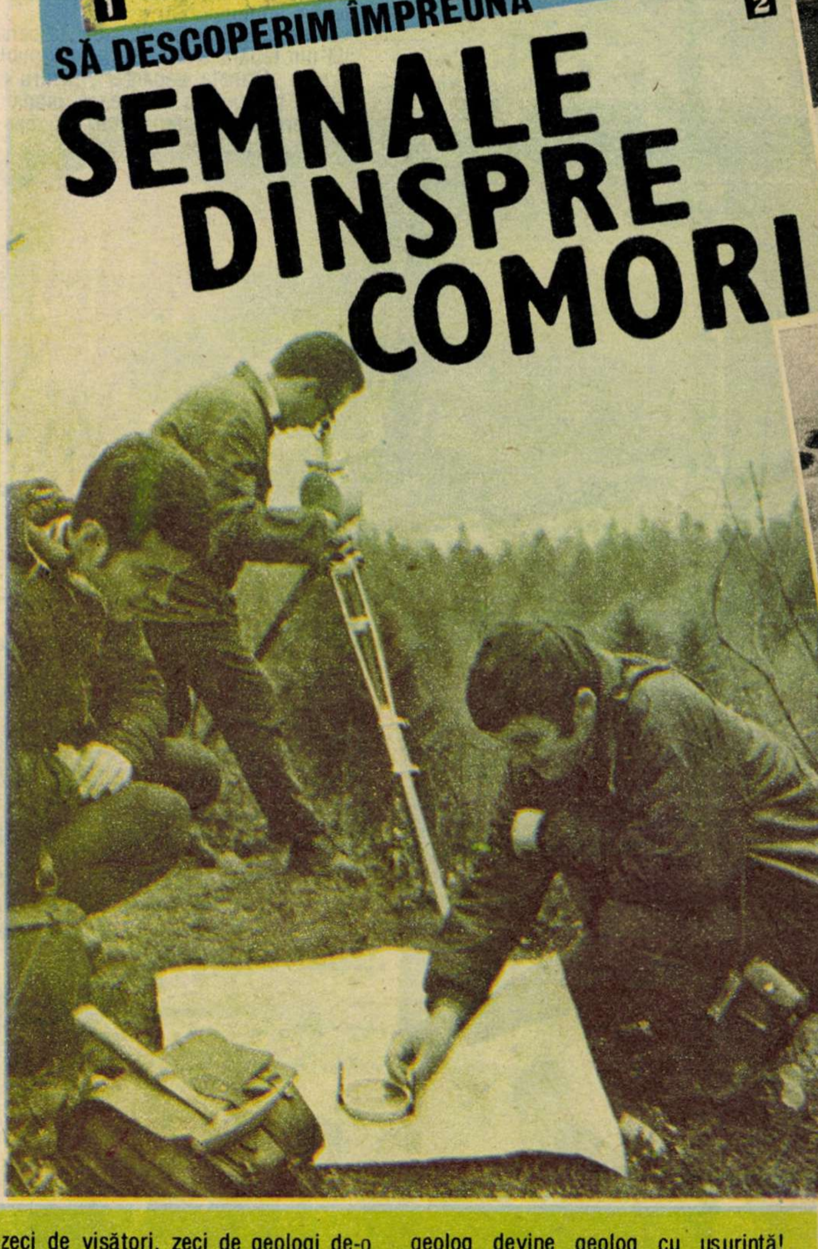

2

Un obiectiv major în vederea asigurării condițiilor necesare progresului continuu al economiei noastre naționale îl constituie – așa cum a accentuat încă o dată secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Raportul prezentat la Conferința Națională a partidului și la Consfătuirea de lucru la C.C. al P.C.R. cu cadre de conducere, specialiști și muncitori din industria minieră și geologie – dezvoltarea mai rapidă a bazei energetice și de materii prime, prin valorificarea mai completă a resurselor naturale interne, menită să conducă, pînă în 1985, la realizarea independenței energetice a țării.

Pornind de la realitatea că teritoriul țării noastre dispune de un potențial de resurse naturale încă neexplorate, că există încă mari posibilități de a se identifica noi zăcăminte de substanțe și minerale, un larg și intens front de acțiune revine activității de prospectare și cercetare geologică. Așadar, iată cît de importantă este misiunea geologilor în descoperirea de noi bogății, în intensificarea cercetărilor sistematice pe întreg teritoriul și pînă la adîncimile maxime pe care le permit mijloacele de investigare de care dispun.

Corelarea dintre cercetarea geologică și tehnologică, creșterea vitezei de lucru și a gradului de folosire a aparaturii moderne vor permite accelerarea lucrărilor de descoperire a noi resurse de materii prime minerale și energetice primare, utile atît introducerii lor în circuitul economiei cît și sporirii fondului național de rezerve.

Există niște oameni aparent singuratici, fără un loc anume, niște călători calmi, sportivi care însă nu aleargă niciodată, călători care nu fug după nici o mașină, după nici un tren, niște cetățeni ai înălțimilor și ai adîncurilor, melomani ai unei muzici care vine din străfunduri și de la depărtări de mii de ani, muzică pe care numai ei o înțeleg... Sînt geologii. Dotați cu aparate foarte moderne, ei escaladează în toate cîmpurile Pămîntului – magnetic, gravific sau electric...

„Ora exactă" a aventurilor geologice!

Nu mai este pentru nimeni o noutate faptul că o mie de ani în fața erei geologice înseamnă puțin, foarte puțin. Nici un milion de ani nu prea contează... Asta o știau și frații Gamora – gemeni – Gheorghe și Ilie, care de mai multă vreme îi dădeau tîrcoale inginerului geolog Petre Stănică din Arad. S-a nimerit că stăteau și pe aceeași stradă.

– Înțelegem ce înseamnă „epocă geologică", „timp geologic", îi zise inginerului, într-o zi, Ilie. Dar cum se explică marile temperaturi din adîncuri atît de nepăsătoare la... frigul de afară care cuprinde lumea din cauza crizei mondiale energetice?

Geologul Stănică tocmai se întorsese dintr-o campanie de cercetări din zona colinară a Carpaților Apuseni și... Dar ce să mai lungim povestea! Frații Gamora vroiau să afle pe loc, rapid, care este ...ora exactă în geologie!

– Păi, cea de vîrf! E un fel de ora 12! răspunse pe scurt Stănică. Azi, geologul își probează în chipul cel mai înalt rostul de geolog. Uite că se clatină lumea să găsească soluții urgente la foamea de energie. Dar numai el (sau și el!) este medicul care încearcă și reușește să pună... diagnosticul acestei... crize.

– Cum? Prin ce?! interveni subit Ghiță Gamora.

– Ei, aici e aici! spuse geologul, care este, de fapt, și inginer de foraj. Uite, vedeți, la numai 30–35 km sub picioarele noastre, planeta e fierbinte. Toată această căldură, sau energie geotermală cum i se mai spune, este o energie „fosilizată" – rămasă așa din descompunerea treptată a elementelor radioactive în decursul îmbătrînirii globului pămîntesc – care se scurge încet. Acolo unde crusta Pămîntului este ceva mai subțire, energia erupe la suprafață cu forța teribilă a vulcanului. Și tot această căldură încălzește apa ce vine la suprafață sub formă de izvoare termale. Iată că, și la noi în țară, la Oradea sau la Timișoara, această apă fierbinte a și început să fie folosită la încălzirea unor cartiere. În asta ar consta și ora exactă în geologie: găsirea la momentul oportun a unor soluții de înlocuire a unor combustibili cu alte resurse de energie. Dar nu numai atît: ei sînt în același timp cei care descoperă zăcămintele de materii prime, structurile geologice ale diferitelor zone și așa mai departe.

Istoria unei descoperiri geologice...

...își are cîntecul ei, ne spune și geologul Veliciu Șerban de la „Laboratoarele de geofizică" din București; fiecare descoperire este o poveste adevărată. Geologii și geofizicienii de azi sînt cu adevărat oameni de știință de cel mai înalt grad. Ei pleacă în expedițiile lor dotați cu vaste cunoștințe în toate domeniile, cu aparate care se bazează pe tehnica cea mai avansată. Magnetometrele, gravimetrele sau geotermometrele și rezistențiometrele de azi sînt adevărate minuni tehnice.

Geologia există însă de multă vreme. Mărturie ne stau galeriile din epoca romană, care mai există și azi, dar nu se știe cum le-au făcut și cum au descoperit filoanele de aur acei geologi antici. Astăzi, pentru noi, subsolul reprezintă niște „substanțe minerale utile", pe care trebuie să le găsim și să le exploatăm în condiții geologice din ce în ce mai complicate, la adîncimi și la distanțe din ce în ce mai mari. Să vă spunem că uneori parcurgem cîte 30–40 km zilnic pe munți? Nimic deosebit. Asta ne este meseria. Frumoasă, dar grea. Zeci și zeci de visători, zeci de geologi de-o vară trec, dar numai pasionații rămîn pentru o viață. Numai ei descoperă, să zicem, baritina! Așa se întemeiază istoria fiecărei descoperiri de o secundă, de o oră, de o vîrstă umană.

Lupta cu eternitatea fierbinte

Tot Veliciu Șerban:

– Succesele despre care vorbim aici să nu vă dea cumva senzația că un geolog devine geolog cu ușurință! Greu, pasionant, îndelung se formează acest om pînă devine un adevărat profesionist. Geologia cere oameni puternici, talentați, curajoși, îndrăgostiți pînă la fascinație de pămîntul patriei. Așa se face că nu există emoție mai mare decît aceea cînd vine sonda și confirmă ce ai descoperit. E adevărat că, uneori, una vorbim cu Pămîntul și alta ne răspunde el; spre exemplu, la Beiuș, noi căutam minereu de cupru și

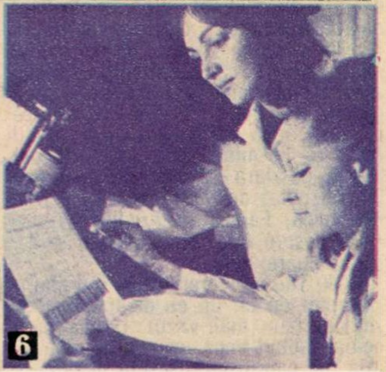

Dacă cercetarea de teren îmbracă partea romantică a activității geologilor, fascinația adevărată a descoperirilor ține o armată întreagă de specialiști, sute de ore în șir, asupra aparaturilor de laborator de mare sensibilitate și precizie.

Iată în imaginea 5 un aparat în aparență cît o jucărie, dar care, printr-o metodă originală românească, bazată pe activarea rocii cu neutroni, permite determinarea conținutului de platină, de exemplu, de numai 1 gram într-o tonă de minereu. Dozele de minereu vor fi supuse unui bombardament cu neutroni. Măsurătorile se fac prin spectometrie pe un aparat analizor dotat cu 800 de canale (foto 4).

Cu o simplă lupă se poate determina și examina existența în rocă a zăcămintelor filoniene de sulfuri complexe.

...Sau spectografia cu laser. Aceasta, prin analiză pe suprafețe lustruite, determină elementele rare și disperse pe monominerale.

Spectrometrie de absorbție atomică pentru determinarea aurului din minereu (foto 6).

Aparatură roentgenografică cu fluorescență de raze X pentru determinarea cantității de plumb, zinc, cupru, fier din minerale.

Cercetări cu aparatură de teren pentru descoperirea concentrațiilor de substanțe minerale din subsol, elemente minore disperse în sulfuri complexe, urmărindu-se distribuția argintului, stibiului, bismutului, indiului, galiului, thaliului, molibdenului etc., precum și întocmirea hărților geologice și stabilirea genezei unor formațiuni geologice. (foto 1, 2, 3, 7).

O instalație de foraj pentru cercetare geologică, montată pe un tractor S-650 poate efectua deplasări în teren greu accesibil. Dotată cu dispozitiv hidraulic pentru ridicarea turlei, pentru deșurubarea prăjinilor de foraj, pentru sfărîmarea rocilor la forajul cu aer, instalația realizează performanța de foraj pînă la 150 m adîncime.

Pămîntul ne-a răspuns cu... ape termale! Azi, la „Peștera Urșilor" avem o conductă unică în Europa. Și cînd te gîndești că timpurile și erele geologice au 80 (optzeci) de milioane de ani; adică sînt foarte tinere. În geologie aceasta înseamnă o vîrstă de pionier! Formațiile din Făgăraș sau Parîng au un miliard de ani! Și încă ceva: știați că la suprafață sînt uneori straturi și ape și mai vechi? Asta din cauza frămîntărilor tectonice: ca aluatul. Vă dați seama că Pămîntului nu-i prea pasă de noi. Totuși e cam supărat de cînd cu poluarea fără măsură. Pămîntul ne vrea cu atît mai civilizați cu cît mai multă știință și tehnică știm.

Un sportiv sănătos

Așa arată pentru geologi Pămîntul: un sportiv sănătos, demn și echilibrat. Tocmai de aceea, ne spun geologii Constantin Patriche și Dumitru Stănică, trebuie să avem față de el o comportare... la fel de sportivă. Punerea în evidență a resurselor naturale nu înseamnă epuizarea lor rapidă pentru satisfacerea unor nevoi imediate; echilibrul e arta sportivității noastre. Ca să înțelegeți este suficient un exemplu: rețineți că unui metru cub de apă de 65° C, dislocat pentru folos imediat, îi trebuie 1 000 (o mie!) de ani pentru recăpătarea căldurii pe care ne-a dăruit-o! Iată de ce, la ora actuală, cercetarea și valorificarea geologică se fac echilibrat, cu mare grijă în toată țara, folosindu-se o știință dublată de o aparatură adecvată, resursele naturale fiind detectate și cu sateliți speciali care înregistrează și seva de recolte, bolile la plante, suferințele hidrologice, resursele marine, bancurile de pește. Tot pe aceste căi au fost detectate și nivelurile de poluare de la Mediaș, Rovinari, unele lacuri de pe Olt, Argeș sau Bicaz. Din avion am reușit să detectăm zăcămîntul de la Palazul Mare de lîngă Constanța, care dispune de o anomalie magnetică ce perturba busola vaselor din evul mediu.

La revedere, visători!
Bun găsit, visători!

Modestele și puținele noastre rînduri sperăm că v-au pus în fața unei inestimabile pasiuni: geologia. Ea este aceea care vine mai întîi. Pe urmă vin la rînd minerii, petroliștii. Geologii sînt cei care, prin abnegația și romantismul lor științific, descoperă resursele energetice, cum ar fi: cărbunele, apele termale, petrolul; minereurile neferoase, cum sînt: cuprul, zincul, plumbul, aluminiul; metalele nobile, ca: aurul, argintul, platina. Dar și metalele mai rare – ca nichelul, cobaltul, titanul și volframul –, iar pentru industria construcțiilor – marmura, calcarul, nisipurile și pietrișurile. Astăzi se află în plină campanie cercetările la mari adîncimi din zona colinară a Carpaților, de la Țicleni, Băicoi, Gura Ocniței – unde zac depozitele de petrol cantonat în roci permeabile. Sîntem, de fapt, în fața unor capcane catigrafice care țin în ele petrolul fără să-l lase să migreze. Spre exemplu, în structura de la Băicoi sînt detectate cu aparaturile geofizice capcane la adîncimi de peste 1 000 m. Prima dată e... bănuiala. Apoi începe faza a doua, cînd se execută foraje pe structura capcanelor. Aici sosesc și sondorii, abordînd limitele de adîncime date de geologi; așa se pun la cale sondele pentru viitoarele erupții – pornesc perforațiile în garniturile de foraj cînd se pușcă violent cu gloanțe de calibru foarte mare. Puteți înțelege că totul e un mare cîntec al muncii și pasiunii, al frumuseții fără sfîrșit izvorîtă din întîlnirea omului modern cu Pămîntul. Și astfel țara se îmbogățește tot mai mult, devine și mai puternică, mai gospodărită. Este îmbucurător că mulți pionieri sînt – așa cum veți vedea din însemnarea alăturată – foarte aproape de această splendidă muncă.

ION CRÎNGULEANU

Geologul echipajului „Șoimii munților '81" din Helegiu, Bacău, în... exercițiul funcțiunii.

GEOLOGI
de vîrsta
pionieriei

În fiecare an, în fiecare ediție, numeroase echipaje participante la Expedițiile „Cutezătorii" își propun și realizează studierea, din punct de vedere geologic, a diverse zone montane ale țării. Și mulți dintre expediționari se-ntorc de pe cărările patriei cu tolbele pline de roci și de minerale, cu care completează zestrea materialelor didactice din școli, cu schițe și cu studii geologice dintre care unele s-au dovedit a fi chiar de interes național. Așa a fost, de pildă, colecția de roci sulfuroase, realizată cu cîțiva ani în urmă de către echipajul „Getica", din Cîmpina; așa au fost studiile carstice ale Munților Apuseni și Munților Bihorului, ai căror autori, mult admirați de către specialiști, au fost membrii echipajului „Lanterna magică" din Halmeu, Satu-Mare; așa sînt, în momentul de față, cercetările geologice desfășurate în vara anului trecut de membrii echipajului „Alutus" din Rîmnicu Vîlcea în Munții Parîngului.

Dacă s-ar strînge toate rocile și mineralele – de la tuful vulcanic și marmură pînă la minereurile de fier și chiar de... uraniu – pe care cele cîteva sute de mii de expediționari le-au colecționat de-a lungul celor 14 ani de expediții, cu siguranță că s-ar umple cu ele cîteva vagoane. Și tot așa, dacă s-ar aduna toate studiile elaborate de ei în această perioadă, s-ar putea constitui, cu siguranță, o mare bibliotecă. E o dovadă grăitoare a interesului deosebit pe care pionierii și școlarii noștri îl acordă inestimabilelor bogății ale subsolului nostru, a dorinței lor de a le descoperi, cunoaște și folosi în interesul și spre binele tuturor, încă de la frageda vîrstă a copilăriei.

Pe viscol

SCHIȚĂ DE Petre Ghelmez

Oricît aș vrea, întîmplarea aceea din copilărie n-am s-o uit niciodată. Și chiar dacă aș uita-o, tot m-ar da de gol părul meu alb, ca de cînepă. Păr care mi s-a albit atunci în iarna aceea din primul an al războiului (e vorba de cel de-al doilea război mondial). În apropierea sărbătorilor, m-am dus cu mama pînă la Surpatele, o comună la vreo douăzeci și cinci, treizeci de kilometri de satul nostru, să aflăm de la un om de-acolo, care se întorsese de pe front, dacă tatăl meu mai trăiește sau nu. Fusese printre primii din sat care primise ordin de plecare pe front, scrisese cîteva scrisori, de pe unde ajunsese, că este „bine sănătos, ceea ce ne dorește și nouă“, apoi nu se mai aflase nimic despre el. Unii spuneau că ar fi murit. Alții că ar fi fost dat dispărut. Nimeni nu știa ceva precis și mama, în durerea ei cea mare pentru bărbatul dus, la care ținuse atîta, și copleșită de grijile și greutățile casei, auzind că la Surpatele s-ar fi întors unul dintre camarazii de arme ai tatei, se rugase de unchiu-meu, Gheorghe, să pună caii la sanie și să ne ducă pînă la omul acela, doar-doar vom afla vreo veste mai bună.

– Îi pun, cum să nu-i pun – zisese Gheorghe, fratele tatei. Dar caii mănîncă, să știi și tu, Sofiano. Al dracului mănîncă... Mănîncă boabe, și cînd te-am rugat astă-vară să-mi dai mie pogoanele alea din Drumul Untului să le muncesc, că și-așa frate-miu Lixandru tot nu mai vine, n-ai vrut...

– Iți plătesc, cumnate Gheorghe – zisese mama, încovoiată de griji.

– Tu îmi plătești pentru un drum, ce-ți pasă? Dar caii mei trebuie să mănînce pînă la primăvară! Dacă-mi dădeai pogoanele alea scăpam de griji. Și-așa, tu, cu amărîtul ăsta de copil, tot n-ai putut scoate nimic de pe ele. Dar de, al bătrîn vouă vi le-a dat...

– Mare lucru, Gheorghe! – a zis mama. Două petece de pămînt înțelenite. Om vedea... Dacă nu vine Lixandru, la primăvară poate ți le dau ție să le muncești.

Pînă la urmă unchiu-meu Gheorghe s-a învoit să ne ducă la Surpatele, pe mine și pe mama „s-audă și ăsta mic, din gura unuia care vine de-acolo, cum pătimește taică-su ori cum și-a pierdut el viața prin cine știe ce coclauri, nevăzut și neplîns de nimeni“.

Am plecat dimineața, pe soare limpede și înghețat, și am ajuns la Surpatele pe la vremea prînzului. Ninsese devreme în iarna aceea și acum drumurile de sanie erau numai bune de umblat. Zăpada scîrțîia sub copitele cailor, sania aluneca, foșnind ușor, ca în vis. Îmbrăcat în cojocul meu de noaten alb și cu căciula mare, trasă pe frunte, nu simțeam gerul decît pe la nasul înroșit și înțepenit ca un ardei. L-am găsit repede pe omul acela, care se întorsese doar de vreo cîteva zile din linia-ntîi, cum zicea el, și a cărui nevastă ne-a primit omenește, întrebîndu-ne dacă am mîncat și așezîndu-ne la masă. Pe bărbatul ei îl chema Stan, dar ea îi zicea mereu Stănică.

– Luați și mîncați – ne îndemna femeia. Acum avem de unde... Stănică al meu a venit în refacere și-am mai păstrat cîte ceva de-ale gurii și pentru el. Știam eu c-o să vină, cum să nu vină?!

Mie nu prea-mi ardea de mîncare. Așa mi se întîmplă ori de cîte ori mă aflu într-o casă străină. Nu pot să mă ating de nimic. Mama s-a așezat la masă mai mult să nu le strice oamenilor acelora rostul. Unchiu-meu Gheorghe însă n-a așteptat să fie poftit a doua oară.

Stan Albu, că așa îl mai chema pe omul acela, era slab și înalt, purta manta soldățească și nu putea mînca decît cu mîna stîngă. Dreapta era bandajată și legată cu o fîșie albă de gît. Mie mi s-a părut că este un om bun la inimă, pentru că avea vorba blîndă, așezată. Mai mult asculta la ce spun ceilalți, deși toți ar fi vrut mai ales pe el să-l audă povestind. S-a gîndit chiar și la mine. Mi-a spus că pot merge pe-afară să mă joc cu copiii lui, un băiat de vîrsta mea și o fată mai mică, Fănică și Aristița.

Cît despre tata, omul n-avea să ne spună mare lucru.

– Nu știu, măi, fraților, ce s-o mai fi întîmplat cu el. Că eu de trei luni de zile nu l-am mai văzut. Ultima dată ne-am întîlnit lîngă un pod de cale ferată, pe care-l distruseseră nemții. Pe urmă, pe el l-a vărsat la alt regiment, și n-am mai ținut legătura... S-ar putea să trăiască, cine știe... Așa este pe front. Auzi despre cîte unul că a fost îngropat de viu în tranșee și odată te pomenești cu el în față. Iar despre altul, cu care abia ai vorbit, afli că nu mai este chiar din clipa aia, în care tu te-ai despărțit de el, pentru că l-a nimerit un glonț rătăcitor... Multe gloanțe rătăcitoare sînt pe front...

– Dar luați, luați și mîncați, nu vă uitați, îndemna femeia lui Stănică Albu. Uite, aveam și noi un porc. Ce să mai așteptăm să mai vină sărbătorile? L-am tăiat acu' trei zile, cînd a venit omul ăsta de-acolo. Trebuie să se mai întremeze și el. I-au dat drumul acasă, că nu mai au loc de ei prin spitale. Ce să-i dau să mănînce? Am făcut astă toamnă și ceva vinișor... Numai de n-ar mai pleca înapoi, la cazarmă. Dar pînă-n Anul Nou trebuie să plece... Musai să fie acolo, mînca-i-ar focul pe ăi care au născocit războiul!...

Unchiu-meu Gheorghe mîncase ce mîncase și-acum se îndemna mai ales la vin. Eu, după ce mă jucasem cu Fănică și Aristița prin nămeții intrați pînă pe prispa casei, venisem înăuntru rebegit de frig.

– Stați lîngă sobă, copii, și uite, mîncați și voi ceva – ne spusese gospodina.

Dar mama se grăbea.

– Vă mulțumim, oameni buni! Și iertați-ne că v-am necăjit! Dar și pe noi tot necazul ne-a adus la dumneavoastră...Hai, cumnate Gheorghe, hai, că uite afară s-au lăsat nori vineți pe cer și a început să sufle a viscol.

Cînd am pornit din Surpatele către casă, cerul se făcuse de tot vînăt și lumina scăzuse, ca într-o încăpere cu perdelele trase.

Unchiu-meu Gheorghe a dat bici cailor și repede ne-am trezit în mijlocul cîmpiei îngropate în zăpadă.

Pe drum nici țipenie de om. Doar o întindere albă, fără început și fără sfîrșit, se ținea după noi, cu cît caii se opinteau în hamuri și înaintau mai repede. Alunecam, dar parcă stăteam pe loc. Vîntul țiuia, sfîșiindu-se în urechile cailor. Unchiul Gheorghe îndemna cu biciul său de curea subțire bietele animale, care se repezeau pe șleaurile pe care zăpada spulberată începuse să le astupe.

– Ar fi fost mai bine dacă plecam mai devreme, cumnate Gheorghe... Ziceam eu c-o să ne-apuce seara pe drum – a spus mama la un moment dat.

– Tu tot nemulțumită, Sofiano! – s-a aplecat către ea unchiu-meu Gheorghe de pe lada din față a saniei.

– Nu-s nemulțumită, Gheorghe, dar o să ajungem în pădure, la Adîncata, taman în toiul serii și tu știi că multe s-au întîmplat pe-acolo iarna...

– Prostii! Ce poate să se întîmple?

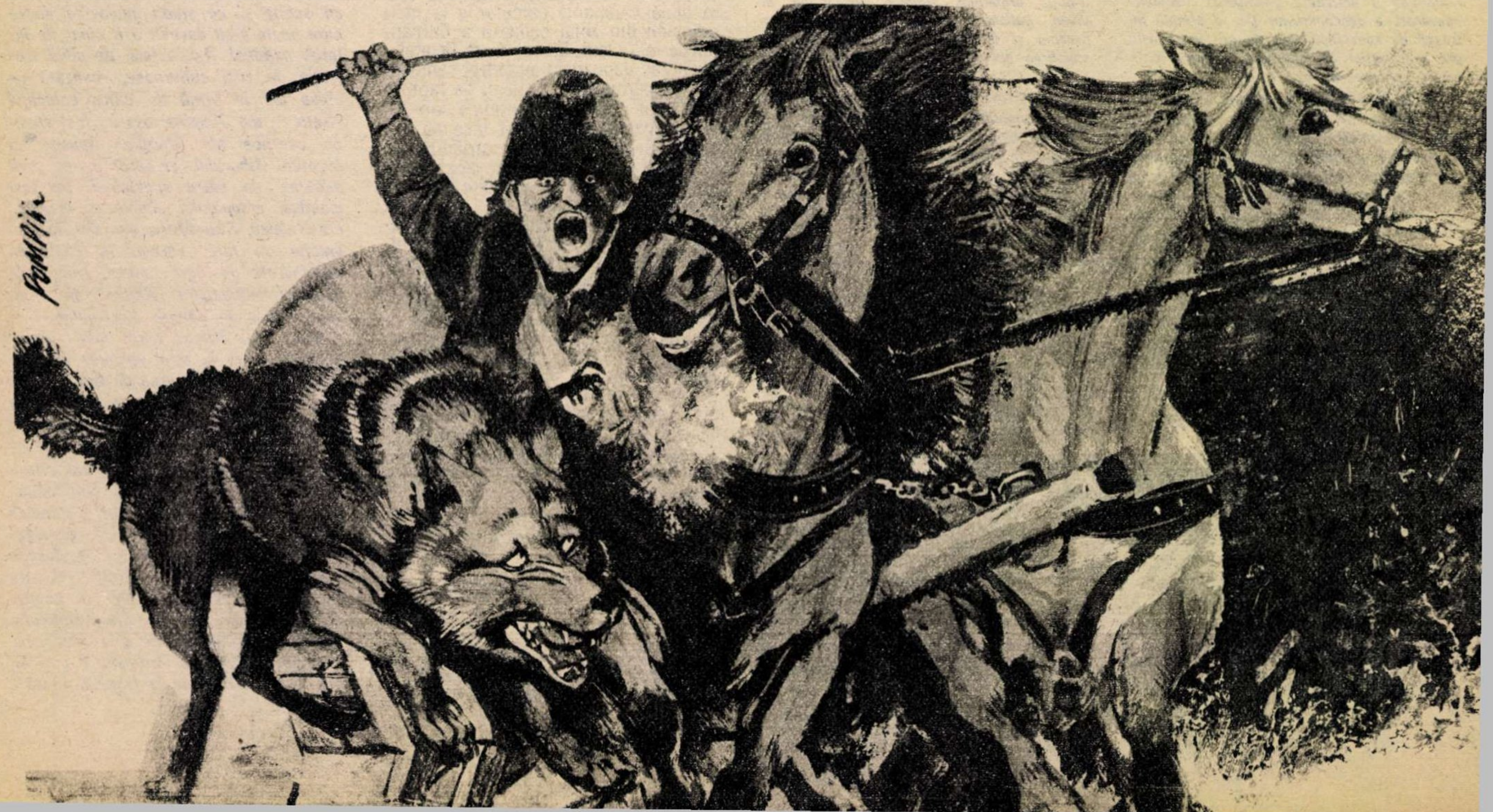

*Cunoscut din multe şi valoroase filme pe care le-a realizat – semnînd scenariul şi regia –, scriitorul Francisc Munteanu, autorul mult îndrăgitului roman „Pistruiatul" (după care a făcut şi un cunoscut film), revine în paginile revistei „Cutezătorii" cu un nou şi captivant roman: **„PRINŢESA" DIN ŞEGA**, pe care îl veţi putea urmări, începînd din numărul viitor, în fiecare săptămînă.*

Am puşca de vînătoare la mine...

– Dar dacă ne-or ieşi lupii în drum? – s-a îngrijorat mama. Atunci ce ne mai facem?

– După cîte văd eu, tu crezi că lupilor nu le e teamă de puşcă! – s-a mirat unchiu-meu Gheorghe.

– Eu ştiu?! – s-a îndoit mama.

– Dacă nu le este frică de puşcă, le este frică de foc şi tot e ceva. Avem destul fîn uscat în sanie. Pune chibriturile la îndemînă, ca, la vreun caz, să nu trebuiască să le cauţi! Şi vezi-ţi de treabă, nu-l mai înspăimînta şi pe copilul ăsta cu părerile tale.

Vîntul se înteţise tot mai mult, izbindu-ne faţa cu zăpadă măruntă şi usturătoare. Nu ştiam dacă este numai zăpadă spulberată de pe cîmp, ori începuse să ningă cu adevărat. Caii înaintau tot mai greu, fiindcă sania nu mai aluneca atît de uşor, ca la începutul drumului. Spinările animalelor scoteau fum, iar nările aruncau aburi albi şi deşi, odată cu respiraţia din ce în ce mai accentuată. Mama se ghemuise în cojocul ei, îngropîndu-şi picioarele în fîn, să nu-i degere. Mă învăţase şi pe mine să fac la fel. Nimeni nu mai scotea nici o vorbă. Doar, din cînd în cînd, s-auzeau îndemnurile unchiului Gheorghe, însoţite de şuieratul biciului amestecat cu cel al vîntului.

– Hiii! Hiii! Nea, gloabelor, afurisitelor!

Ne depărtasem mult de Surpatele, iar geana pădurii Adîncata încă nu se vedea. Zăpada care ne izbea faţa se îndesise. Viscolea de-a binelea. Unchiu-meu Gheorghe îndemna caii din ce în ce mai hotărît, cu o posomoreală în glas parcă.

– Hiii! Nea, afurisiţilor! N-aveţi puteri? Ştiu că n-aveţi puteri. Nu-s grăunţe, nici puteri nu-s! Ce zici, Sofiano, am eu dreptate sau n-am?

Mama tăcea. În locul răspunsului ei, vîntul ţipa, se văicărea, se milogea, scheuna, încolăcindu-se în jurul saniei. Pe mine mă încerca somnul, un fel de moleşeală plăcută, care-mi dădea senzaţia de zbor. „Adîncata, uite c-am ajuns şi la Adîncata!" l-am auzit, la un moment dat, de undeva, de departe, pe unchiu-meu Gheorghe.

Am tresărit. Ascultasem şi eu fel de fel de întîmplări petrecute în pădure la Adîncata, fie iarna, fie vara. Oameni prădaţi de hoţi, bandiţi hăituiţi de jandarmi, drumeţi sfîşiaţi de lupi... M-am trezit din toropeală. Nici frig nu-mi mai era. Unchiu-meu Gheorghe oprise sania la marginea pădurii, se dăduse jos să aranjeze hamurile cailor. Crivăţul se repezea cu o furie crescută peste noi, înfăşurîndu-ne în valurile sale cenuşii. S-auzeau copacii pădurii vuind, dînd cu crengile de pămînt. Nu mai zăreai nici la doi paşi.

– De n-ar cădea seara prea repede, Gheorghe! – a zis mama.

– E prăpădul lumii... Cine-ar fi crezut? Ai văzut şi tu de dimineaţă ce soare curat era!

Unchiu-meu Gheorghe se trezise acum de-a binelea. Nici glasul nu-i mai era supărat. A dat gură cailor şi caii, dornici de drum, au pornit.

Drumul prin Adîncata nu durase la venire nici un ceas. Acum ştiam că va ţine mai mult. Şleaurile erau astupate, iar în pădure lumina scăzuse brusc. Urletul copacilor îngheţaţi ne urmărea, ne strivea fără milă. Viscolul parcă mai încetase puţin, ori era numai o părere, din cauza trunchiurilor groase, jumătate albe, jumătate negre, în care se opreau spulberările zăpezii. Mîrîituri şi gemete uriaşe se auzeau de peste tot. Unchiu-meu Gheorghe îndemna caii, şfichiuindu-i cu biciuşca, fără să mai scoată un cuvînt. „Se teme să nu fie auzit de lupi" – mi-am spus. Am văzut-o pe mama pipăind cutia de chibrituri în buzunarul cojocului şi mi s-a strîns inima. N-am zis nimic. Unchiu-meu Gheorghe s-a aplecat şi el şi-a căutat ceva sub lada pe care stătea, întorcîndu-şi faţa încărcată de zăpadă spre noi fără să rostească un cuvînt. Ştiam că acolo ţine el puşca de vînătoare. În inima pădurii ne-am pomenit deodată într-un luminiş de linişte. Vîntul stătuse şi zăpada cădea acum în voie pe umerii noştri, pe faţă, pe cai, acoperind sania, vrînd să ne îngroape de vii. Şleaurile se astupaseră de tot, iar caii se afundau în ele pînă la genunchi. De undeva, de departe, se auzea urletul pădurii, izbită pe margini de crivăţ. Aici, în inima ei, ne simţeam ocrotiţi. Se auzeau sforăiturile şi opintelile cailor în ham, mai limpede ca pînă atunci, şi nu ne mai simţeam singuri.

Dar liniştea aceasta n-a ţinut mult. Încetul cu încetul vuietul a crescut din nou, şi iarăşi zăpada a început să ne izbească faţa.

– Slavă domnului, am scăpat! – l-am auzit atunci pe unchiu-meu Gheorghe răsuflînd uşurat. Se răresc stejarii... Ne-apropiem de cealaltă margine a pădurii. De-acum, dacă mai avem un ceas pînă acasă...

Într-adevăr, zvîrcolindu-se înnebunite sub crivăţ, ultimile tufe ale Adîncatei rămăseseră în urmă.

Cîmpia ne-a primit din nou în braţele ei imense. Mugetele şi scîrţîiturile copacilor se stinseseră, iar crivăţul a căpătat îndată alte glasuri, mai subţiri, mai cîntătoare, alergînd în voie pe întinderea fără nici o oprelişte. Doar lumina, în loc să sporească, a scăzut şi mai mult.

Semn că se lăsa cu adevărat înserarea.

Acum s-a petrecut lucrul acela îngrozitor, care avea să-mi însemne mie chipul pentru toată viaţa.

– Aau! Aau! Aauuu! s-a auzit dintr-o dată, parcă dincolo de marginea cîmpiei.

– Lupii, Gheorghe! – a strigat mama îngrozită.

Aproape fără voia lui, unchiu-meu a plesnit cu biciuşca spinările cailor.

– Taci, Sofiano, nu fi proastă! E vîntul... – a căutat el să ne liniştescă.

Dar n-a apucat să-şi termine bine vorba şi prin scîncetele vîntului a izbucnit iarăşi urletul acela sinistru. De data aceasta parcă din altă parte şi mult mai stins.

– Se depărtează – a zis unchiu-meu Gheorghe şi a îndemnat din nou caii, să se zmucească în hamuri, gata să le rupă.

– Numai dacă ne-ar pierde urmele! – am auzit-o pe mama.

Unchiu-meu, Gheorghe, s-a aplecat şi a scos arma de vînătoare. Într-o mînă ţinea hăţurile, iar în cealaltă puşca.

– Hii! Hii! căluţilor, hiii, dragii mei! Hii! Hii! striga el, ca scos din minţi.

– Aau! Aau! Aauuu! – s-a auzit atunci, chiar în urma săniei noastre.

– Gheorghe, uite-i aici! Ne-au ajuns! – a strigat mama. Vîră-te-n fîn, băiatule, trage-ţi cojocul peste cap!

Nu m-am vîrît în fîn şi nici cojocul peste cap nu mi l-am tras. Mă uitam ţintă la lupul din capul haitei, zdravăn şi osos, care, fără să facă nici un efort, se ţinea la nici douăzeci de paşi de sania noastră. În urma lui veneau alţi patru, mai mici parcă ori aşa-i vedeam eu din cauza zăpezii. Bănuiam că aceştia nu sînt singurii care ne urmăresc.

– Hii! Hii, căluţilor! Hiii! – ţipa cît îl ţinea gura unchiu-meu Gheorghe. Sofiano, aprinde şomoioage de fîn şi aruncă-le-n urmă, Sofiano!

Mama a scos repede chibriturile. A făcut un şomoiog mare. „Ţine-l tu, băiete!" – mi-a zis. A scăpărat, dar chibriturile nu se aprindeau. A scăpărat din nou. În sfîrşit, flacăra a izbucnit, fînul uscat a luat imediat foc, mama mi-a smuls şomoiogul aprins din mînă, l-a învîrtit de cîteva ori deasupra capului, caii s-au speriat şi au început să alerge mai tare, iar ea a aruncat ghemotocul acela de jar spre haita urlătoare.

Lupul din faţă s-a oprit o clipă în loc, s-a ferit parcă de flacăra care s-a stins repede, rostogolită de vînt, şi-a început din nou să ne urmărească.

– Aprinde, aprinde şomoioage de fîn, Sofiano! - striga unchiu-meu Gheorghe, disperat.

– Aprind! Aprind, Gheorghe! - răspundea mama tremurînd.

Auzisem şi eu că lupii se sperie de foc, dar acum mi-era dat să văd că lucrurile, în realitate, nu stau nici pe departe aşa. Cînd foamea este prea mare, nici lupii nu se mai tem de nimic. Iarna grea, care-începuse prea devreme, îi scosese în haite, la drum.

– Vino tu aici, lîngă mine, băiete! – m-a chemat unchiu-meu Gheorghe lîngă el. Ţine biciul şi mînă!

M-am instalat pe lada din faţă. Unchiu-meu Gheorghe s-a întors cu puşca spre lupi, a ochit şi a tras. Pocnetul sec, şters de vînt, al puştii, mai mult i-a întărîtat pe urmăritori.

– Aau! Aau! Aauuu! – au răspuns ei.

Unchiu-meu Gheorghe a tras din nou. S-au speriat caii, mai-mai să ne răstoarne.

– Aprinde, Sofiano, şomoioage de fîn ce mai aştepţi! a strigat unchiu-meu Gheorghe cu năduf.

– Aprind, Gheorghe, aprind! – a răspuns mama.

De frică ori din cauza mişcărilor săniei, unchiu-meu Gheorghe trăgea mereu alături.

Acum haita îşi schimbase tactica. Lupul cel mare din frunte şi-a mărit salturile şi ne-a ocolit prin dreapta. Ceilalţi patru prin stînga. Din fumul zăpezii, în spatele nostru apăruseră alţii. Nu-mi dădeam seama cîţi.

– Ne-au înconjurat! Sîntem pierduţi – l-am auzit atunci pe unchiu-meu Gheorghe, urlînd. S-a întors spre lupul cel bătrîn din dreapta noastră şi a tras din nou. Nu l-a nimerit. A vrut să tragă iarăşi, cocoşul puştii a ţăcănit în gol. Unchiu-meu Gheorghe s-a scotocit în buzunare nervos.

– Cartuşele, am terminat cartuşele! Aprinde, Sofiano, fînul, pe tot aprinde-l! Dă-mi chibritul încoa'!

Mama a amuţit.

– Dă-mi, femeie, chibritul, n-auzi!

N-auzea. Scăpase chibritul jos, în zăpadă, tremurîndu-i mîinile, cînd aprinsese ultimul şomoiog de fîn.

Simţind parcă tot ce se întîmpla cu noi, lupul cel mare se apropiase de calul din dreapta şi încercă să se arunce asupra lui.

– Mama ei de viaţă! – l-am auzit înjurînd pe unchiu-meu Gheorghe. Din cauza voastră să mor eu sfîşiat de lupi, ai? Dă-mi, mă, biciul încoace! – a zis. S-a repezit spre mine şi spre mama şi, dintr-o lovitură, ne-a îmbrîncit jos din sanie, în calea lupilor.

– Ce faci, Gheorghe, ce faaaci? am mai auzit-o strigînd pe mama, în timp ce mă prăvăleam ca-ntr-o claie cu fîn moale şi peste mine trecea repede un şir nesfîrşit de labe cu ghearele ascuţite, într-un ropot înfundat, năucitor.

Apoi n-am mai ştiut de nimic.

M-am trezit, într-un timp, ca după un somn lung, în care călătorisem mereu pe o cîmpie cu pămîntul fript de foc, în mîngîierile şi plînsetul sfîşiat al mamei.

– Ridică-te, băiatul meu, hai ridică-te, că murim aici, îngheţaţi, amîndoi...

M-am ridicat. Cîmpia strălucea orbitor sub soarele unei dimineţi senine şi străine. Nu-mi puteam mişca degetele şi nici vorbi. De înţeles însă înţelegeam tot. Norocul nostru a fost că lupii urmăreau orbeşte sania şi caii. Şi peste noi au trecut călcîndu-ne în picioare, făcîndu-ne una cu zăpada, fără să ne observe măcar.

Mama a dat să-mi potrivească pe cap căciula şi-atunci a-nlemnit.

– Vai de mine şi de mine, băiatul meu, copilul meu! – a zis ea. Ai părul tot alb! Mai alb ca zăpada pe care o călcăm noi acum. Vei fi însemnat toată viaţa.

Am apucat amîndoi drumul spre sat. După o bucată bună de mers ne-am întîlnit cu nişte oameni de la noi.

– Sofiano, unde te duci, Sofiano? – a întrebat unul dintre ei, mai mult ca să întrebe ceva. Pe Gheorghe al vostru l-au mîncat lupii azi noapte în marginea satului. De unde-o fi venind, ori unde o fi vrut să se ducă, nimeni nu ştie. Hai, urcaţi-vă aici, în sanie, că şi noi tot acasă mergem...

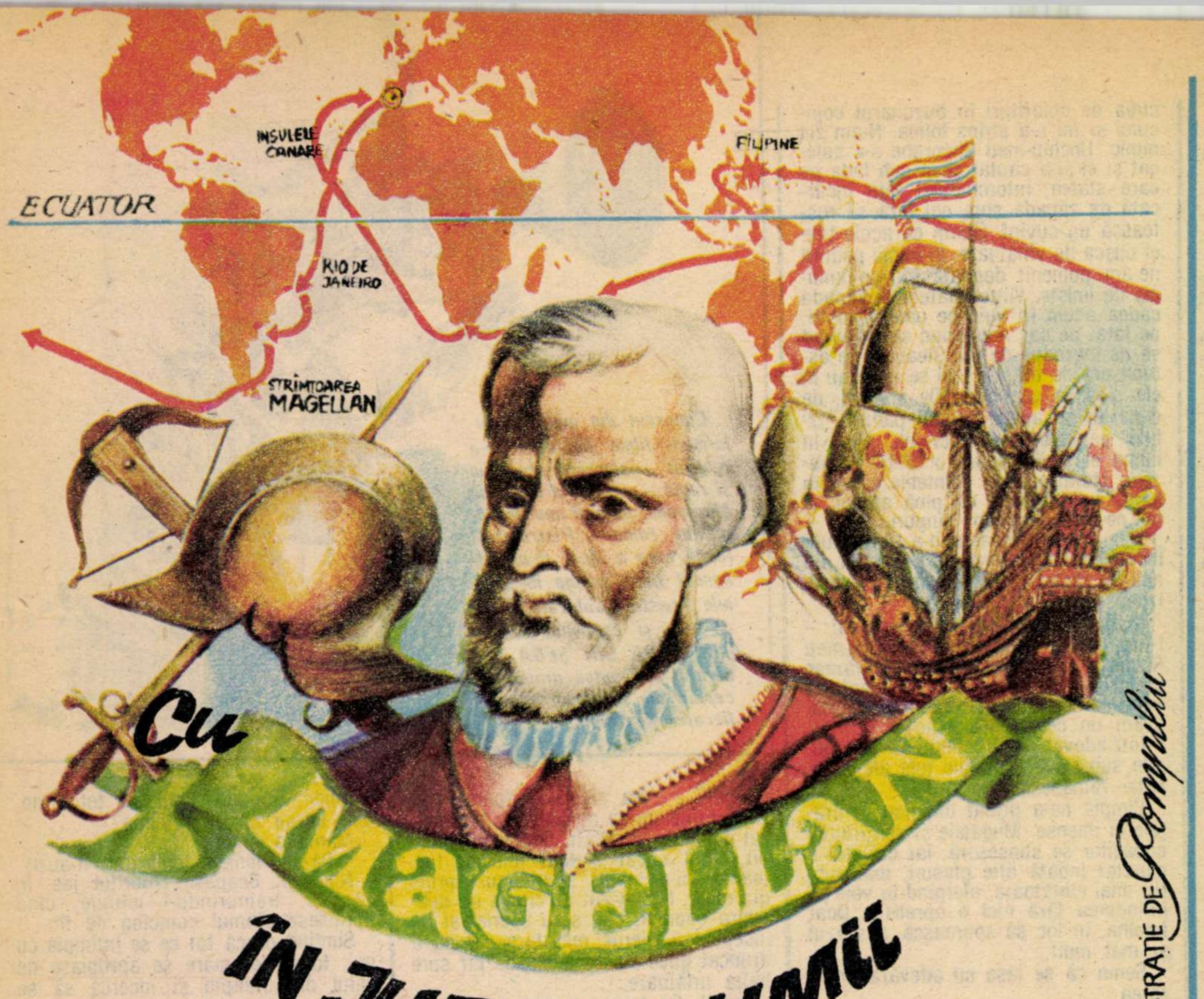

Cu Magellan în jurul lumii

ILUSTRAȚIE DE Pompiliu

UN REPORTAJ DE ACUM 460 DE ANI

„Se aruncara asupra noastră, înfipseră o săgeată înveninată în piciorul drept al căpitanului; din care pricină el porunci să ne retragem încetul cu încetul; dar ceilalți fugiră, așa încît rămăseserăm șase sau opt în jurul capitanului. „Băștinașii“ nu trăgeau decît în picioare, pentru că erau dezgolite. Din pricina atîtor sulițe și pietre cîte aruncau asupră-ne, nu puturăm să ținem piept. Bombardele din bărci, fiind prea departe, nu ne puteau ajuta; astfel încît ne retraserăm mai bine de o bătaie de arc, în mare, de la țărm, luptînd mereu în apa pînă la genunchi. Ne urmăriră întruna și, luînd o aceeași suliță de patru sau cinci ori, o azvîrleau în noi. Cunoscîndu-l pe căpitan, se năpustiră atît de mulți asupra lui, încît de două ori îi dădură jos coiful de pe cap, dar el, ca un bun cavaler, le ținea mereu piept. (...) Un indian îi azvîrli o suliță de trestie în obraz. El imediat îl omorî cu sulița și i-o lăsă înfiptă în corp, apoi, vrînd să pună mîna pe sabie, nu putu s-o scoată din teacă decît pe jumătate, din pricina unei răni la braț (...). Cînd văzură aceasta, toți năvăliră asupra lui; unul cu un fel de pumnal care e ca un iatagan, dar mai gros, îi dădu o lovitură în piciorul stîng, din care pricină căzu cu fața în jos. Îndată tăbărîră asupra lui cu suliți de fier și de trestie și cu acele iatagane. (...) În timp ce îl răneau, de multe ori se uită el înapoi să vadă dacă eram toți în bărci (...). Dacă n-ar fi fost acest sărman căpitan, nici unul dintre noi n-ar mai fi scăpat.“

Astfel s-a petrecut crunta încăierare desfășurată la 27 aprilie 1521, pe țărmul unei mici insule, Mactan, din apropierea arhipelagului filipinez, în cursul căreia 1 500 de băștinași au respins cu înverșunare încercarea unui grup de 50 de spanioli de a debarca spre a-i face pe indigeni „aliați“ ai Coroanei spaniole. Cu acest prilej a fost ucis căpitanul-general al expediției – Fernando Magellan.

Trecuse un an, șapte luni și șapte zile de la 20 septembrie 1519, ziua cînd, în extazul general al mulțimii care umpluse cheiurile portului spaniol San Lúcar de la gurile fluviului Guadalquivir, își lua rămas bun, prin tradiționalele semnalizări marinărești și prin salve de tun, o flotă **(armada,** cum i se spune în spaniolă) ce pleca într-o misiune cu totul deosebită, nemaiîntîlnită pînă la acea vreme. **Armada** era echipată pe măsura importanței ce se acorda călătoriei care începea, fiind compusă din cinci caravele aflate sub comanda unor încercați navigatori, unii dintre ei avînd și înalte ranguri nobiliare. Vasul-amiral al escadrei spaniole se numea „Trinidad“ și era comandat de căpitanul-general al expediției, Fernando Magellan. Celelalte caravele erau „San Antonio“, condusă de Juan de Cartagena, „Concepción“, de sub comanda lui Gaspar de Quiesada, „Victoria“, avîndu-l în fruntea ei pe Luis de Mendoza, și „Santiago“, condusă de Joao Serrao. Echipajul întregii expediții era alcătuit din 265 de oameni, printre care și un tînăr italian, Antonio Pigafetta. al cărui nume va rămîne în istorie nu pentru fapte de bravură, ci datorită cronicii lăsate asupra expediției la care a participat.

Dar cine era căpitanul-general? Portughez de origine, numele lui apare transcris în documente și relatări sub diferite forme: Fernao de Magalhaes în portugheză, Hernando (Fernando) de Magallanes în spaniolă sau, după obiceiul timpului, sub forma latinizată, Fernando Magellanus, de la care provine Fernando Magellan, numele folosit cu precădere în epoca modernă. Născut în anul 1480, crescut la curtea regelui Manuel al Portugaliei, deprinde încă de timpuriu arta călăriei, a mînuirii spadei, a bunelor maniere ori a navigației. De la 25 de ani își începe scurta, dar aventuroasa carieră, participînd la numeroase lupte navale și de uscat, pentru cucerirea de noi teritorii în favoarea coroanei portugheze. Astfel poate fi întîlnit pe apele Oceanului Atlantic, în lungul coastei africane, ocolind Capul Bunei Speranțe, în dreptul țărmurilor africane și asiatice ale Oceanului Indian pînă în India, Indonezia, Singapore și Malacca. Mai apoi, în 1514, în Maroc, este rănit la un picior și rămîne șchiop pentru restul vieții.

Este vremea cînd, impulsionate de cele patru călătorii ale lui Columb, desfășurate între 1492–1504, ca și de expedițiile imediat următoare traversării Oceanului Atlantic spre Lumea Nouă, de descoperirea noilor ținuturi din lungul coastei americane, mințile cele mai îndrăznețe ale unor astronomi, cartografi, navigatori caută noi drumuri spre Indii, spre acele vestite Insule ale Mirodeniilor (Molucele de azi), ale căror produse – piper, scorțișoară, cuișoare, pulbere de aur etc. –, oferite cu generozitate de natură, erau la mare preț pe piața europeană. Acum se naște planul lui Magellan de a revedea pămînturile asiatice, dar utilizînd o altă rută decît cea obișnuită, de la vest la est, rută care ocolea Africa pe la Capul Bunei Speranțe și se afla sub temutul control al navelor de război portugheze. Sfătuit de prietenul său, astronomul Ruy Faleiro, și cercetînd hărțile vremii, el intuiește că drumul spre Moluce poate fi efectuat de la est la vest, prin traversarea Oceanului Atlantic, ocolirea Americii pe la sud și navigarea pe „Marea de Sud“, recent văzută pentru prima dată de un european, Vasco Núnez de Balboa, la 29 septembrie 1513.

Un astfel de plan pare neverosimil regelui portughez și curții sale. Magellan găsește în cele din urmă înțelegerea și sprijinul regelui spaniol Carol Quintul și al unor nobili de la curtea sa, care întrezăresc atît posibilitatea de a evita confruntările pe apele Atlanticului cu navele portugheze rivale, cît și pe aceea de a obține noi teritorii pentru Spania (contrar tratatului dintre Spania și Portugalia, întărit prin iscălitura Papei, semnat la Tordesillas, în 1494, care hotăra că ținuturile aflate la răsărit de un meridian din apropierea insulelor Capului Verde vor aparține portughezilor, iar cele de la apus de această linie imaginară se vor afla sub suveranitate spaniolă).

Și astfel, în acea zi de îngemănare a verii cu toamna din 1519, comandantul-general, un bărbat nu prea înalt, dar vînjos, șchiopătînd puțin în urma rănilor primite pe cîmpul de luptă, dă ordinul de plecare în cea mai temerară expediție a tuturor timpurilor.

După o escală de aprovizionare cu alimente proaspete, apă și carne, la Tenerife, în insulele Canare, începe traversarea Atlanticului, navele ajungînd la 29 noiembrie în dreptul capului San Augustin de pe țărmul brazilian al Americii. La 13 decembrie arunca ancora în golful Rio de Janeiro, vizitat mai înainte de Americo Vespucci. Înaintarea spre miazăzi, de-a lungul țărmului estic al Americii de Sud, continuă în căutarea strîmtorii menționate pe hărțile cele mai recente ale vremii ca făcînd legătura pe apă cu „Mar del Sur“, ce scaldă coastele vestice americane. Magellan își dă seama de imperfecțiunea hărților, dar nu dezarmează. Căutarea continuă.

Iarna australă silește însă **armada** să se adăpostească în apele liniștite ale golfului San Julian. În cele peste patru luni cît navele au iernat în ospitalierul port natural, navigatorii au avut prilejul să-i întîlnească pe băștinașii locului. Despre primul văzut, Pigafetta notează: „Era atît de înalt, încît abia îi ajungeam la brîu, și bine făcut, avea fața mare și pictată cu roșu, iar în jurul ochilor cu galben, cu două inimi zugrăvite în mijlocul obrajilor. Puținul păr pe care-l avea era vopsit în alb; era îmbrăcat în piei de animal, cusute mărunt între ele“... Și continuă Pigafetta: „Căpitanul-general dădu acestor popoare numele de **Patagoni“ (patagones** = oameni cu picioare mari). În aceeași perioadă, Magellan este nevoit să înăbușe violent o răscoală a căpitanilor de pe navele „San Antonio“, „Concepción“ și „Victoria“, pe unii omorîndu-i, pe alții lăsîndu-i pe țărmul rece și inospitalier, înlocuindu-i la comanda vaselor cu oameni de nădejde și fideli. „Santiago“, plecată într-o misiune de recunoaștere, va fi înghițită de valuri, echipajul salvîndu-se ca prin minune.

Odată cu încălzirea timpului, expediția își reia cursul. La 21 octombrie 1520, corăbiile ajung, în sfîrșit, la intrarea în strîmtoarea care va purta mai apoi numele descoperitorului Magellan. De la [illegible] pînă la 27 noiembrie, vasele străbat încet, cu prudență, cei 583 km ai strîmtorii. La tot pasul se ivesc stînci submarine, insule colțuroase, ceață și vînturi puternice. Cu

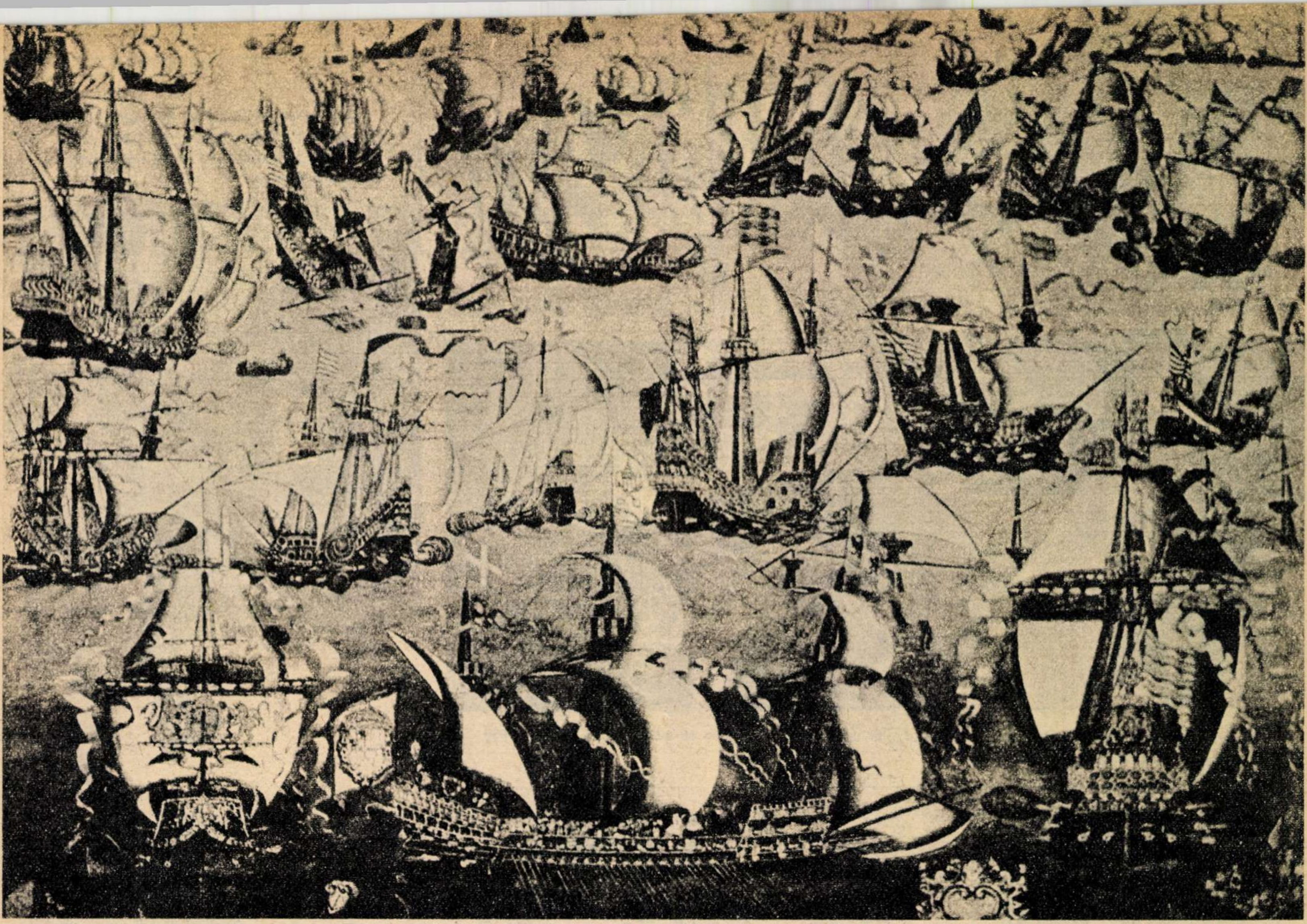

toate acestea, Pigafetta notează: „Nu cred că se află pe lume o strîmtoare mai frumoasă şi mai bună ca aceasta". Optimismul acestor rînduri este spiritul gîndurilor navigatorilor, bucuroşi că au găsit calea mult căutată spre „Marea cea mare".

PREŢUL VICTORIEI

La 28 noiembrie, ieşind din strîmtoare în „Marea Pacifică" - nume dat de Magellan -,expediţia începe prima traversare din istorie a celui mai întins ocean al Pămîntului. Fără „San Antonio", care dezertase şi părăsise între timp expediţia, îndreptîndu-se spre casă, cele trei corăbii care continuă călătoria („Trinidad", „Concepción" şi „Victoria") vor naviga peste 17 000 km pînă vor da din nou peste pămînturile locuite ale unor insule - Massawa, din arhipelagul Marianelor. În tot acest răstimp, echipajele au trecut prin mari privaţiuni, luptîndu-se cu boala, epuizarea fizică, lipsa de alimente şi de apă. Şi de astă dată, însemnările lui Pigafetta conţin mărturii zguduitoare: „Mîncam biscuiţi, dar nu mai erau biscuiţi, ci pulberea lor, amestecată cu grămezi de viermi (...), beam apă galbenă, putrezită de multe zile, şi mîncam nişte piele de bou, cu care era îmbrăcată antena (parte a catargului - n.n.) cea mare, pentru ca să nu roadă sarturile, piei foarte aspre din pricina soarelui, ploii şi vîntului. Le lăsam vreme de patru sau cinci zile în mare şi apoi le puneam pe jeratec şi aşa le mîncam, şi de asemenea de multe ori (mîncam - n.n.) şi rumeguş de lemn. Şoarecii se vindeau o jumătate de ducat unul şi nici aşa nu se găseau prea mulţi. Dar peste toate nenorocirile aceasta era cea mai rea: unora le creşteau gingiile deasupra dinţilor, atît jos cît şi sus, încît cu nici un chip nu mai puteau mînca. Şi astfel se prăpădeau de acest beteşug. Muriră 19 oameni şi uriaşul împreună cu un indian de pe pămîntul Verzin. Douăzeci şi cinci sau treizeci de oameni se îmbolnăviră, pe unii îi dureau braţele, pe alţii picioarele sau alte părţi, astfel că puţini rămaseră sănătoşi".

După ce echipajul îşi reface forţele, vreme de cîteva zile, pe insula nou descoperită, iar băştinaşii iau contact cu efectele „civilizatoare" ale europenilor - cîteva colibe sînt arse şi şapte indigeni ucişi - escadra se îndreaptă spre vest. Străbătînd alte 20 000 km, cele trei corăbii ajung, la 16 martie, în dreptul insulelor Filipine, descoperind în zilele ce urmează insulele Leyte, Bohor şi Cebu. Locurile vizitate sînt populate de băştinaşi care se înţeleg la vorbă cu Enrique, sclavul lui Magellan, luat cu el încă de la începutul expediţiei, şi care era originar din Sumatra. Astfel, celebrul navigator îşi dă seama că, de fapt, ţelul călătoriei sale este atins, navele aflîndu-se nu departe de mult-rîvnitele Insule ale Mirodeniilor. Călătoria se desfăşurase pe o rută nouă, descoperită de el.

Din păcate, la puţine zile după aceste constatări, Magellan moare pe cînd participă la încăierarea de pe insula Mactan. Din cei 265 de oameni care se îmbarcaseră la San Lúcar pe cele cinci nave ale **armadei** mai rămăseseră 115, dintre care mulţi bolnavi şi epuizaţi. De aceea se renunţă la cea mai fragilă dintre corăbii - „Concepción" - care este incendiată în strîmtoarea dintre insulele Cebu şi Bohor. Echipajele celorlalte două vase - „Trinidad", aflată în cele din urmă sub comanda lui Gomez de Espinosa, şi „Victoria", condusă de fostul cîrmaci Sebastian del Cano - rătăcesc în continuare printre insulele filipineze şi ale arhipelagului Sonde, fiind dirijate de un pilot malaez. La 8 noiembrie aruncă ancora la ţărmul insulei Tidore din arhipelagul Molucelor. Visul lui Magellan este pe deplin împlinit!

ŞI TOTUŞI... PĂMÎNTUL E ROTUND!

Încărcate cu mirodenii, alimente şi pulbere de aur, cele două corăbii se despart: „Trinidad" îndreptîndu-se spre Panama, unde însă nu va mai ajunge niciodată, iar „Victoria" pe apele Oceanului Indian şi ale Atlanticului, bine ştiute la acea vreme, dar controlate de portughezi. Plecînd cu un echipaj de 60 de oameni din Moluce, în februarie 1522, „Victoria" depăşeşte Insula Timor, iar la 20 mai trece prin dreptul Capului Bunei Speranţe cu un efectiv de numai 35 de oameni.

Tot Pigafetta arată în continuare: „Siliţi de marea nevoie (foame - n.n.), merserăm la insulele Capului Verde" - colonie portugheză. Aici 13 oameni sînt făcuţi prizonieri. Pigafetta consemnează în relatarea sa o descoperire epocală: „Spuserăm alor noştri, cînd merseră pe uscat, să întrebe ce zi era: ne spuseră că la portughezi era joi. Tare ne minunarăm, pentru că la noi era miercuri; şi nu ne dumirirăm cum greşisem; zi de zi, eu, fiind mereu sănătos, scrisesem fără nici o oprire. Dar, cum ni se spuse după aceea, nu era greşeală, ci călătoria făcută mereu spre apus, întorcîndu-ne în acelaşi loc, aşa cum face soarele, adusese acel prinos de 24 de ore cum limpede se vede".

La 6 septembrie 1522, „Victoria" revine în portul San Lúcar. Din numerosul echipaj al **armadei,** la bordul navei nu se mai aflau decît 21 de oameni slabi, sleiţi de puteri. Astfel se încheie prima călătorie în jurul lumii, care confirmă ipoteza atîtor savanţi din antichitate şi pînă atunci asupra sfericităţii globului terestru. Secolele care au urmat au dat deplină satisfacţie dorinţei lui Pigafetta ca „faima unui atît de mare căpitan să nu se stingă în vremurile noastre". Numele lui Fernando Magellan este înscris cu litere de aur în marea carte a descoperirilor geografice.

CĂLIN DIMITRIU

Redactor şef **MIHAI NEGULESCU**; Secretar responsabil de redacţie: **OVIDIU ZOTTA**
Responsabil de număr: **ILEANA PITA**

Prezentare artistică: **POMPILIU DUMITRESCU**; Prezentare tehnică: **LUCIA SICOMAŞ**
Redacţia Piaţa Scînteii nr. 1 Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia".
TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137. Telex:11226 Bucureşti.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

17 Biblioteca

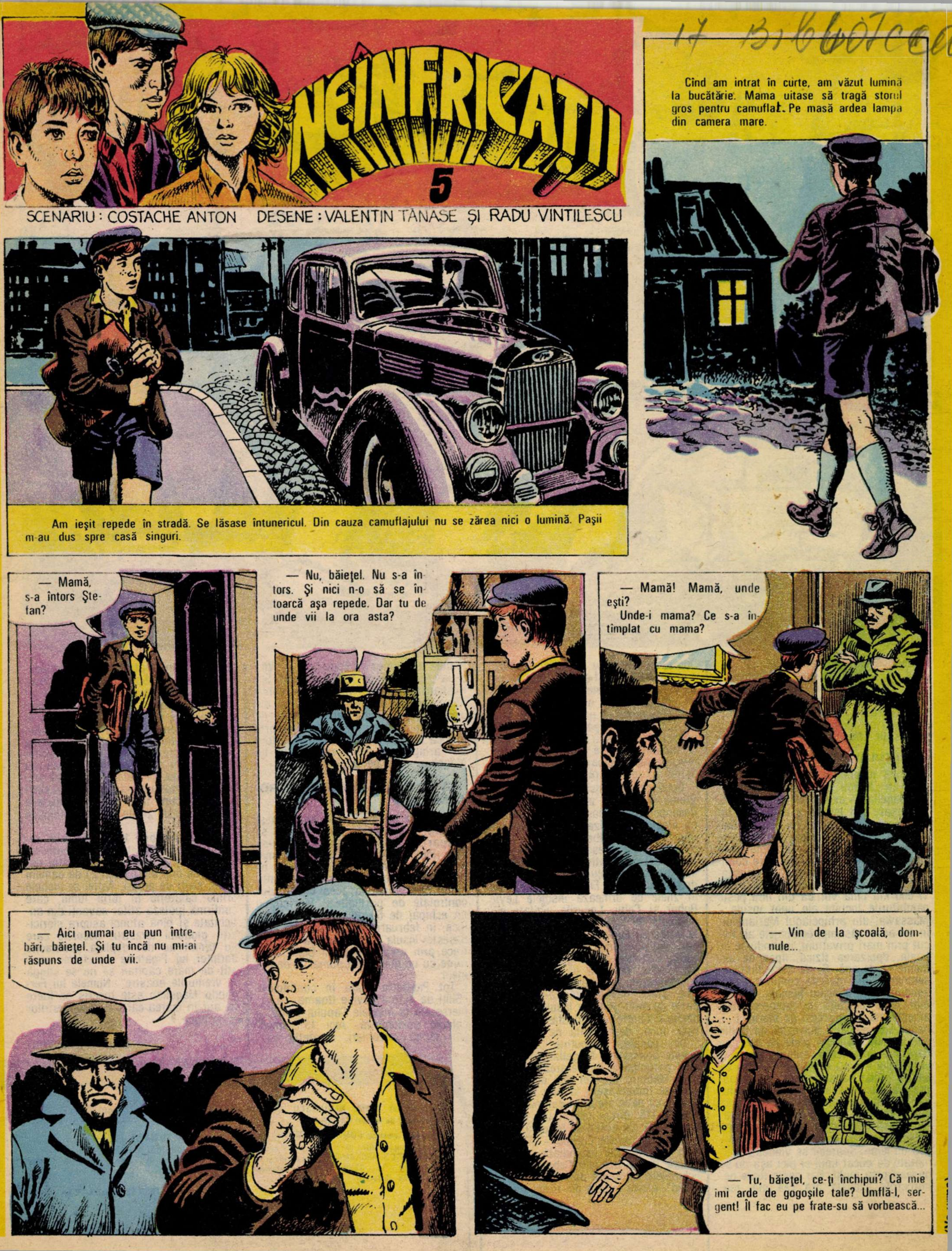
NEÎNFRICAŢII
5
Cînd am intrat în curte, am văzut lumină la bucătărie. Mama uitase să tragă storul gros pentru camuflaj. Pe masă ardea lampa din camera mare.
Am ieşit repede în stradă. Se lăsase întunericul. Din cauza camuflajului nu se zărea nici o lumină. Paşii m-au dus spre casă singuri.
— Mamă, s-a întors Ştefan?
— Nu, băieţel. Nu s-a întors. Şi nici n-o să se întoarcă aşa repede. Dar tu de unde vii la ora asta?
— Mamă! Mamă, unde eşti? Unde-i mama? Ce s-a întîmplat cu mama?
— Aici numai eu pun întrebări, băieţel. Şi tu încă nu mi-ai răspuns de unde vii.
— Vin de la şcoală, domnule...
— Tu, băieţel, ce-ţi închipui? Că mie îmi arde de gogoşile tale? Umflă-l, sergent! Îl fac eu pe frate-su să vorbească...

SCENARIU: COSTACHE ANTON DESENE: VALENTIN TĂNASE ŞI RADU VINTILESCU

PLOIEȘTI

Daciada 1983

CUPA „PIONIERUL“ LA TENIS DE MASĂ

(reportajul — în pag. 10-11)

6

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 10 FEBRUARIE 1983

ANUL XVII (Nr. 8

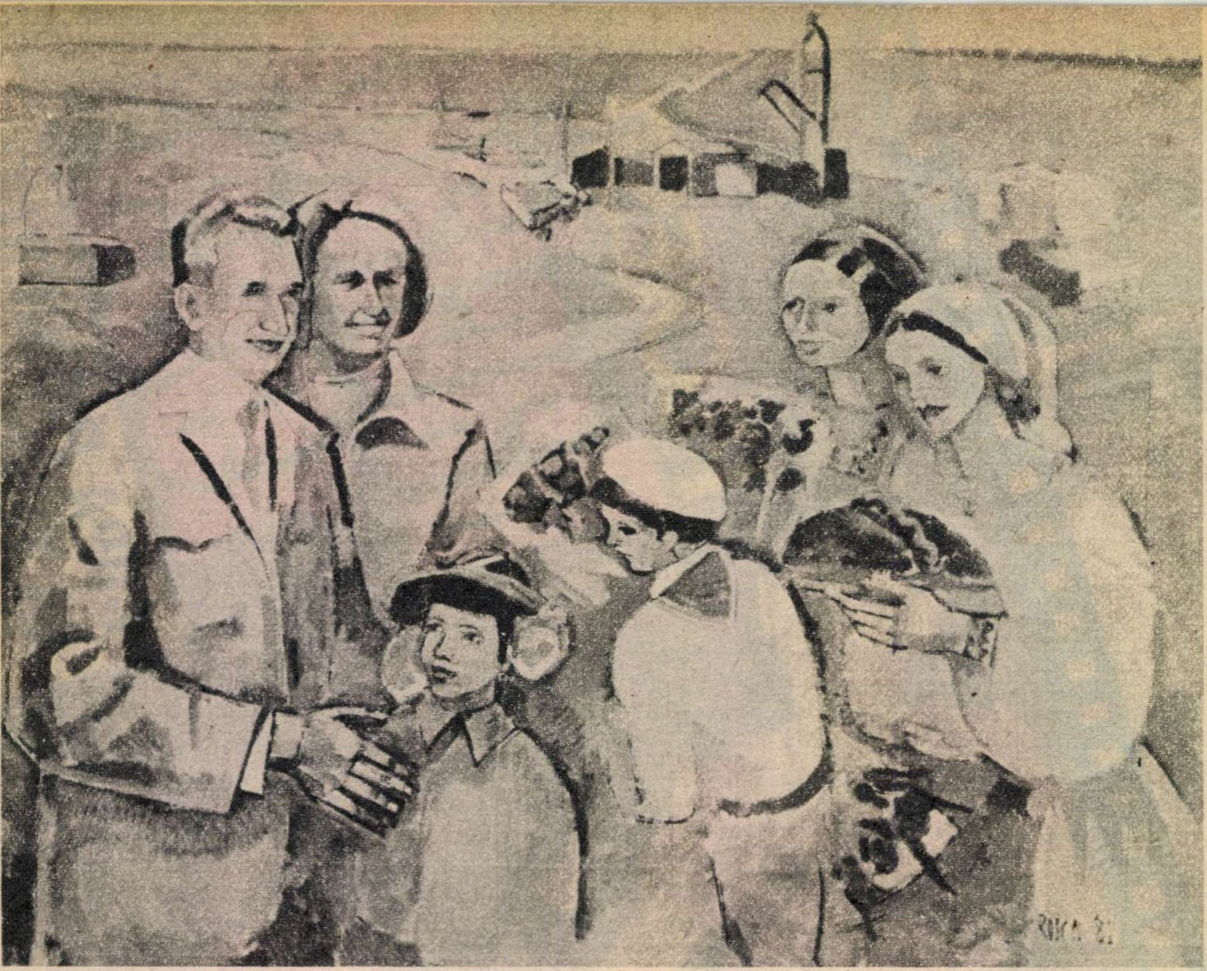

„OMAGIU“: pictură de Horia Roşca.

Dimensiuni

Lumina gîndului său
Atinge înălţimile visării.
Voinţa sa
Capătă duritatea diamantului.
Căldura sufletului său
Topeşte zăpezile iernilor.
Pulsul inimii sale
Îl auzim profund
În respiraţia Carpaţilor.
Pentru EL orele
Au dimensiunile zilelor,
Şi zilele echivalează-n valoare
Cu anii.
Ne este crez şi îndreptar
EL, întruchiparea naţiunii!

Costel Vasile,
Şc. generală Maia,
comuna Brazii,
Ialomiţa.

Ţara mea

Ţara mea,
Dumbravă minunată,
Cu Dunăre albastră,
Cu Bărăgan
Şi munţi încoronaţi cu sonde,
Cu dealuri şi livezi, şi vii,
Eşti vatra noastră milenară
În care au luptat
Şi Decebal, şi Ştefan,
Şi Mircea, şi Mihai, şi Cuza...
Şi ne-au lăsat în loc
Un alt bărbat,
Om între oameni,
Care să ne-nalţe patria,
Copilăria şi lumina —
Tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Elena Ciur,
cl. a VIII-a,
Şc. generală Buhalniţa, Iaşi.

Întemeietorul

Lui, tinereţea noastră-i datorează azi
Întreaga frumuseţe ce-o avem, destinul,
Zvelteţea luminoasă ca la brazi
Şi demnitatea pîinii cu seninul.

Bărbat făuritor de tinereţe, el
Făuritor de ţară este şi lumină;
Ca sufletul şi libertatea, ni-i la fel
De-apropiat şi preţuit în liniştea deplină.

În jurul lui întregul neam îşi poartă
Destinul rodniciei româneşti
Şi pilda lui ni-i zbor înalt şi soartă
Spre viitorul bucuriei omeneşti.
Un imn înalt, făuritor de imnuri
E gîndul lui cu patria deodată;
Cum munţii strălucesc în marile seninuri,
Prin el, întreaga patrie din viitor se-arată.

Şi, cum venim din neam înalt, în toate
Din tinereţea lui, noi visul ni-l purtăm

Să fie pîinea frunţii liberă-n Cetate
Şi fericirea cel mai paşnic ţărm.
În Nicolae Ceauşescu ţara-şi pune
Temeiul ei înalt şi tînăr, ridicînd
Întreaga avuţie din prezent spre mîine
Cu tot destinul rodniciei păcii pe pămînt.

ION CRÎNGULEANU

Exact în urmă cu cincizeci de ani – o jumătate de secol! – au avut loc eroicele lupte ale ceferiştilor şi petroliştilor, despre care, în **Programul Partidului Comunist Român de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism** se arată: „În anii 1931–1933, partidul reuşeşte să-şi refacă şi să-şi consolideze unitatea, să-şi lărgească rîndurile şi să-şi întărească legăturile cu clasa muncitoare şi alte categorii sociale, ceea ce are o influenţă pozitivă asupra politicii sale generale... Aceasta i-a permis să desfăşoare o intensă activitate în organizarea luptelor de clasă din acea perioadă, să treacă la dezvoltarea colaborării cu celelalte forţe muncitoreşti pe baza Frontului Unic. Stau mărturie în acest sens marile bătălii muncitoreşti ce au culminat cu luptele petroliştilor şi ceferiştilor din iarna anului 1933, care au demonstrat creşterea conştiinţei şi combativităţii revoluţionare a clasei muncitoare, sporirea capacităţii partidului de a organiza şi conduce proletariatul".

* * *

Împreună cu cei vîrstnici, tinerii sînt în focul acţiunilor revoluţionare, Uniunea Tineretului Comunist luptă sub conducerea partidului comunist pentru o viaţă mai bună, pentru libertate socială şi naţională, pentru independenţa patriei. Printre tinerii combatanţi revoluţionari ai anului 1933 se face remarcat un tînăr care abia a împlinit atunci, la 26 ianuarie, vîrsta de 15 ani: NICOLAE CEAUŞESCU. Îl vom regăsi, permanent, neobosit, plin de curaj şi dăruire, pe baricadele înfruntărilor de clasă, ale luptei înverşunate împotriva fascismului care cîştiga teren în Europa.

Încă din aprilie 1932, într-un articol purtînd titlul „Muncitorii de la Atelierele C.F.R. se pregătesc de luptă", apare următorul text într-o publicaţie a tinerilor comunişti: „Criza creşte în putere pe zi ce trece. Atacurile patronatului contra salariilor şi a felului de trai al muncitorilor se înăspresc în mod neîntrerupt. În ultimul timp, direcţia C.F.R. a hotărît reducerea salariilor muncitorilor în proporţii nemaipomenite, între 50% şi 70%. În urma acestui sîngeros atac, printre muncitorii ceferişti domneşte o fierbere şi o revoltă crescîndă..."

Iar într-un manifest editat de C.C. al U.T.C. se lansează chemarea înflăcărată: „Săriţi în ajutorul ceferiştilor! Ajutaţi-i în luptă, căci ei luptă pentru pîine! Revendicările pe care ei le pun sînt şi revendicările noastre. Lupta lor e a tuturor muncitorilor din ţară! Strîngeţi bani pentru greva ceferiştilor! Alegeţi delegaţi şi trimiteţi-i să încurajeze!"

În 1933, adolescentul de 15 ani, Nicolae Ceauşescu, este membru al Uniunii Tineretului Comunist. Organele de represiune ale vremii îi întocmesc fel de fel de fişe de urmărire şi dosare de acuzare, precizîndu-se într-însele c-ar fi vinovat de „incitare la grevă", de „răspîndire de afişe", în toamna aceluiaşi an va fi „arestat pentru dezordine de stradă cu ocazia grevei...", pe urmă alte arestări, alte acuzaţii aduse tînărului ostaş proletar: „răspîndire de manifeste revoluţionare", „acţiuni contra regimului", „agitator comunist periculos"... „Periculos" pentru orînduirea cea crudă şi nedreaptă!

În dimineaţa zilei de 15 februarie 1933 izbucneşte la Atelierele Centrale ale Căilor Ferate greva a mii şi mii de ceferişti, sirena atelierelor sună, ziua şi noaptea, din cinci în cinci minute,

Neuitatul februarie

CALENDAR EROIC

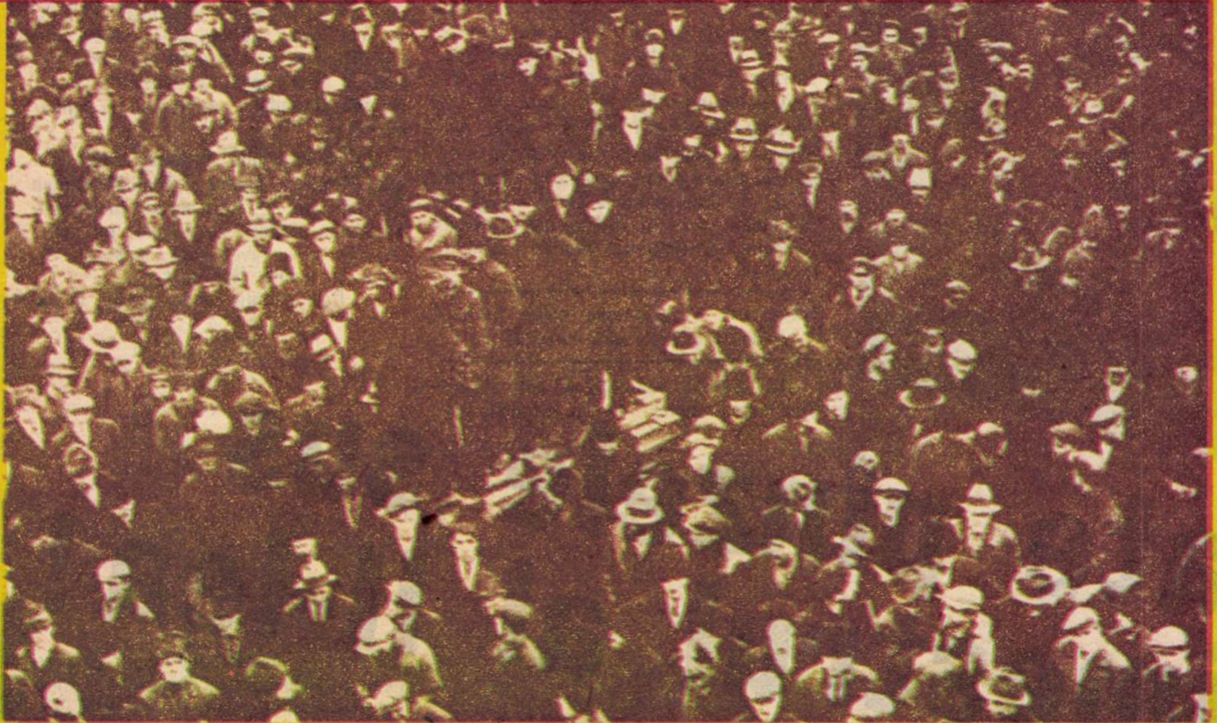

Document din 1933: Greviştii.

vestind oraşului, ţării întregi, ca nimeni nu va fi în stare să înfrîngă voinţa muncitorilor, setea lor de dreptate şi bunăstare; la post, trăgînd lanţurile sirenei, se află tot un tînăr, Vasile Roaită, care va pieri – a doua zi – de gloanţele jandarmilor năpustiţi în curtea atelierelor... Dar nu toţi ostaşii au tras în fraţii lor muncitori, mai ales după ce, săltîndu-se pe umerii tovarăşilor lor, ca să ajungă să se adreseze, peste gard, soldaţilor, reprezentanţi de-ai greviştilor au explicat celor îmbrăcaţi în haină militară că sînt fiii aceluiaşi popor, că sînt fraţi, că nu se cuvine să facă jocul asupritorilor. Se păstrează, tipărit, un articol din aceeaşi publicaţie a tineretului revoluţionar:

„În dimineaţa zilei de 16 februarie 1933, cînd mitralierele şi puştile capitaliste au ucis şi au rănit sute de tineri luptători ceferişti de la Atelierele «Griviţa», s-a petrecut un fapt care a făcut să tremure pe toţi ofiţerii, moşierii şi fabricanţii din România. 40 de soldaţi au refuzat să tragă în fraţii lor muncitori ceferişti!... Ofiţerii i-au arestat şi i-au băgat la Jilava... Tineri muncitori şi ţărani, popularizaţi fapta vitejească a celor 40 de camarazi!..."

Şi tot în publicaţia tineretului comunist apare:

„La Bucureşti a reînceput acţiunea neînfricoşaţilor ceferişti, cea mai eroică acţiune... au pornit din nou grevă: pentru eliberarea celor închişi, pentru comitet de fabrică, pentru desfiinţarea stării de asediu, pentru ca direcţiunea să afişeze revendicările cucerite, 4 000 de muncitori au ocupat atelierele. Ceilalţi 3 000 n-au putut să mai intre, căci au fost împiedicaţi de jandarmi şi poliţie. Jandarmii au împiedicat pe femei şi copii să aducă mîncare muncitorilor. Cei rămaşi afară au baricadat străzile".

Neînfricata luptă continuă! În 1933 au loc acţiuni muncitoreşti într-un număr de 1 408 întreprinderi, cu 67 040 participanţi... Bătăliile de clasă cunosc o amploare fără precedent, ca şi lupta antifascistă, căci omenirea întreagă este ameninţată de norul fascist care întunecă orizontul. Utecistul Nicolae Ceauşescu – unul dintre activiştii de bază ai organizaţiei revoluţionare de tineret – participă, în vară, la constituirea Comitetului Naţional Antifascist, reunind cele mai diferite clase şi pături sociale, muncitori, profesori, avocaţi, scriitori, ziarişti, artişti, studenţi. El este reprezentantul tineretului democrat din Bucureşti. Comitetul Naţional Antifascist lansează un APEL apărut în coloanele ziarelor de mare tiraj din Capitală: „Faţă de pericolul fascist, subsemnaţii intelectuali şi muncitori români am luat iniţiativa formării unui Comitet naţional antifascist... Facem apel la unirea tuturor forţelor muncitoreşti şi intelectuale să formeze pretutindeni, în toate oraşele, satele, fabricile, birourile şi cartierele din ţară, comitete antifasciste... Strîngînd în jurul acţiunii antifasciste pe toţi cei ce lucrează cu braţul sau cu mintea la oraşe şi sate, vom putea stăvili în România triumful unui curent care poartă în el germenul de distrugere a tot ce este izvor de muncă şi gîndire."

In vara imediat următoare – 1934 – începe la Craiova, la Tribunalul Militar, procesul intentat conducătorilor eroicelor lupte din februarie 1933. Cu cîteva luni mai devreme, o altă publicaţie revoluţionară scrie: „Muncitorii ceferişti şi petrolişti au luptat în februarie în numele tuturor muncitorilor şi ţăranilor săraci din România. Burghezia nu putea să uite lupta măreaţă a muncitorimii... Mitralierele care au secerat ieri pe muncitorii ceferişti, mîine, vor fi îndreptate contra voastră cînd şi voi veţi cere pîine. Lupta ceferiştilor e lupta a tot ce munceşte şi suferă robia jugului burghezo-moşieresc din România... Formaţi comitete de ajutorare a celor închisi pentru lupta de dezrobire! Strîngeţi iscălituri pentru cererea de eliberare a tuturor luptătorilor din februarie!... Smulgeţi-i prin luptă din ghiarele teroarei fasciste!"

Purtînd peste 10 000 de semnături, sosesc, pe adresa Corpului I Armată Craiova, din toată ţara, proteste vehemente condamnînd judecarea cutezătorilor revoluţionari. În preajma Tribunalului Militar sînt arestaţi patru tineri – Nicolae Ceauşescu, V. Gabor, V. Pogăceanu şi I. Brad – asupra cărora se află 15 liste de subscripţie, 7 proteste semnate de muncitorii şomeri din Capitală, precum şi un memoriu al Comitetului regional antifascist din Cluj (cu 200 de semnături). Comisarul-şef al Direcţiei generale a poliţiei în persoană socoteşte necesar să-l interogheze pe utecistul Nicolae Ceauşescu, străduindu-se să afle cît mai multe cu privire la prezenţa acestuia aici, în Craiova, cunoscut fiindu-le acum, organelor de represiune, drept un dîrz şi iscusit combatant comunist. Cel interogat nu se apără, dimpotrivă, acuză, declară categoric c-a venit anume pentru „a face declaraţii în favoarea acuzaţilor", deoarece „muncitorimea se solidarizează cu ei" şi protestează împotriva samavolniciilor, a încălcării drepturilor şi libertăţilor cetăţeneşti, cerînd cu hotărîre eliberarea acuzaţilor.

*

Am sărbătorit cu toţii, recent, aşa cum se cuvine, împlinirea a 50 de ani de activitate revoluţionară a tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi aniversarea zilei sale de naştere. Luînd cuvîntul în cadrul adunării solemne ţinute în Capitală, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a spus printre altele: „Am început activitatea revoluţionară în condiţiile grele ale ilegalităţii. Am intrat în mişcare în anii luptei împotriva fascismului – care se dezvolta şi în România –, împotriva războiului. În toţi aceşti 50 de ani am fost participant activ, împreună cu întregul partid, cu cadrele şi militanţii revoluţionari – comunişti şi fără de partid – la cele mai importante lupte revoluţionare şi momente din istoria patriei. Acum, la a 50-a aniversare de luptă revoluţionară, am marea satisfacţie să fiu participant la realizarea năzuinţelor poporului pentru o viaţă mai bună, liberă şi fericită, la remarcabilele realizări obţinute în dezvoltarea economică şi socială a patriei, la edificarea societăţii socialiste multilateral dezvoltate în România. Niciodată poporul nostru nu a avut un conducător atît de încercat cum a fost şi este partidul nostru comunist, care îşi trage forţa din rîndurile poporului, şi care este continuatorul celor mai mărețe năzuinţe şi idealuri de luptă pentru libertate şi dreptate socială, pentru independenţa. În noile condiţii istorice partidul nostru ridica pe o treaptă superioară tradiţiile strămoşeşti, de luptă, şi dă noi perspective şi dimensiuni poporului nostru, naţiunii române, socialiste".

MIHAI STOIAN

Document din 1936: Demonstraţie antifascistă.

COMITETUL APĂRAREA
CEREM STINGEREA TUTUROR PROCESELOR FASCISTI
CEREM REGIM POLITIC IN INCHISORI